

๑๔๗ ๔๗๔๗๔

๕๙๖๕



ความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน  
ของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม



การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
ปริญญาตรีสาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์  
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาการค้นคว้าอิสระของ ตามตัววิจัย เรื่อง ความเชื่อมั่นในส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชารัฐศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอนการค้นคว้าอิสระ

๑๙

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต. ดร.อรัญ ชัยยะเดื่อง)

ประธานกรรมการสอนการค้นคว้าอิสระ

(ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

(อาจารย์ ดร.ศักดิ์พงศ์ หอมหวล)

กรรมการ

(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

(อาจารย์ ดร.พัชชาวดี เหล่าสุวรรณ)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
ปริญญาตรี สาขาวิชารัฐศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิท ตีเมืองชัย)

คณะกรรมการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่..... เดือน 21 ก.ค. 2559 .....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : ความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ผู้ศึกษา : เสริฐศรี อุดคำ- ปริญญา : ร.ม. (รัฐศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ

## มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

### บทคัดย่อ

การศึกษารังนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ สถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำบล 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของชุมชนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลคลองหัวน้ำ ตำบลบัวว้า ตำบลหนองโน และตำบลโคง ก่อ หมู่บ้านละ 10 คน ซึ่งผู้ศึกษาดำเนินค้นหาได้กลุ่มตัวอย่างทั้งค่าวิธีเจาะจง โดยการคัดเลือกจากตัวแทน รวมทั้งสิ้น 430 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ F-test (One-way ANOVA)

### ผลการศึกษา พนบฯ

1. ความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.88$ ) และเมื่อจำแนกเป็นรายค้าน พนบฯ อยู่ในระดับมากทั้ง 2 ค้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ค้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) ( $\bar{X} = 3.90$ ) และค้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด ( $\bar{X} = 3.86$ )

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำบล พนักงานชุมชนที่มีคำกล่าวต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการโดยรวมและรายค้านี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยชุมชนให้ความสำคัญมากที่สุด ค้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจนครอกรอตรวจตามจุดตรวจ ป้อมยาม หมู่บ้าน จุดเสี่ยงที่เกิดเหตุบ่อยๆ อย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการป้องกันเหตุ และสร้างความอุ่นใจให้กับประชาชน และ ค้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) คือ ควรมีการดำเนินการส่งเสริมนุคคลทั่วไปโดยการยกย่องในคุณงามความดีและประกาศเกียรติคุณเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไป



**TITLE :** Satisfaction of the community for the security service in the life and property of the Donwan Police Station Muang District, Maha Sarakham Province.

**AUTHOR :** Sertsri Autkam                           **DEGREE :** M.Pol.Sc. (Political Science)

**ADVISOR :** Mr. Tatchawat Loasuwan

## **RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015**

### **ABSTRACT**

Objective of this study is 1) To study the level of satisfaction of the community for the security service in the life and property of the Donwan Police Station Muang District, Maha Sarakham Province, 2) The Perfect SolutionTo compare the satisfaction of the community for the security service in the life and property of the Donwan Police Station, Muang District, Maha Sarakham Province identified by the Tambon 3) To study the recommendations of the community on the development of guidelines for the security service in the life and property of the Donwan Police Station, Muang District, Maha Sarakham Province. A subject that is used in the study include the village committee each village is located in the area of responsibility, A Donwan Police Station Muang District, Maha Sarakham Province 4 Tambon include, Tambon Don sow, Tambon Bua Khue, Tambon Nong Nho, and Tambon Khok Kho ,terrorism at the village of 10 people, who study sets the size of the group. For example with the specific way by a selection from a total of 430 eligible voters that is used to collect data including the query statistics that are used in the analysis of the data are the Percentage, Mean, Standard Deviation. And the hypothesis testing using F-test (one way ANOVA)

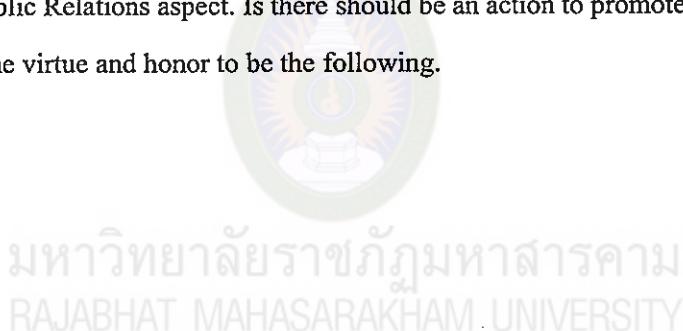
**The results found are as follows.**

1.The satisfaction of the community for the security service in the life and property of the Donwan Police Station, Muang District, Maha Sarakham Province in many

levels ( $\bar{X} = 3.88$ ) and when the classified as the found that the level is both the 2 Sort from the average value to include the Community and Public Relations aspect . ( $\bar{X} = 3.90$ ) and the protective repression of crime and drugs aspect. ( $\bar{X} = 3.86$ )

2.The results of the comparison between the satisfaction of the community to the life safety and property of the Donwan Police Station, Muang District, Maha Sarakham Province identified by the Tambon found that the community with sub-district, are satisfied with the overall service and the difference is statistically significant at the level .05

3.Comments on the development of guidelines for the security service in the life and property of the Donwan Police Station, Muang District, Maha Sarakham province by the community, the most important the repression of protection against crime and drugs is a police officer should check the check point sentry village where the risk of frequently and evenly and regularly to prevent the cause and create a peace of mind to the people and the Community and Public Relations aspect. Is there should be an action to promote people by the recognition in the virtue and honor to be the following.



## กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ  
แนะนำอย่างดีเยี่ง จาก อาจารย์ ดร. พัชรัตน์ เหล่าสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่  
ได้กรุณายืกให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้การศึกษาค้นคว้า  
อิสระนี้มีความสมบูรณ์ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้ศึกษาวิธีศึกษาบทชี้ในความกรุณาและขอ  
ทราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต.ดร. อรัญ ชัยยะเดื่อง ประธานกรรมการ  
สอบการค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ ดร. ศักดิ์พงศ์ หอมหวาน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้  
คำแนะนำ เสนอแนะ ปรับปรุง และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง จนเสร็จเรียบร้อย ผู้ศึกษาขอทราบ  
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือ  
การศึกษาค้นคว้าอิสระที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษารังนี้ และขอขอบพระคุณสถานี  
ตำรวจนครองหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม และประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบ  
ของสถานีตำรวจนครองหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลลดอน  
หว่าน ตำบลบัวค้อ ตำบลหนองโน และตำบลโคลก ก่อ ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบ  
แบบสอบถามเป็นอย่างดี ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องที่สละเวลาในการให้ข้อมูลเป็นประโยชน์ต่อ  
การศึกษารังนี้

คุณค่า และประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ต่อผู้ที่สนใจศึกษา ผู้ศึกษาขอ  
มอบบุญชาพระคุณบิດามารดา ตลอดจนบุพพาราจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุก  
ท่าน

เสรีธนศรี อุดคำ

## สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ .....	๑
ABSTRACT .....	๑
กิตติกรรมประกาศ .....	๗
สารบัญ .....	๗
สารบัญตาราง .....	๘
สารบัญแผนภาพ .....	๙
สารบัญตารางภาคผนวก .....	๙
บทที่ 1 บทนำ .....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....	๑
ดำเนินการศึกษา .....	๒
วัตถุประสงค์การศึกษา .....	๓
สมมติฐานการศึกษา .....	๓
ขอบเขตการศึกษา .....	๓
กรอบแนวคิดการศึกษา .....	๔
นิยามศัพท์เฉพาะ .....	๕
ประโยชน์การศึกษา .....	๗
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	๘
แนวคิดเกี่ยวกับการบริการ .....	๘
แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณสุข .....	๑๙
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ .....	๒๘
แนวคิดด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน .....	๓๖
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม .....	๔๖
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ .....	๕๑
แนวคิดบทบาทและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ .....	๕๕
บริบทของสถานีตำรวจนครค่อนหว่าน .....	๕๘
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	๖๒

<b>หัวเรื่อง</b>	<b>หน้า</b>
------------------	-------------

บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา .....	67
ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง .....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล .....	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล .....	70
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล .....	70
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .....	71
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	74
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .....	74
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	75
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	75
บทที่ 5 สรุปผล อกบิรายผลและข้อเสนอแนะ .....	93
สรุปผลการศึกษา .....	93
อกบิรายผล .....	96
ข้อเสนอแนะ .....	100
บรรณานุกรม .....	102
ภาคผนวก .....	106
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการศึกษา .....	107
ภาคผนวก ข ภาพการต้มภัยณ์กลุ่มตัวอย่าง .....	115
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของเครื่องมือ .....	119
ภาคผนวก ง หนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ .....	124
ประวัติผู้ศึกษา .....	129

## สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนประชากรในพื้นที่ตำบลลดอนหัววัน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม .....	59
2. จำนวนประชากรในพื้นที่ตำบลบัวค้อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม .....	60
3. จำนวนประชากรในพื้นที่ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม .....	60
4. จำนวนประชากรในพื้นที่ตำบลโโคกก่อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม .....	61
5. จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม .....	76
6. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัววัน อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน .....	76
7. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัววัน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด เป็นรายข้อ .....	77
8. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัววัน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชน (ชมส.) เป็นรายข้อ .....	80
9. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัววัน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำบล โดยรวมและรายด้าน .....	83
10. ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัววัน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำบล โดยรวมและรายด้าน .....	85
11. การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัววัน	

สำเนาเมือง จังหวัดมหาสารคามด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและ ยาเสพติด .....	86
12. การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้ บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ สำเนาเมือง จังหวัดมหาสารคามด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชน (ชมส.) .....	87
13. การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้ บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ สำเนาเมือง จังหวัดมหาสารคามโดยรวม .....	88
14. ข้อเสนอแนะของชุมชนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาต่อการให้บริการด้านความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ สำเนาเมือง จังหวัดมหาสารคาม .....	89



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

## สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1. กรอบแนวคิดในการศึกษา .....	5
-------------------------------	---



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

## สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่

หน้า

1. ผลการวิเคราะห์ค่า (IOC) ของเครื่องมือ .....	120
--	-----



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

## บทที่ 1

## บทนำ

## ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นส่วนราชการ มีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชา  
ของนายกรัฐมนตรีและมีอำนาจหน้าที่ดังนี้ รักษาความปลอดภัยสำหรับพระมหากษัตริย์  
พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์  
และพระราชนัดดา ดูแลความคุ้มและกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งปฏิบัติ  
การตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทาง  
อาญา รักษาความสงบเรียบร้อยความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของราชอาณา  
จักร ปฏิบัติการอื่น ไดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของข้าราชการตำรวจหรือ  
สำนักงานตำรวจนแห่งชาติ ช่วยเหลือพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย และ  
ปฏิบัติการอื่น ไดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ดังที่ไดกล่าวมา  
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (พระราชบัญญัติตำรวจนแห่งชาติ 2547 : 3)

และบุคลากรให้สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เสมอภาค เป็นธรรม และมีมาตรฐานสากลยกระดับเป็น “โรงพยาบาลแห่งชาติ” ในวันที่ 1 มกราคม 2541 จนถึงปัจจุบัน เป็นระยะที่ 3 (2555-2558) โดยมีหลักการสำคัญในการดำเนินการ 6 ด้าน คือ ด้านการบริการ ทั่วไป ด้านการอำนวยความยุติธรรมทางอาญา ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการควบคุมจราจร ด้านการประชาสัมพันธ์และแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ด้านการปรับปรุงสถานที่ทำการและสภาพแวดล้อม (สำนักงานยุทธศาสตร์ สำนักงานตำรวจนครบาล 2555 : 6-7)

การพัฒนาสถานีตำรวจเพื่อประชาชนของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ได้ยึดแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายของสำนักงานตำรวจนครองหัวติดตาม โดยมุ่งเน้นการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการนำหลักการบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service) หลักประสิทธิภาพ (Effective) มาให้บริการประชาชน พร้อมบริการด้วยความเต็มใจ และใส่ใจ (Service Mind) และมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (Result Base Management) ด้วยการวัดผลผลิตหรือผลสำเร็จของงาน (Output) และวัดผลลัพธ์หรือความพึงพอใจของประชาชน (Outcome) ตลอดจนเน้นการพัฒนา และเสริมสร้างบุคลากรให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีความรับผิดชอบต่อประชาชนทำให้แก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที และตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างแท้จริง สถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาสถานีตำรวจนครองหัวน่าน ประจำปี พ.ศ. 2541 จนถึงปัจจุบัน (ระยะที่ 3 พ.ศ. 2555-2558) ทั้ง 6 ด้าน ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมาซึ่งไม่มีการศึกษาการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาและมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบของ สถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ต่อไป

## คำถามในการศึกษา

1. ความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับใด

2. ความพึงพอใจของชุมชน ต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำบลแตกต่างกัน หรือไม่

3. ข้อเสนอแนะของชุมชนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีอะไรบ้าง

## วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำบล

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของชุมชนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

## สมมติฐานการศึกษา

ชุมชนที่มีตำบลแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำแตกต่างกัน

## ขอบเขตการศึกษา

### 1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษารั้งนี้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับความพึงพอใจของชุมชน ต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพียง 1 ด้าน จากจำนวน 6 ด้าน โดยศึกษามาจากแนวคิดตาม โครงการพัฒนาสถานีตำรวจนครองเพื่อประชาชน ระยะที่ 3 (โครงการ โรงพักเพื่อประชาชน ระยะที่ 3 พ.ศ. 2555-2558) ตามแนวทางยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี 2555-2558 ของ สำนักงานตำรวจนครองแห่งชาติ (สำนักงานตำรวจนครองแห่งชาติ. 2555 : 3-4)

## 2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำบลในความรับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิศาสตร์ หัวน้ำอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4 ตำบล คือ ตำบลดอนหัวน้ำ ตำบลบัวว้า ตำบลหนองโน และตำบลโภกกร้อ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จำแนกออก เป็น 2 ด้าน

2.2.1 ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด

2.2.2 ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.)

## 3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษารังนี้ ได้แก่ ประชาชน จำนวน 43 หมู่บ้าน จากชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิศาสตร์ หัวน้ำอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลดอนหัวน้ำ ตำบลบัวว้า ตำบลหนองโน และตำบลโภกกร้อ

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่ รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิศาสตร์ หัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลดอนหัวน้ำ ตำบลบัวว้า ตำบลหนองโน และตำบลโภกกร้อ หมู่บ้านละ 10 คน ซึ่งผู้ศึกษา เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเจาะจง โดยการคัดเลือกจากตัวแทน รวมทั้งสิ้น 430 คน

## 4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

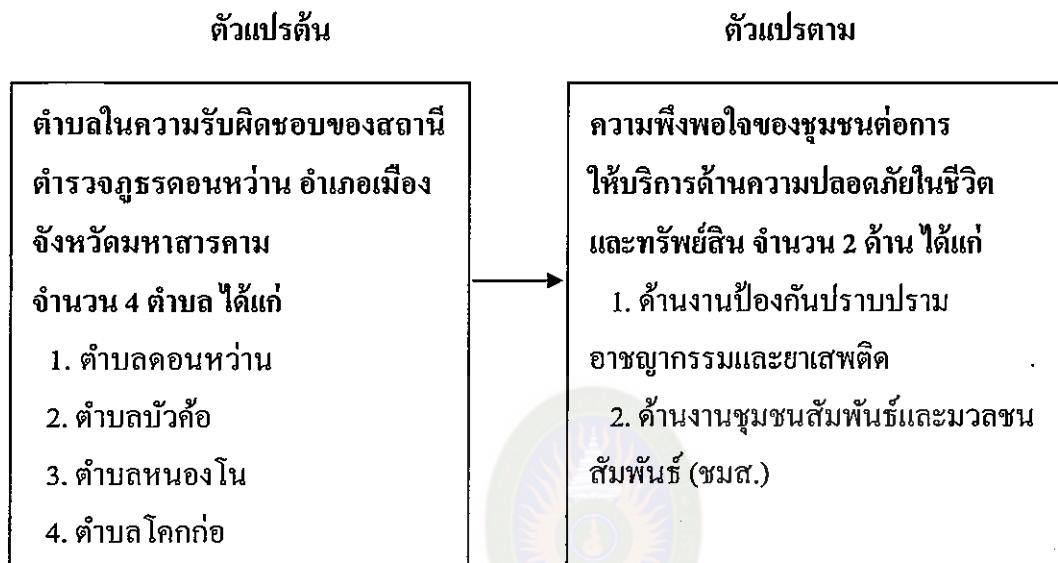
เดือนสิงหาคม 2557 ถึง เดือนเมษายน 2558

## 5. พื้นที่ของการศึกษา

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ พื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิศาสตร์ หัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลดอนหัวน้ำ ตำบลบัวว้า ตำบลหนองโน และตำบลโภกกร้อ

## กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาระดับบัณฑิตชั้นสูง ผู้ศึกษาได้ใช้กรอบแนวคิดในการศึกษาของสำนักงานตำราฯ แห่งชาติ ซึ่งได้จัดทำโครงการพัฒนาสถานีตำราฯ เพื่อประชาชน ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หรือโรงพักเพื่อประชาชน (กรมตำราฯ. 2541 : 9) ดังแผนภาพที่ 1



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
นิยามศัพท์เฉพาะ RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกและทัศนคติของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ระดับความพึงพอใจขึ้นอยู่กับความคาดหวังในเชิงปริมาณค่า และ ได้รับการตอบสนองในความต้องการเป็นความรู้สึกทางบวกและทำให้เกิดความพึงพอใจ ในที่นี้หมายถึงความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการภายหลังจากได้รับบริการด้านรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำราฯ จังหวัดมหาสารคาม

2. คณะกรรมการหมู่บ้าน หมายถึง ผู้นำชุมชนที่ชาวบ้านในหมู่บ้านคัดเลือก เพื่อเป็นตัวแทนของชาวบ้านในหมู่บ้านในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของชาวบ้านที่พึงมีพึงได้ในการบริหาร ที่มีภารกิจดำเนินพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำราฯ จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ตัวบล็อก ได้แก่ ตำบลดอนหว่าน ตำบลบัวค้อ ตำบลโคงก่อ และตำบลหนองโน

3. ชุมชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครอง หัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลคลองหัวน้ำ ตำบลบัวก้อ ตำบลโภก ก่อ และตำบลหนองโน

4. ตำบล หมายถึง ตำบลในพื้นที่ที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำทั้ง 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลคลองหัวน้ำ ตำบลบัวก้อ ตำบลโภก ก่อ และตำบลหนองโน

5. การบริการด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หมายถึง การให้บริการของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามนโยบายของสำนักงานตำรวจนครองแห่งชาติที่ต้องการให้มีการพัฒนา ปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในการให้บริการประชาชน 2 ด้าน ได้แก่

5.1 ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด หมายถึง การที่สถานีตำรวจนครองหัวน้ำ มีคำสั่งมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจนครองปฏิบัติงานในการออกตรวจตรา ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ได้แก่ การจัดให้มีสายตรวจรถ妍ต์ สายตรวจรถจักรยานยนต์ สายตรวจเดินเท้า ตำรวจน้ำ สายตรวจเพื่อป้องกันระดมการลักลอบกระทำการทางอาชญากรรมทุกประเภทในการออกตรวจตรา และป้องกันปราบปรามการลักลอบการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และหากมีการเกิดอาชญากรรมขึ้น ก็สามารถสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษได้โดยเร็ว มีการขอหมายค้นจากศาลเข้าตรวจค้นเป้าหมายเกี่ยวกับยาเสพติด มีการสืบสวนขยายผลเครือข่ายยาเสพติดติดตามยึดทรัพย์ผู้กระทำผิด ซึ่งเป็นผู้ค้าและหาความร่วมมือจากประชาชนในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับอาชญากรรม เช่น จดอบรมตำรวจอาสา สมาชิกแข็งข่าวอาชญากรรม

5.2 ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) หมายถึง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนครองชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ เป้าหมายเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้าใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนครองชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน เช่น การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เพื่อร่วมกับชุมชนในการใช้ประโยชน์ของชุมชน เช่น การช่วยเหลือและร่วมกับชุมชนในการทำสาธารณูปโภค รวมถึงปฏิบัติการทางจิตวิทยาที่มุ่งในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด

6. โครงการพัฒนาสถานีตำรวจนครองเพื่อประชาชน (โรงพักเพื่อประชาชน) หมายถึง โครงการของสำนักงานตำรวจนครองแห่งชาติ ซึ่งกำหนดให้สถานีตำรวจนี้มีการพัฒนา ปรับปรุงเพื่อ

ประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการบริการทั่วไป ด้านการอำนวยความยุติธรรมทางอาญา ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการควบคุมและจัดการจราจร ด้านการประชาสัมพันธ์เชิงพาณิชย์ ด้านการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ด้านการปรับปรุงสถานที่ทำการและสภาพแวดล้อมของโรงพยาบาล (กรมตำรวจ. 2541 : 9)

## ประโยชน์การศึกษา

จากการศึกษาสามารถนำไปเป็นข้อมูลสนับสนุนให้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนของสถานีตำรวจนครรัตนหัวนน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด



## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครบาล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาด้วย เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณูปโภค
3. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
4. แนวคิดด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
5. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์
7. แนวคิดบทบาทและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
8. บริบทของสถานีตำรวจนครบาล
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### แนวคิดเกี่ยวกับการบริการ

#### 1. ความหมายของการบริการ

การให้บริการเป็นหน้าที่อันสำคัญในการบริหารงานภาครัฐ โดยเฉพาะลักษณะงานที่ต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับประชาชนโดยตรง โดยหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีหน้าที่ในการส่งต่อการบริการ (Delivery Service) ให้แก่ผู้รับบริการ การให้บริการสาธารณูปโภค โดยหลักทั่วไปแล้ว ส่วนใหญ่มักจะเป็นหน่วยงานของรัฐ แต่ยังมีนักวิชาการบางท่านที่เห็นว่า การให้บริการสาธารณะนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐเท่านั้น ภาคเอกชนก็สามารถให้บริการสาธารณะได้เช่นกัน แต่ก็มักจะเกี่ยวข้องกับ ผู้ให้บริการ (Provider) กิจกรรมที่ให้บริการ (Service) และผู้ที่รับบริการ (Recipients) เช่น มีนักวิชาการหลายท่านให้แนวคิดเกี่ยวกับความหมายการให้บริการ ได้แก่

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายของการบริการไว้ว่า การบริการ หมายถึง การปฏิบัติรับใช้ การให้ความสะดวกต่าง ๆ ใช้บริการ หมายถึง

## กระบวนการกิจกรรมในการส่งมอบบริการจากผู้ให้บริการ ไปยังผู้รับบริการหรือผู้ใช้บริการ นั้น ๆ

สุขุม นวลดสกุล (2538 : 16-21) กล่าวว่าคำว่า บริการน่าจะเป็นคำที่มีคุณค่า และ ชวนให้ภูมิอกภูมิใจ เพราะว่าบริการนั้นหมายถึงการทำประโยชน์ให้กับคนอื่น มีความสุขความ พอยา ซึ่งคนที่ทำก็น่าจะมีความสุขที่ตัวเองที่มีคุณค่าแก่คนอื่น จะนั่นถ้าเราตั้งอุดมการณ์ไว้ว่า งานของเรา คือการบริการแล้วจะเก็บงานเราจะเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการเสมอ ผู้ที่นี้หัวใจ บริการจริง ๆ นั้น ต้องแสดงให้ความรู้รอบตัวเพื่อจะได้ใช้ความรู้นั้นมาให้บริการเขาได้ ความ เจริญรุ่งเรืองของธุรกิจหรือองค์กร ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ หรือสินค้า ที่มีคุณภาพเดิมเท่านั้น การพัฒนาให้มีหัวใจบริการกับคนในองค์กรก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่จะเลี่ยงไม่ได้

สมิต สัชญุกร (2545 : 13) กล่าวว่าการบริการ เป็นการปฏิบัติงานที่กระทำหรือติด ต่อและเกี่ยวข้องกับผู้ใช้บริการ การให้บุคคลต่าง ๆ ได้ใช้ประโยชน์ในทางเดียวหรือทางหนึ่ง ทึ่งด้วย ความพยายามใด ๆ ก็ตามด้วยวิธีการหลากหลายในการทำให้คนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้รับความ ช่วยเหลือ จัด ได้ว่าเป็นการให้บริการทั้งสิ้น

ชารากรณ์ สุริยาภิวัฒน์ (2546 ; 15) ได้ให้ความหมายของการบริการ หมายถึง กิจกรรม ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดขึ้นเพื่อให้แก่สมาชิกตามความสามารถและหน้าที่ของแต่ละ หน่วยงาน โดยอาศัยความต้องการของสมาชิกที่ได้รับบริการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็น แนวทางในการดำเนินโครงการ ในระยะต่อไป พร้อมทั้งให้เกิดความพึงพอใจแก่สมาชิก

ชัยสมพล ชาวกะเสริฐ (2548 : 18) ได้ให้ความหมายของบริการ ไว้ด้วย ความหมายคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ผลิตผลออกมากในรูปของเวลาสถานที่รูปแบบ หรือสิ่งที่ ประเทืองอื่นๆ อำนวยความสะดวกทางจิตวิทยา และบริการคือสิ่งที่จับสัมผัสแต่ต้องได้ยิน และเป็นสิ่งที่ เสื่อมสูญลายไปได้ง่าย บริการจะได้รับการทำขึ้นและจะส่งมอบสู่ผู้รับบริการ (ลูกค้า) เพื่อใช้ ตอบบริการ นั้น ๆ โดยทันทีหรือในเวลาเกือบทันทีทันใดที่มีการให้บริการนั้น

วีระรัตน์ กิจเลิศไฟโรมัน (2548 : 14) ได้ให้ความหมายของการบริการ หมายถึง การกระทำพฤติกรรมหรือการปฏิบัติการที่ฝ่ายหนึ่งเสนอให้อีกฝ่ายหนึ่ง โดยกระบวนการที่ เกิดขึ้นนั้น

คริสโตเฟอร์ เอช เลิฟลีค และลอรอน ไรท์ (2546 : 4) ได้ให้ความหมายการบริการ ไว้ 2 อย่างดังนี้

บริการเป็นปฏิกริยาหรือการปฏิบัติงานที่ฝ่ายหนึ่งเสนอให้กับฝ่ายอื่น แม้ว่ากระบวนการ (Process) อาจผูกพันกับตัวสินค้าก็ตาม แต่ปฏิบัติการก็เป็นสิ่งที่มองไม่เห็นจัน ต้องไม่ได้และไม่สามารถครอบครองได้ และบริการเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สร้างคุณค่าและจัดหา คุณประโยชน์ (Benefits) ให้แก่ลูกค้าในเวลาและสถานที่ เนพะแห่งอันเป็นผลมาจากการที่ผู้รับบริการหรือผู้แทนนำความเปลี่ยนแปลงมาให้

การบริการ (Services) หมายถึง การกระทำการใด ๆ ด้วยร่างกายเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลอื่น ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวก ความสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ ได้ ซึ่งการกระทำด้วยร่างกาย : คือการแสดงออกด้วยการแต่งกาย ปฏิบัติการกิจยาท่าทาง และวิชารพูดจา ซึ่งการบริการสามารถแสดงออกเป็น 2 แบบ คือ

1. ขั้นตอนการให้บริการเป็นการปฏิบัติการตามขั้นตอน และเทคนิคของวิธีปฏิบัติที่ลูกค้าต้องเหมาะสม เพื่อให้ผู้รับบริการ ได้ประโยชน์ตรงตามความต้องการมากที่สุด
2. พฤติกรรมการบริการ เป็นการแสดงออกด้านการแต่งกาย สีหน้า แวงตา กิจยา ท่าทางและการพูดจา ซึ่งพฤติกรรมที่ดีย่อมสร้างความสุขให้เกิดขึ้นกับผู้บริการ ได้เป็นอย่างดี ได้แก่ การแต่งกายที่สุขภาพ สะอาด เรียบร้อย สีหน้าและเวลาที่เข้มแข็ง แจ่มใส อ่อนโยน กิจยาท่าทางที่สุภาพ อ่อนน้อมการพูดจาด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวล สุภาพ ชัดเจน ให้เกียรติ มีทางเสียง จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าการบริการจะเกี่ยวข้องกับบุคคล 2 ฝ่าย คือ ผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ

**ผู้ให้บริการ :** ผู้ให้บริการ หมายถึง ผู้ปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือต่อบุคคล อื่นที่ร้องขอความช่วยเหลือ หรือแสดงความต้องการอย่างโดยย่างหนัก

**ผู้รับบริการ :** ผู้รับบริการ หมายถึง ผู้ที่แจ้งความประสงค์หรือความต้องการ เพื่อให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งตอบสนองความต้องการของตนเองและตนเองรู้สึกพอใจ

สรุปการบริการ หมายถึงกิจกรรมหรือกระบวนการดำเนินการอย่างโดยย่างหนัก ของบุคคลหรือองค์การ เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลอื่น และก่อให้เกิดความพึงพอใจจากผลของการกระทำนี้ ซึ่งการบริการที่ดีจะเป็นการกระทำที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่แสดงเจตจำนงให้ได้ตรงกับสิ่งที่บุคคลนั้นคาดหวังไว้ พร้อมทั้งทำให้บุคคลคังกล่าวเกิดความรู้สึกที่ดีและประทับใจในสิ่งที่ได้รับในเวลาเดียวกัน ในความหมายนี้จะครอบคลุมการบริการทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการบริการทั่วไป หรือการบริการเชิงพาณิชย์

## 2. ความสำคัญของการบริการ

ความสำคัญของการบริการ (สมิต สัชญุกร. 2545 : 14-15) อาจพิจารณาได้ใน 2 ด้าน ดังนี้

1. บริการที่ดีจะส่งผลให้ผู้รับบริการมีความรู้สึกชอบหรือพึงพอใจ ทั้งต่อตัวผู้ให้บริการและหน่วยงานที่ให้บริการ ดังนี้

- 1.1 มีความซื่อสัตย์ในตัวผู้ให้บริการ
- 1.2 มีความนิยมในหน่วยงานที่ให้บริการ
- 1.3 มีความระลึกถึงและยินดีมาขอรับบริการอีก
- 1.4 มีความประทับใจที่ดีไปอีกนาน
- 1.5 มีการบอกรักต่อไปยังผู้อื่นหรือแนะนำให้มาใช้บริการเพิ่มขึ้น
- 1.6 มีความภักดีต่อหน่วยบริการที่ให้บริการ
- 1.7 มีการพูดถึงผู้ให้บริการและหน่วยงานในทางที่ดี

2. บริการที่ไม่ดีจะส่งผลให้ผู้รับบริการมีความรู้สึกไม่ชอบหรือไม่พึงพอใจ ทั้งต่อตัวผู้ให้บริการและหน่วยงานที่ให้บริการ ดังนี้

- 2.1 มีความรังเกียจตัวผู้ให้บริการ
- 2.2 มีความเสื่อมศรัทธาในหน่วยงานที่ให้บริการ
- 2.3 มีความผิดหวังและไม่มาใช้บริการอีก
- 2.4 มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการบริการของหน่วยงานไปอีกนาน
- 2.5 มีการบอกรักต่อไปยังผู้อื่นหรือแนะนำไม่ให้ผู้อื่นมาใช้บริการ
- 2.6 มีการพูดถึงผู้ให้บริการและหน่วยงานในทางที่ไม่ดี

ดังที่กล่าวมาข้างต้นเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความเจริญและความเสื่อมอันเป็นผลมาจากการให้บริการที่ดีและไม่ดีซึ่งเป็นความสำคัญอย่างมากต่อการให้บริการ

## 3. แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการ

Weber. (1966 : 340) ได้ชี้ให้เห็นว่าการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด คือการให้โดยไม่คำนึงถึงตัวบุคคล หรือที่เรียก Fine Ira EtStudio กล่าวคือการที่ไม่ใช้อารมณ์และไม่มีความชอบพอในการเป็นพิเศษ แต่ทุกคนจะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ตามหลักเกณฑ์ที่มีอยู่ในสภาพที่เหมือนกัน

Millat. (1954 : 397-400) ได้ซึ่งให้เห็นว่าคุณค่าประการแรกของการบริหารรัฐกิจทั้งหมด คือการปฏิบัติงานด้วยการให้บริการที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ 5 ประการคือ

1. การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน (Equitable service) โดยยึดหลักว่าคนเราทุกคนเกิดเท่าเทียมกัน ความเท่าเทียมกันนี้ หมายถึงประชาชนทุกคนควรมีสิทธิเท่าเทียมกัน ทั้งกฎหมายและการเมืองการให้บริการของรัฐจะต้องไม่แปรเปลี่ยนตามแต่ผู้ใด หรือความยากจนตลอดจนสถานะทางสังคม

2. การให้บริการอย่างรวดเร็วทันต่อเวลา (Timely service) จะไม่มีผลงานทางสาธารณูปโภค ๆ ที่มีประสิทธิภาพหากไม่ตรงต่อเวลาหรือทันเหตุการณ์ เช่น รถดับเพลิงมาถึงหลังจากไฟไหม้หมดแล้ว การบริการนั้นก็ถือว่าไม่เป็นสิ่งที่ต้องการและน่าพอใจ

3. การให้บริการอย่างพอเพียง (Ample service) นอกจากให้บริการอย่างเท่าเทียมกันและให้อย่างรวดเร็วแล้ว ต้องดำเนินธุรกิจจำนวนคนที่เหมาะสม จำนวนความต้องการในสถานที่ที่เพียงพอในเวลาที่เหมาะสมอีกด้วย

4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous service) คือ การให้บริการตลอดเวลาต้องพร้อม และเตรียมตัวบริการต่อความสนใจของสาธารณะเสมอ มีการฝึกอบรมอยู่เป็นประจำ เช่นการทำางของตำรวจ จะต้องบริการตลอด 24 ชั่วโมง

5. การให้บริการอย่างก้าวหน้า (Progressive service) เป็นการบริการที่มีความเจริญก้าวหน้าไป ทั้งทางด้านผลงานและคุณภาพเทคโนโลยีที่ทันสมัย

Kats, Danet & Brenda. (1973 : 4-60) ได้ศึกษาการบริการประชาชน นั่นว่า หลักการที่สำคัญของการให้บริการขององค์กรของรัฐประกอบด้วยหลักการ 3 ประการคือ

1. การตัดต่อเฉพาะงาน (Specificity) เป็นหลักการที่ต้องให้บทบาทของประชาชนและเจ้าหน้าที่อยู่ในวงจำกัด เพื่อให้การควบคุมเป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่และทำได้ง่าย ทั้งนี้โดยดูจากเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ว่าให้บริการประชาชนเฉพาะเรื่องที่ติดต่อหรือไม่ปฏิบัติ หรือมีการสอบถามเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ติดต่อ หรือไม่หากมีการให้บริการที่ไม่เฉพาะเรื่องและสอบถามเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้อง นักจากจะทำให้ล่าช้าแล้ว ยังทำให้การควบคุมเจ้าหน้าที่เป็นไปได้ยาก

2. การให้บริการที่มีลักษณะเป็นทางการ (Universality) หมายถึง การที่ผู้ให้บริการจะต้องปฏิบัติต่อผู้รับบริการอย่างเป็นทางการ ไม่ยึดถือความสัมพันธ์ส่วนตัว แต่ยึดถือการให้บริการแก่ผู้รับบริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกันในทางปฏิบัติ

3. การวางแผนเป็นกลาง (Affective neutrality) หมายถึง การให้บริการแก่ผู้รับบริการ โดยจะต้องไม่นำเรื่องของอารมณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการเข้ามาเกี่ยวข้อง คุลธน ธนาพงศ์ธร (2530 : 303-304) ได้ชี้ให้เห็นถึงหลักการให้บริการที่สำคัญมี 4 ประการคือ

1. หลักความสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลเป็นส่วนใหญ่ ก่อร่วมคือ ประโยชน์และบริการที่องค์กรจัดให้ในนั้น จะต้องตอบสนองความต้องการของบุคลากรส่วนใหญ่ หรือหัวหน้า ไม่ใช่เป็นการจัดให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะ มิฉะนั้นแล้วนอกจากจะไม่เกิดประโยชน์สูงสุดในการอื้ออำนวยประโยชน์และบริการแล้ว ยังไม่คุ้มค่ากับการดำเนินการนั้น ๆ ด้วย

2. หลักความสม่ำเสมอ ก่อร่วมคือการให้บริการนั้น ๆ ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ไม่ทำ ๆ หยุด ๆ ตามความพอใจของผู้ปฏิบัติงาน

3. หลักความเสมอภาค ก่อร่วมคือการที่จัดนี้ จะต้องให้แก่ผู้มาใช้บริการทุกคนอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ไม่มีการใช้สิทธิพิเศษแก่บุคคล หรือกลุ่มคนใดบุคคลหนึ่งในลักษณะจากบุคคลกลุ่มนั้น ๆ อย่างเห็นได้ชัด

4. หลักความประยัคต์ เป็นบริการที่จัดให้แก่ผู้รับบริการ จะต้องเป็นไปในลักษณะปฏิบัติได้ภายในระยะเวลา สิ่นเปลืองทรัพย์ไม่นาน ก็ทิ้ง ไม่เป็นการสร้างภาระยุ่งยากใจให้แก่ผู้ให้บริการหรือผู้ใช้บริการมากจนเกินไป

#### 4. องค์ประกอบสำคัญของการจัดระบบการบริการ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2542 : 53) ได้กล่าวว่าการจัดการระบบบริการให้มีคุณภาพจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญ 7 ประการ ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Satisfaction) การให้บริการที่ดีต้องมีเป้าหมายอยู่ที่ผู้รับบริการเป็นหลักสำคัญ โดยให้ผู้รับบริการจะต้องถือเอาเป็นหน้าที่โดยตรง ที่จะต้องพยายามกระทำอย่างดีอย่างหนึ่ง ให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะผู้ใช้บริการจะต้องมีความมุ่งหมายของการมารับบริการ และความคาดหวังให้มีการตอบสนองความต้องการนั้น หากผู้ให้บริการสามารถทันหรือรับรู้ความต้องการของผู้รับบริการ และสามารถแสดงพฤติกรรมที่สนองการบริการได้ตรงกันพอดี ผู้รับบริการย่อมเกิดความพึงพอใจ และมีความรู้สึกที่ดีต่อการบริการดังกล่าว

2. ความคาดหวังของการบริการ (Expectation) เมื่อผู้รับบริการติดต่อกับสถานี คำว่าก็มักจะคาดหวังที่จะได้รับการบริการอย่างดีอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้ให้บริการจำเป็นที่จะต้อง

รับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับความคาดหวังพื้นฐาน และรู้จักสำรวจความคาดหวังเฉพาะผู้รับบริการ เกิดความพึงพอใจ หรืออาจเกิดความประทับใจขึ้นได้ หากการบริการนั้นเกินความคาดหวังที่มีอยู่ เป็นที่ยอมรับว่าผู้รับบริการมีภาระคาดหวังการบริการที่รวดเร็วทันใจ มีประสิทธิภาพ และแสดงออกด้วยอัชญาศัยค์

**3. ความพร้อมในการบริการ (Readiness)** ประสิทธิภาพของการบริการย่อมขึ้นอยู่กับความพร้อมที่จะให้บริการในสิ่งที่ผู้รับบริการต้องการภายในระยะเวลา และด้วยรูปแบบเป็นที่ต้องการของบุคคล เป็นเรื่องที่ซับซ้อนและไม่อาจกำหนดตายตัวได้ เพราะความต้องการของแต่ละคน จะแตกต่างกันตามธรรมชาติ ทั้งยังเปลี่ยนแปลง ได้ทุกขณะตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สถานีตำรวจน้ำเป็นต้องตรวจสอบคุณภาพให้เจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำท่องเที่ยวต้องมีการตรวจสอบ ดูแลอยุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ให้มีความพร้อมอยู่ตลอดเวลา ในอันที่จะสนับสนุนการให้อิ่มเอย่างรวดเร็ว ทันเวลา

**4. ความมีคุณค่าทางการบริการ (Value)** คุณภาพของการให้บริการที่ตรงไปตรงมา ไม่เอาเปรียบผู้รับบริการด้วยความพยายามที่จะทำให้ผู้รับบริการของฉันและฉันใจกับบริการ ได้อยู่น้ำใจ แสดงถึงคุณค่าของการบริการที่คุ้มค่า สำหรับผู้รับบริการคุณค่าของ การบริการขึ้นอยู่กับสิ่งที่ผู้รับบริการได้รับและเกิดความรู้สึกประทับใจ

**5. ความสนใจต่อการให้บริการ (Interest)** การให้ความสนใจอย่างจริงใจ ต่อผู้รับบริการทุกระดับ และทุกคนอย่างยุติธรรม หรือการให้บริการเท่าเทียมกัน นับเป็นหลักการที่สำคัญที่สุด ผู้ให้บริการจึงจำเป็นต้องให้ความสนใจต่อผู้มารับบริการที่เข้ามาติดต่อ โดยเสมอภาคกัน ดังนี้ การปฏิบัติต่อผู้มารับบริการจะต้องสุภาพอ่อนโยน และให้เกียรติแก่ผู้รับบริการ ควรให้การบริการตามลำดับก่อนหลัง ในกรณีที่ไม่สามารถจัดให้รับการบริการก่อน

**6. ความมีไมตรี (Courtesy)** การต้อนรับผู้รับบริการด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม แจ่มใส และทำให้สุภาพอ่อนโยนของผู้ให้บริการ แสดงถึงอัชญาศัยของความเป็นมิตร และบรรยายกาศ ของการบริการที่อบอุ่นและเป็นกันเอง จะส่งผลให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกที่ดีและประทับใจ ต่อการบริการที่ได้รับคุณสมบัติของผู้ให้บริการ และพฤติกรรมบริการที่ดี จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการให้บริการ

**7. ความมีประสิทธิภาพของการดำเนินการบริการ (Efficiency)** ความสำเร็จของการบริการขึ้นอยู่กับการบริการอย่างมีระบบที่มีขั้นตอนที่ชัดเจน เนื่องจากการบริการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคน การกำหนด “ปรัชญาการบริการ” หรือแผนในการให้บริการ และการพัฒนาคุณภาพบริการ เพื่อให้การบริการมีคุณภาพสม่ำเสมอ ย้อมแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของ

การบริการรวมไปถึง การจัดทำแผนการปฏิบัติราชการ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตาม แผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานนั้น ๆ

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า แนวความคิดในการให้บริการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการบริการนั้น ผู้ให้บริการต้องยึดถือว่าผู้รับบริการเป็นเสมือนลูกค้า และให้การบริการอย่างเสมอภาค และเที่ยงธรรม เพราะหากการบริการที่ประทับใจแล้ว ก็จะส่งผลต่อความพึงพอใจในการบริการด้านบวก และส่งผลให้เกิดการยอมรับ ความคาดหวังและเป็นที่พึงของประชาชนได้ในอนาคตต่อไป

### 5. การเป็นผู้ให้บริการที่เป็นเลิศ

การเป็นผู้ให้บริการที่เป็นเลิศนั้น ผู้ปฏิบัติงานทุกท่านทุกส่วนงาน ควรคำนึงถึงข้อ อื่น ๆ ดังนี้

1. ต้องมีความรู้ในงานที่ให้บริการ (Knowledge) ผู้ให้บริการต้องมีความรู้ในงานที่ตนรับผิดชอบที่สามารถตอบข้อข้อความจากผู้รับบริการ ได้อย่างถูกต้อง และแม่นยำในเรื่องของสินค้าที่นำเสนอประวัติองค์กร ระเบียบ นโยบาย และวิธีการต่าง ๆ ในองค์กรเพื่อมีให้เกิดความพึงพอใจ เสียงดี และต้องขวนขวยหาความรู้จากเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

2. มีความช่างสังเกต (Observe) ผู้ทำงานบริการ จะต้องมีลักษณะเฉพาะตัว เป็นคนมีความช่างสังเกต เพราะหากมีการรับรู้ว่าบริการอย่างไร จึงจะเป็นที่พอใจของผู้รับบริการก็จะพยายามนำมายังสิ่งที่ต้องการให้เกิดบริการที่ดียิ่งขึ้น เกิดความพึงพอใจ และตอบสนองความต้องการของลูกค้า หรือผู้รับบริการ ได้มากยิ่งขึ้น

3. ต้องมีความกระตือรือร้น (Enthusiasm) พฤติกรรมความกระตือรือร้นจะแสดงถึงความมุ่งมั่นในการต้อนรับ ให้ช่วยเหลือ และแสดงความห่วงใย จะทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีในการช่วยเหลือผู้รับบริการ

4. ต้องมีกริยาวาจาสุภาพ (Manner) กริยาวาจาเป็นสิ่งที่แสดงออกจากความคิด ความรู้สึก และส่งผลให้เกิดบุคลิกภาพที่ดี ดังนั้นเพื่อให้ลูกค้าหรือผู้รับบริการมีความสบายใจที่จะติดต่อขอรับบริการ

5. ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ (Creative) ผู้ให้บริการควรมีความคิดใหม่ ๆ ไม่ควรยึดติดกับประสบการณ์ หรือบริการที่ทำอยู่ เคยปฏิบัติตามอย่างไรก็ทำไปอย่างนั้น ไม่มีการปรับเปลี่ยนวิธีการให้บริการ จึงควรมีความคิดใหม่ ๆ ใน การปฏิรูปงานบริการ ได้ดี

6. ต้องสามารถควบคุมอารมณ์ได้ (Emotional control) งานบริการ เป็นงานที่ให้ความช่วยเหลือจากผู้อื่น ต้องพบปะผู้คนมากน้อยหลายชนชั้น มีการศึกษาที่ต่างกัน ดังนั้น กิริยามารยาทจากผู้รับบริการจะแตกต่างกัน เมื่อผู้รับบริการไม่ได้ตั้งใจ อาจจะถูกตำหนิ พูดจา ก้าวร้าว กิริยามารยาทไม่ดี ซึ่งผู้ให้บริการต้องสามารถควบคุมสติอารมณ์ได้เป็นอย่างดี

7. ต้องมีสติในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น (Calmness) ผู้รับบริการส่วนใหญ่จะติดต่อ ขอความช่วยเหลือตามปกติ แต่บางกรณีลูกค้าที่มีปัญหาระร�eng ค่อนข้างรุนแรง ผู้ให้บริการจะต้องสามารถ วิเคราะห์ถึงสาเหตุและคิดหาวิธีในการแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ อาจจะเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดจาก หลายทางเลือกในการให้บริการแก่ลูกค้า

8. มีทัศนคติต่องานบริการดี (Attitude) การบริการเป็นการช่วยเหลือ ผู้ทำงาน บริการเป็นผู้ให้จังต้องมีความคิดความรู้สึกต่องานบริการในทางที่ชอบและเต็มใจที่จะให้ บริการ ถ้าผู้ใดมีความคิดความรู้สึกไม่ชอบงานบริการ แม้จะพยายามในการรับบริการจากผู้อื่นก็ ไม่อาจจะทำงานบริการให้เป็นผลดีได้ ถ้าบุคคลใดมีทัศนคติต่องานบริการดีจะให้ความสำคัญ ต่องานบริการและปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เป็นผลให้งานบริการมีคุณค่าและนำไปสู่ความเป็นเลิศ

9. มีความรับผิดชอบต่อลูกค้าหรือผู้รับบริการ (Responsibility) ในด้านงาน ทาง การตลาด และการขายและงานบริการ การปลูกฝังทัศนคติให้เห็นความสำคัญของลูกค้าหรือ ผู้รับบริการด้วยการยกย่องว่า “ลูกค้าคือบุคคลที่สำคัญที่สุด” และ “ลูกค้าเป็นฝ่ายถูกเสมอ” ทั้งนี้ก็เพื่อให้ ผู้ให้บริการมีความรับผิดชอบต่อลูกค้าอย่างดีที่สุด (<http://www.sc.mahidol.ac.th/> เข้าถึงวันที่ 7 ตุลาคม 2557. 14-15)

## 6. ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับการให้บริการ

การให้บริการเป็นงานที่ล่อแหลมทำดีก็เสมอตัว ผิดพลาดก็ได้รับคำตำหนิ จึงเป็น งานที่ต้องการความรับผิดชอบสูง และมีจิตใจหนักแน่น ผู้ซึ่งทำงานบริการแล้วเกิดผิดพลาด บางครั้งก็เสียอกเสียใจ ตือกหกหัว ฟูมฟายน้ำตา แต่กลับกันผู้ซึ่งไม่มีความรับผิดชอบมักกล่าว ไทยผู้อื่น ป้ายความผิดให้คนต่าง ๆ แม้แต่ผู้มารับบริการเป็นเรื่องการหาแพะรับบาป หรือหา เหตุผลมากกล่าวอ้างต่าง ๆ นานาให้พื้นไปจากความรับผิดชอบของตน วิธีการให้บริการอันจะทำ ให้ผู้รับบริการพอใจ จะต้องรู้ความคาดหวังของเข้า และปฏิบัติตามความคาดหวังเท่าที่จะเป็น ไปได้ ทั้งนี้ย่อมไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ เพราะการปฏิบัติตัวยกยิบว่าใจ ต่อคนต่าง ๆ ให้สามารถ สนองความต้องการของผู้รับบริการแต่ละประเภท ทุกระดับย่อมมีความยากลำบาก การที่จะ ให้บริการเป็นที่พอใจของทุก ๆ คนดูจะเป็นเรื่องเป็นไปไม่ได้ แต่ก็ไม่พ้นวิสัยที่จะทำให้คน

ส่วนใหญ่พึงพอใจ หากเรามีความมุ่งมั่นที่จะปรับปรุง และพัฒนาการให้บริการอยู่เสมอ (<http://www.sc.mahidol.ac.th/> เข้าถึงวันที่ 7 ตุลาคม 2557. 16)

## 7. ข้อควรระวังในการให้บริการ

1. ไม่สนใจความต้องการของผู้รับบริการ การให้บริการในทุกรูปแบบ จะต้องแสดงว่า ผู้รับบริการมีความสำคัญ จึงต้องระวังไม่แสดงกริยาที่เพิกเฉยไม่สนใจผู้รับบริการอย่างจริงจัง

2. ให้บริการขาดตกบกพร่อง เป็นสิ่งที่ต้องขี้งค์ตื่อนอยู่เสมอว่า การให้บริการขาด ตกบกพร่อง ไม่ได้เลย เพราะเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำลายงานบริการในส่วนอื่น ๆ ที่ดีอยู่แล้วให้ เกิดผลเสียหายตามไปด้วย

3. ดำเนินการล่าช้า เป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ดีอย่างยิ่ง เพราะความล่าช้าไม่ตรงเวลาทำ ความเสียหายให้ผู้รับบริการได้

4. ใช้กริยาจากไม่เหมาะสม การให้บริการสามารถจะรู้สึกได้จากกริยาท่าทาง การ ใช้คำพูด และน้ำเสียง ผู้ให้บริการอาจไม่มีความตั้งใจจะแสดงกริยาต่อผู้รับบริการในทางที่ไม่ดี แต่อยู่ในอารมณ์ที่บุ่นบัว และไม่ควบคุมอารมณ์ของตน จึงแสดงออกด้วยท่าที่และคำพูดที่ทำให้ เสียความรู้สึกต่อผู้รับบริการ

5. ทำให้ผู้รับบริการผิดหวัง บริการที่ทำให้ผู้รับบริการผิดหวังมีได้ในหลายกรณี นับแต่การต้อนรับที่เย็นชา หรือการพูดโทรศัพท์ที่ไม่เหมาะสม การให้บริการอย่างไม่เต็มใจ ไม่ใส่ใจในการให้บริการ การบริการผิดพลาด ทำความเสียหายให้แก่ผู้รับบริการ

ดังนั้นองค์กรมีส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนางานด้านบริการเป็นอย่างมาก เพราะ องค์กร ถือเป็นแกนหลักในการกำหนดแนวทางการให้บริการ เพื่อตอบสนองต่อความพึงพอใจ ของผู้รับบริการ และเทคนิคการพัฒนาระบบงานขององค์กร ให้เกิดความสะดวกสบายต่อ ผู้ใช้บริการนัดนี้

1. จัดระบบการทำงานให้เกิดความคล่องตัว องค์กรควรปรับลดขั้นตอนที่ยุ่งยาก ให้ง่ายขึ้น เพื่อสร้างการบริการที่สะดวกรวดเร็ว

2. จัดทำลำดับขั้นตอนการให้บริการองค์กร ควรจัดทำขั้นตอนการบริการให้ง่าย และไม่ซับซ้อน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้รับบริการสามารถทำความได้อย่างถูกต้อง และไม่สับสน

3. เรียนรู้ความต้องการของผู้รับบริการผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ศูนย์รับความคิดเห็น การสอบถามพูดคุยกับพนักงาน ให้เกิดความเข้าใจกัน และความต้องการ ของผู้รับบริการในครั้งต่อไป

4. ฝึกอบรมพนักงานให้เกิดทักษะการบริการที่ดี เพื่อนำไปปรับใช้กับส่วนงานที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่ พฤติกรรมการให้บริการถือเป็นหน้าที่หนึ่งของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสายงานสนับสนุนและปฏิบัติงานในสำนักงาน เนื่องจากด้องประสานงานและติดต่อกันบุคคล ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร ในฐานะผู้ปฏิบัติงานตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ซึ่งภาระงานที่ได้รับมอบหมายจะเกี่ยวข้องกับการบริการทั้งให้บริการแก่องค์กร นิสิตนักศึกษา เจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่มาติดต่อขอใช้บริการ ดังนั้นถือว่าการบริการมีความสำคัญมาก จะบริการอย่างไรให้อาจารย์นิสิต นักศึกษา เจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่มาติดต่อขอใช้บริการเกิดความประทับใจในการรับบริการ

### 8. การเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการด้วยหลักการ 10 S

ในการบริการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดจึงมีหลักการที่ดังนี้

1. S - Smooth (สมูท) หมายถึง อารมณ์ของผู้ให้บริการ ผู้ให้บริการที่ดีควรมี อารมณ์มั่นคง สม่ำเสมอ แม้ขณะที่ผู้รับการบริการจะแสดงอารมณ์เสียใส่ ผู้ให้บริการก็ควรพยายามช่วยไข ไม่แสดงอารมณ์ที่ไม่ดีตอบโต้กลับไป

2. S - Smile (สวยงาม) หมายถึง การบริการด้วยรอยยิ้ม ผู้บริการที่มีหน้าใบหน้าที่ ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่นุ่มนิ่วเมื่อมีผู้มาติดต่อขอรับบริการ จะสร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการ

3. S - Speak (สปีค) หมายถึง การพูดจาดีน้ำเสียงการพูดจาไฟเราะ มีสัมมาคาระ เนื่องจากการบริการจะต้องเจอกับบุคคลที่มีความต้องการที่หลากหลายบางครั้งผู้รับบริการเป็นบุคคลเจ้าอารมณ์พูดจาไม่สุภาพหรือขาดสัมมาคาระพูดจาไม่น่าฟัง แต่ผู้ให้บริการ จำเป็นต้องใจเย็นและพูดจาให้ไฟเราะน่าฟัง

4. S - Small (สมอล) หมายถึง ผู้บริการต้องปฏิบัติด้วยความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่oward ถึงว่าตัวเองเป็นใหญ่ หรือเป็นผู้มีมิคิ มีตำแหน่งการงานที่ดีกว่า มีความรู้มากกว่าผู้มารับบริการ แต่ควรยินดีและเติ่มใจให้บริการ

5. S - Smart (สามารถ) หมายถึง ผู้ให้บริการที่มีบุคลิกภาพที่ดีส่งงานจะสร้างความประทับใจให้กับผู้รับบริการตั้งแต่แรกเห็น

6. S – Special (スペเชียล) หมายถึง ผู้ให้บริการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ โดยมองว่าผู้รับบริการเป็นบุคคลพิเศษ จะต้องปฏิบัติให้ผู้รับบริการรู้สึกเสมอว่าผู้รับบริการ เป็นบุคคลพิเศษ

7. S - Spirit (สปิริต) หมายถึง ผู้บริการต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการ ยอมเป็นผู้รับฟังที่ดี

8. S – Speed (สปีด) หมายถึง การให้บริการด้วยความรวดเร็ว เนื่องจากการให้บริการที่เป็นไปด้วยความรวดเร็ว สามารถประยัดเวลาในการให้บริการและผู้ให้บริการสามารถให้บริการแก่บุคคลอื่นได้จำนวนมากขึ้น และที่สำคัญผู้บริการไม่ต้องเสียเวลาในการค่อยรับบริการ

9. S – Super (ซูเปอร์) หมายถึง การให้บริการที่มากกว่า มากกว่าในที่นี้หมายถึง การให้บริการที่มากกว่าสิ่งที่ผู้รับบริการคาดหวังหรือคาดคิด

10. S – Save (เซฟ) หมายถึง การประหยัด ประหยัดในที่นี้หมายถึงการประหยัดเวลาในการดำเนินการให้บริการ และการประหยัดวัสดุของหน่วยงาน เนื่องจากในการให้บริการบางครั้งจำเป็นต้องใช้วัสดุภายในหน่วยงาน เช่น ใช้อุปกรณ์ การถ่ายเอกสาร หากผู้ให้บริการให้บริการด้วยความแม่นยำถูกต้องตามขั้นตอนในครั้งเดียวจะช่วยประหยัดค่าวัสดุภายในสำนักงาน (<http://www.sc.mahidol.ac.th> เข้าถึงวันที่ 20 ตุลาคม 2557. : 18 -21 )

## แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะ

### 1. ความหมายของการให้บริการสาธารณะ

บรรจุ นិยมณี (2523 : 80-82) ให้ความหมายของ Public Services Delivery หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่รัฐจัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนความต้องการของประชาชน อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ กิจกรรมที่ตอบสนับความต้องการได้รับความปลดภัยอย่างหนึ่ง และ กิจกรรมที่สนับสนุนความต้องการด้านความลักษณะ般าญในการดำเนินชีวิตอีกอย่างหนึ่ง

ณัฐวรรณ ตันไทย (2533 : 27) ให้ความหมายว่า หมายถึง การที่องค์กรราชการ กระจายสินค้าสาธารณะออก ไปให้กับในสังคมเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น พฤติกรรมการให้บริการ จึงเป็นการศึกษาวิเคราะห์ที่แสดงออก หรือปฏิวิเคราะห์ของเจ้าหน้าที่องค์กร ที่แสดงออกในขณะที่ให้บริการแก่ผู้มารับบริการ

เทพศักดิ์ บุณยรัตนพันธ์ (2536 : 13) ได้ให้ความหมายของการให้บริการสาธารณะว่า หมายถึง การที่บุคคล กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณะซึ่งอาจจะเป็นของรัฐหรือเอกชน มีหน้าที่ในการส่งต่อการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวม การให้บริการสาธารณะมีลักษณะที่เป็น “ระบบ” มีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ส่วน คือ (1) สถาน

ที่และบุคคลที่ให้บริการ (2) ปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากร (3) กระบวนการและกิจกรรม (4) ผลิตภัณฑ์หรือ ตัวบริการ (5) ช่องทางการให้บริการ (6) ผลกระทบที่มีต่อผู้รับบริการ

ปรัชญา เวสารัชช์ (2540 : 6) ให้ความหมายของการให้บริการประชาชนโดยหน่วยงานของรัฐว่า หมายถึง การอำนวยความสะดวกที่หน่วยงานของรัฐจัดให้แก่ประชาชนทั่วไป หน่วยงานอาจกำหนดให้ประชาชนไปรับบริการที่หน่วยงานของรัฐ หรืออาจส่งเจ้าหน้าที่ออกໄປให้บริการในจุดที่สะดวกสำหรับประชาชนก็ได้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บริการสาธารณะ หมายถึง บริการที่รัฐหรือเอกชนเป็นผู้จัดทำไว้บริการประชาชน โดยมุ่งมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวม

## 2. องค์ประกอบของบริการสาธารณะ

Lucy และคณะ (1997 : 34) กล่าวว่าไว้ว่า การให้บริการสาธารณะประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ประการที่สำคัญ ได้แก่

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) หรือ ทรัพยากร ได้แก่ บุคลากร ทุน อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

2. กิจกรรม (Activities) หรือกระบวนการ (Process) หมายถึง วิธีการที่จะใช้ ทรัพยากร

3. ผลลัพธ์ (Result) หรือ ผลผลิต (Outputs) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นอัน เนื่องจากการใช้ทรัพยากร

4. ความเห็น (Opinions) ต่อผลกระทบ (Impact) หมายถึง ความเห็นของ ประชาชนที่มาต่อการบริการที่ได้รับ

ประยูร กาญจนกุล (2491 : 119 - 122) ให้ทัศนะเกี่ยวกับการบริการสาธารณะว่า มี หลักสำคัญ ซึ่งแยกพิจารณาได้ 5 ประการคือ

1. บริการสาธารณะเป็นกิจการที่อยู่ในความอำนวยการหรือควบคุมของฝ่าย ปกครอง

2. บริการสาธารณะมีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนความต้องการส่วนรวมของ ประชาชน

3. การจัดระเบียบและวิธีดำเนินการบริการสาธารณะย่อมจะแก้ไขเปลี่ยนแปลง ได้เพื่อให้เหมาะสมแก่ความจำเป็นแห่งกาลสมัย

4. บริการสาธารณจะต้องดำเนินการอยู่เป็นนิจและโดยสมำเสมอไม่มีการหักห้ามก็ต้องหักห้ามด้วยประการใดประชาชนย่อมได้รับความเดือดร้อนหรือได้รับความเสียหาย

5. เอกชนย่อมมีสิทธิ ได้รับประโยชน์จากการบริการสาธารณเท่าเทียมกัน

พิทักษ์ ตรุษทิม (2538 : 32) กล่าวว่าการให้บริการสาธารณคือการที่บุคคลกลุ่มนุ่กคลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณซึ่งอาจเป็นของรัฐหรือเอกชนมีหน้าที่ในการส่งต่อการให้บริการสาธารณซึ่งอาจเป็นของรัฐหรือเอกชนมีหน้าที่ในการส่งต่อการให้บริการสาธารณแก่ประชาชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนต่อความต้องการของประชาชน โดยส่วนรวมมีการสนับสนุนต่อความต้องการจำเป็นของประชาชน เป็นเป้าหมายการบริการของรัฐในเชิงรับจะเน้นการให้บริการตามระเบียบแบบแผนและมีลักษณะที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการดังนี้

1. ข้าราชการมีทัศนคติว่าการให้บริการจะเริ่มต้นเมื่อมีผู้มาติดต่อขอรับบริการมากกว่าตนมีหน้าที่ที่จะต้องจัดบริการให้แก่ประชาชนตามสิทธิประโยชน์ที่เข้าควรจะได้รับ

2. การกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติและการใช้คุณภาพนิจจะต้องคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นหลัก โดยพยายามให้ผู้รับบริการได้สิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับอย่างสอดคล้องและรวดเร็ว

3. ข้าราชการจะต้องมองผู้มารับบริการว่ามีฐานะและศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับตนมีสิทธิ ที่จะรับรู้ให้ความเห็นหรือโต้แย้งด้วยเหตุผลได้อย่างเต็มที่สร้างทัศนคติและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการตลอดจนเป็นการให้บริการที่มีความถูกต้องชอบธรรมสามารถตรวจสอบได้และสร้างความเสมอภาคทั้งในการบริการและในการที่จะได้รับบริการจากรัฐ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า องค์ประกอบของบริการสาธารณ ประกอบด้วย ผู้ให้บริการ กระบวนการให้บริการ และผู้รับบริการ

### 3. หลักการให้บริการสาธารณ

Elihu และ Danet (1973: 5) กล่าวถึง หลักในการให้บริการขององค์การแบบราชการ ที่ให้บริการแก่ประชาชน โดยยึดหลักสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. การติดต่อเฉพาะด้าน (Specificity) หมายความว่า การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับเจ้าหน้าที่ องค์การที่เป็นทางการนั้น จำกัดเฉพาะเรื่องงานเท่านั้น ตัวอย่างเช่น เจ้าหน้าที่อำเภอ ไม่มีหน้าที่ไปสนใจซักถามผู้รับบริการที่มาขอสำเนาทะเบียนบ้านว่า เรียนหนังสืออยู่ที่

“ในสอนเข้ามามหาวิทยาลัยได้หรือไม่ เพราะการกระทำเช่นนี้เป็นเรื่องส่วนตัวของหนีจากหน้าที่ขององค์กร

2. การปฏิบัติโดยเสมอภาคเท่าเทียมกัน (Universality) หมายความว่า องค์การจะปฏิบัติต่อผู้รับบริการ โดยความเป็นธรรม โภรมานติดต่อ ก่อนจะได้รับบริการ เช่น การเรียกเก็บภาษี ถ้ามี 2 คน มีเงื่อนไขต่างๆ เมื่อตนกันทุกอย่าง สรรพารจะต้องเรียกเก็บภาษีเท่ากัน นั้นคือประชาชน หรือผู้รับบริการจะได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกันจากองค์การ เจ้าหน้าที่องค์การจะต้องให้บริการแก่ประชาชนโดยไม่ถึงเชื้อชาติ รูปร่างหน้าตา

3. การวางแผนเป็นกลาง (Affective neutrality) หมายความว่า ต้องไม่เออารมณ์ ส่วนตัวเข้าไปปั่นเคี่ยวกับงาน การปฏิบัติต่อผู้รับบริการต้องเป็นไปโดยสงบ โดยหลักการและเหตุผล เจ้าหน้าที่องค์การต้องเม้นต์ต่อต่อ แสดงอารมณ์เตี้ย หรือ ทะเลาะเบาะแสกับลูกค้า หรือ ไม่มีหน้าที่ไปแสดงความเห็นของตน ในเรื่องส่วนตัวของผู้รับบริการ

Panandiker และ Kshirsagar (1978 : 10) หลักในการให้บริการสาธารณะนั้น พฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ที่ให้บริการกับประชาชนที่มาติดต่อต้องปฏิบัติตาม ปกติสถาน หรือ กฎระเบียบที่วางไว้ โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกอารมณ์ และความเป็นญาติพี่น้อง หรือเพื่อนฝูง

กุลธน ธนาพงษ์ธร (2530 : 52) ได้เสนอหลักในการให้บริการสาธารณะแบ่งออกเป็น 5 ส่วน

1. หลักความสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลเป็นส่วนใหญ่ คือ ประโยชน์และบริการที่องค์การจัดให้ นั้น จะต้องตอบสนองต่อความต้องการของบุคลากรส่วนใหญ่หรือทั้งหมด มิใช่เป็นการจัดให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะ

2. หลักความสม่ำเสมอ คือ การให้บริการนั้น ๆ ต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ มิใช่ทำ ๆ หยุด ๆ ตามความพอใจของผู้บริการหรือผู้ปฏิบัติงาน

3. หลักความเสมอภาค บริการที่จัดนั้นจะต้องให้แก่ผู้มาใช้บริการทุกคนอย่าง เสมอหน้าและเท่าเทียมกัน ไม่มีการใช้สิทธิพิเศษแก่บุคคลหรือกลุ่มใด ในลักษณะที่แตกต่าง จากกลุ่มอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด

4. หลักความปลดภัย ความปลดภัยจากบริการที่ได้รับ

5. หลักความสะอาด บริการที่จัดให้แก่ผู้รับบริการจะต้องเป็นไปในลักษณะที่ ปฏิบัติได้ง่าย สะอาดสวยงาม ลื่นไหล หรือไม่เป็นการสร้างภาวะยุ่งยากใจ ให้แก่ผู้ให้บริการหรือผู้ใช้บริการมากจนเกินไป

ปราบโนทบี สังฆรักษ์ (2533 : 51) กล่าวถึงหลักสำคัญเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะไว้ 5 ประการ

1. บริการสาธารณะ เป็นกิจการที่อยู่ในความควบคุมของฝ่ายปกครอง
2. บริการสาธารณะมีวัตถุประสงค์ในการสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชน
3. การจัดระเบียบและวิธีดำเนินการบริการสาธารณะ ย่อมจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้เสมอเพื่อให้เหมาะสมแก่ความจำเป็นแห่งกาลสมัย
4. บริการสาธารณะ จะต้องจัดดำเนินการอยู่เป็นนิจและโดยสนับสนุนไม่ใช้การหุ้นห่วง ถ้าบริการสาธารณะต้องหุ้นห่วงคงด้วยประการใด ๆ ประชาชนย่อมได้รับความเดือนร้อนหรือได้รับความเสียหาย
5. เอกชนย่อมมีสิทธิที่จะได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะเท่าเทียมกัน

ส่วน ปรัชญา เวลาวรชต. (2540 : 20) กล่าวถึงหลักพื้นฐานในการให้บริการไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ทำให้ผู้รับบริการเต็มใจ และไม่เกิดความทุกข์ความเครียดในการมาเข้ารับบริการ
2. อย่าปล่อยให้ผู้รับบริการอยู่ที่หน่วยบริการนานเกินไป
3. อย่าทำผิดพลาดจนผู้รับบริการเดื่อนร้อน
4. สร้างบรรยากาศของหน่วยบริการให้น่ารื่นรมย์
5. ทำให้ผู้รับบริการเกิดความคุ้นเคยกับบริการ เช่น การจดป้ายประชาสัมพันธ์
6. เตรียมความสะดวกให้พร้อม เช่น อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ

พิทักษ์ ตรุษทิม (2538 : 38) ได้กล่าวว่าการให้บริการที่ดีส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการเข้าถึงบริการและได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงการบริการมีดังนี้

1. ความเพียงพอของบริการที่มีอยู่คือความพอเพียงระหว่างบริการที่มีอยู่กับความต้องการขอรับบริการ
2. การเข้าถึงแหล่งบริการ ได้อย่างสะดวก โดยคำนึงถึงลักษณะที่ต้องการเดินทาง
3. ความสะดวกและสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งบริการ ได้แก่แหล่งบริการที่ผู้รับบริการยอมรับว่าให้ความสะดวกมีถึงอำนวยความสะดวก
4. ความสามารถของผู้รับบริการในการที่จะเลือกใช้จ่ายสำหรับบริการ
5. การยอมรับคุณภาพของบริการซึ่งในที่นี้หมายรวมถึงการยอมรับลักษณะของผู้ให้บริการด้วย

จากการพิจารณาแนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณสุขด้านได้แสดงให้เห็นว่า เป้าหมายของการให้บริการสาธารณสุขคือการสร้างความพึงพอใจให้เกิดแก่ผู้รับบริการให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จะเห็นได้ว่าการวัดความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณสุขเด็นสำคัญจะอยู่ที่ว่าการระบุอุปนิธิต่างๆ ตามประสบการณ์ที่ประชาชนได้รับจากการให้บริการสาธารณสุขนั้นมีอะไรบ้าง โดยส่วนใหญ่ก็จะมุ่งวัดไปที่พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ (Providers behavior) มิติของกระบวนการให้บริการ (Service process) และมิติในด้านผลผลิตหรือบริการ (Product or service) ที่ได้รับ

#### 4. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณสุข

สุริยะ วิริยะสวัสดิ์ (2530 : 42) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจหลังการให้บริการของหน่วยงานของรัฐว่าหมายถึงระดับความพึงพอใจของประชาชนที่เกิดขึ้นหลังจากได้รับบริการว่าเจ้าหน้าที่สามารถตอบสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาที่ตนประสบอยู่ได้หรือไม่ และทำให้ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจมากน้อยเพียงใด

ปุรชัย เปี้ยมสมบูรณ์ (2531 : 187-188) กับงานวิจัยเรื่องความพึงพอใจของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่อกระบวนการยุติธรรม : การสำรวจปัจจัยและผลผลกระทบระดับบุคคลและระดับมลฑลวิเคราะห์ได้ให้ความหมายความพึงพอใจของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรมว่าหมายถึงทัศนคติทึ่งเชิงปฏิฐานและเชิงนิสัยของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรม

วัลลภา ชาญหาด (2532 : 285) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณสุข (Public service satisfaction) ว่าเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานในการให้บริการของหน่วยงานปกครองท้องถิ่นโดยมีพื้นฐานเกิดจากการรับรู้ถึงการส่งมอบบริการที่แท้จริงและการประเมินผลนี้จะแตกต่างกันออกไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับและตามเกณฑ์ที่แต่ละบุคคลตั้งไว้รวมทั้งการตัดสินของบุคคลนั้น ๆ ด้วยและมักจะพิจารณาจาก 2 ด้าน คือด้านอัตวิสัยซึ่งเกิดจากการรับรู้ถึงการส่งมอบบริการ และด้านวัตถุวิสัยซึ่งเกิดจากการได้รับปริมาณและคุณภาพของการบริการ

นภีวรรณ ตันไทย (2533 : 66-69) ให้ความหมายความพึงพอใจหลังการได้รับบริการว่าหมายถึง ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่เกิดขึ้นหลังจากได้รับบริการว่า เจ้าหน้าที่สามารถตอบสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาที่ตนประสบอยู่ได้หรือไม่และทำให้ประชาชนเกิดความภูมิใจมากน้อยเพียงใดซึ่งเหมือนกับความหมายที่ สุริยะ วิริยะสวัสดิ์ ได้ให้ความหมายไว้

เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธ์ (2536 : 13) กล่าวให้ความหมายในทางที่คล้ายคลึงกันว่าเป็นความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อเจ้าหน้าที่ในการช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนและความพึงพอใจที่มีต่อความตั้งใจของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการแก่ประชาชนใน การศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของกรุงเทพมหานคร : ศึกษากรณีดำเนินกิจกรรมเขต ได้ให้ความหมายความพึงพอใจของประชาชนว่า หมายถึงปฏิกริยาด้านความรู้สึกของประชาชนต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นที่แสดงผลออกมายัง ลักษณะของผลลัพธ์สุดท้ายของการกระบวนการประเมิน โดยบ่งบอกถึงทิศทางของผลการประเมิน ว่าเป็นไปในลักษณะข้อบวกหรือข้อลบหรือไม่ปฏิกริยาใดๆ

โสณกุล ทรัพย์สมบัติ (2541 : 185) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินใน เชิงอัตลักษณ์กับการประเมินในเชิงประวัตถุวิสัยต่อการให้บริการงานตำราฯ สำหรับความรู้สึกพึง พอย่างของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของตำราฯ จะพิจารณาดังนี้คือ

1. การใช้เวลาของตำราจะหลังจากการได้รับแจ้งเหตุ
2. ลักษณะการปฏิบัติตัวของตำราที่มีต่อประชาชน
3. ความรู้สึกเป็นธรรมต่อการได้รับความคุ้มครองจากตำรา
4. ความรู้สึกเป็นธรรมต่อการใช้เวลาของตำราเมื่อได้รับแจ้งเหตุ
5. ความเป็นธรรมต่อการปฏิบัติตัวของตำราต่อประชาชน
6. ความรู้สึกเป็นธรรมต่อจำนวนอาชญากรรมที่เกิดขึ้น

สุริยะ วิริยะสวัสดิ์ (2530 : 42) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการให้บริการของเจ้า หน้าที่องค์กรราชการกับปัจจัยสภาพแวดล้อมในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์สำหรับการวัดความ พึงพอใจของประชาชนหลังการให้บริการของเจ้าหน้าที่พิจารณาจากระดับของผลที่ได้จากการ ให้บริการว่าอยู่ในระดับจากมิติต่อไปนี้คือ

1. ความสามารถตอบสนองกับความต้องการของประชาชน
2. ความสอดคล้องของปัญหาที่ประชาชนประสบอยู่
3. การทำให้ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่อ

กระบวนการยุติธรรม : การวิจัยสำรวจปัจจัยและผลกระทบระดับบุคคลและระดับมลฑิเวริ เอฟโดย บุรฉัตร เมี่ยมสมบูรณ์ (2531 : 187-188) กล่าวว่า “ความพึงพอใจ” จำกัด ต่างๆ ในด้านความได้ผลความคุ้มค่าภายในกระบวนการเรื่องความมีมนุษย์สัมพันธ์การเป็น ระบบตามที่ต้องความสุจริตในหน้าที่ความเสมอภาคและความเป็นธรรม

มณีวรรณ ตันน ไทย (2533 : 66-69) กับการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาระบบให้บริการของเจ้าหน้าที่ควบคุมยาสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาต่อประชาชนที่มาติดต่อราชการ วัสดุระดับพื้นเพื่อใช้ของประชาชนที่มีต่อการได้รับบริการในมิติของความสะดวกที่ได้รับ ตัวเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ คุณภาพของบริการที่ได้รับ ระยะเวลาในการดำเนินการและข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ ขณะเดียวกันในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิผลของการนำนโยบายการให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร โดย เพทศักดิ์ บุณยรัตพันธ์ (2536 : 24) วัดความพึงพอใจของประชาชนจาก 2 มิติ คือตัวเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและผลผลิตหรือตัวบริการที่ได้รับแต่ละมิติงานวิจัยอยู่ 2 เรื่องที่ได้วัดความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณสุขที่แตกต่างกันไป โดยจะวัดระดับความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อ กิจกรรมการบริการสาธารณสุขในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น กิจกรรมเก็บขยะ กิจกรรมการบูรณะซ่อมแซมถนน เป็นต้น (จิราพร วีระวงศ์ 2538 : 22)

### 5. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ในการให้บริการสาธารณสุขต่างๆ นั้น ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบริการนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งบ่งชี้ได้ว่าบริการสาธารณสุขดังกล่าวประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ความพึงพอใจต่อบริการสาธารณสุขมีนักวิชาการบางท่านได้ให้ความหมายไว้ได้แก่ ไมเคิล อาร์ พิตเซอร์ดต์ โรเบิร์ต เอฟ คูแรนท์ และ จอร์น ดี มิลเลต. (อ้างใน เจดศักดิ์ ชีวะก้องเกียรติ. 2534 : 32) พิตเซอร์ดต์ และคูแรนท์ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบริการสาธารณสุขว่า เป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการให้บริการของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีพื้นฐานมาจากการรับรู้ถึงการส่งมอบบริการที่แท้จริง และการประเมินผลนี้ก็แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับเกณฑ์ที่แต่ละบุคคลตั้งไว้ รวมทั้งการตัดสินของบุคคล

นั้นด้วย โดยการประเมินผลสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านอัตโนมัติ (Subjective) ซึ่งเกิดจากการได้รับรู้ถึงการส่งมอบบริการ
2. ด้านวัตถุวิสัย (Objective) ซึ่งเกิดจากการได้รับปริมาณและคุณภาพของ

บริการ

ชนพร ชุมวรรณา (2529 : 11) ได้อธิบายว่า บริการสาธารณสุขที่น่าพึงพอใจ หรือ ความสามารถในการที่จะพิจารณาว่าบริการนั้นจะพึงพอใจ หรือไม่ อาจพิจารณาได้จากสิ่งต่อไปนี้

1. การให้บริการอย่างเสมอภาค (Equitable Service) หมายถึง ความยุติธรรมในการบริหารงานภาครัฐที่มีพื้นฐานคติที่ว่าคนทุกคนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในทุก แห่งทุกมุมของกฎหมาย ไม่มีการแบ่งแยกกีดกันในการให้บริการประชาชนจะได้รับการปฏิบัติ ในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคลที่ใช้มาตราฐานการให้บริการเดียวกัน

2. การให้บริการที่ตรงเวลา (Timely Service) หมายถึง ในการให้บริการจะต้อง มองว่าการให้บริการสาธารณะจะต้องตรงเวลา ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐจะถือว่า ไม่มีประสิทธิผลเลย ถ้าไม่มีการตรงเวลาจะสร้างความไม่พึงพอใจให้แก่ประชาชน

3. การให้บริการอย่างพอเพียง (Ample Service) หมายถึง การให้บริการ สาธารณะต้องมีลักษณะมีจำนวนการให้บริการ และสถานที่ให้บริการอย่างเหมาะสม มีลิสเท็ฟ เห็นว่าความเสมอภาค หรือการตรงต่อเวลาจะ ไม่มีความหมายแลຍ ถ้ามีจำนวนการให้บริการที่ ไม่เพียงพอและสถานที่ตั้งที่ให้บริการสร้างความไม่ยุติธรรมให้เกิดขึ้นแก่ผู้รับบริการ

4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Service) หมายถึง การให้บริการ สาธารณะที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ โดยยึดประโยชน์ของสาธารณะเป็นหลัก ไม่ใช้ยึดความ พอดใจของหน่วยงานที่ให้บริการว่าจะให้หรือ หยุดบริการเมื่อใด

5. การให้บริการอย่างก้าวหน้า (Progressive Service) หมายถึง การให้บริการ สาธารณะที่มีการปรับปรุงคุณภาพ และผลการปฏิบัติงาน กล่าวกันอีกนัยหนึ่ง คือ การเพิ่ม ประสิทธิภาพ หรือความสามารถที่จะทำหน้าที่ได้มากขึ้น โดยใช้ทรัพยากรather ตาม

โดยสรุป จะเห็นได้ว่าการวัดความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ สาธารณะเดียวประเด็นสำคัญจะอยู่ที่ว่าควรระบุออกมายังไห้ได้ว่ามิติต่างๆตามประสบการณ์ที่ ประชาชนได้รับจากการให้บริการสาธารณะนั้นมีอะไรบ้าง โดยส่วนใหญ่ก็จะมุ่งวัดไปที่มิติของ พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ (Providers behavior) มิติของกระบวนการของการให้ บริการ (Service process) และมิติในด้านผลผลิตหรือบริการ (Product or service) อย่างไรก็ตาม เมื่อได้พิจารณาลงไปในรายละเอียดอย่างแท้จริงแล้วจะเห็นได้ว่าการวัดความพึงพอใจต่อการ ให้บริการสาธารณะ (Public service satisfaction) จะเป็นการประเมินค่าโดยลูกค้าหรือผู้รับ บริการต่อ กิจกรรมให้บริการสาธารณะในเรื่อง ไดเร็งหนึ่งหรือชุดของการให้บริการสาธารณะ ได ๆ ก็ตามแต่ จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาดัวซึ่งความพึงพอใจส่วนใหญ่จะวัดที่ พฤติกรรมของผู้ให้บริการ กระบวนการให้บริการ หรือผลผลิตที่ได้รับทั้ง ๆ ที่สิ่งเหล่านี้น่าจะ เป็นสาเหตุหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดระดับของความพึงพอใจมากกว่าจะเป็นตัวชี้วัด ความพึงพอใจ เพราะความพึงพอใจจะเป็นผลของการประเมินค่าของประชาชนผู้รับบริการจาก

ประสบการณ์ของตนเองที่มีต่อสิ่งเร้า ซึ่งก็คือพฤติกรรมของผู้ให้บริการ กระบวนการให้บริการ ตลอดจนผลผลิตที่ได้รับดังนั้นการวัดระดับความพึงพอใจจึงน่าจะหมายถึงปฏิกริยาด้านความรู้สึกของประชาชนในฐานะผู้รับบริการว่า มีความรู้สึกเช่นไร โดยที่ความรู้สึกนี้จะเป็นความรู้สึกสุดท้ายภายหลังจากที่ประชาชนเหล่านั้นได้ตัดสินใจประเมินอุปกรณ์เด็กและที่พุติกรรมของผู้ให้บริการกระบวนการให้บริการผลผลิตที่ได้รับจะเป็นสาเหตุของการกระทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจอุปกรณ์

## แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

### 1. ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้แตกต่างกัน ซึ่งผู้ศึกษาได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

ประพันธ์ มีแต้ม (2550: 18) สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกรัก ชอบ ประทับใจ หรือทัศนคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง บุคคลมีความรู้สึก รัก ชอบยินดี และมีความสุขเมื่อได้รับผลจากกิจกรรมนั้น หรือเมื่อกิจกรรมนั้นบรรลุ เป้าหมายตามต้องการของตนเอง

มะปราง เมืองฉิม (2550: 32) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติในทางบวกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เมื่อบุคคลต้องเข้าไปเกี่ยวข้องและสั่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ ซึ่งจะแสดงออกมาในรูปของระดับความรู้สึกที่ชอบมาก ชอบน้อย หรือพอใจมาก พ้อใจน้อย แต่ทั้งนี้ระดับความพึงพอใจของเด็กบุคคลย่อมแตกต่างกัน ไปขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ

วรารณ์ ศิริวงศ์ (2551: 29) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้น เมื่อความต้องการของบุคคลนั้น ได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง

สมพร วัชรบrixawang (2551: 9) สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ปฏิกริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น ที่แสดงออกมาในลักษณะผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการประเมิน เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจของมนุษย์ เพื่อที่จะตอบสนองต่อความต้องการหรือความคาดหวังที่มีอยู่และเมื่อบรรลุเป้าหมายนั้นแล้วจะเกิดความพึงพอใจที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

Good (2001: 320) ได้ให้ความหมาย ความพึงพอใจว่า หมายถึง คุณภาพ สภาพหรือระดับความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลจากความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติที่มีต่อคุณภาพและสภาพของงานนั้น

Morse (2000: 99) ได้บันทึกทัศนะเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า หมายถึง การลดความเครียดของผู้ทำงานให้น้อยลง กล่าวคือ ธรรมชาติของมนุษย์นั้นมีความต้องการ ถ้าความต้องการได้รับการตอบสนองทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนความเครียดจะลดน้อยลง และความพึงพอใจจะเกิดขึ้น

Herzberg (1999: 54) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจว่า หมายถึง การตอบสนองข้อสูงทางจิตใจของมนุษย์มากกว่าสภาพแวดล้อม การทำให้บุคคลมีความรู้สึกภูมิใจในความสามารถของตนเอง หรือเมื่อโอกาสให้มีการพัฒนาหรือมีความก้าวหน้าในอาชีพ จะทำให้บุคคลมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกและทัศนคติของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ระดับความพึงพอใจขึ้นอยู่กับความคาดหวังในเชิงปริมาณ ค่าและ ได้วัดการตอบสนองในความต้องการเป็นความรู้สึกทางบวกและทำให้เกิดความพึงพอใจ ในที่นี้ หมายถึงความพึงพอใจของชุมชนผู้รับบริการภายหลังจากได้รับบริการ ค่านิยม ความปลดปล่อยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครองหัวร้อน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

## 2. ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

จากการศึกษาค้นคว้างานเอกสารและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ มีผู้วิจัยหลายท่าน ได้ให้ความหมายแนวคิดและทฤษฎี ไว้ดังนี้

### 2.1 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs)

Maslow. (1969) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการเหมือนกันแต่ความต้องการนั้นเป็นลำดับขั้น เขาได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ ดังนี้

2.1.1 บุคคลย่อมมีความต้องการอยู่เสมอ ไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการสิ่งใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีก ไม่มีวันจบสิ้น

2.1.2 ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะ ไม่เป็นสิ่งจูงใจสำหรับพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

2.1.3 ความต้องการของมนุษย์จะเรียงเป็นลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเริ่กร้องให้มีการตอบสนอง ซึ่งลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์มี 5 ขั้นตอนตามลำดับขั้นจากต่ำไปสูง ดังนี้

1) ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการในเรื่องของอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่ง ห่ม ยาสัขารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง

2) ความต้องการด้านความปลอดภัย หรือความมั่นคง (Security of Safety Needs) ถ้าความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองตามสมควรแล้ว มนุษย์จะต้องการในขั้นสูงต่อไป ก็คือ เป็นความรู้สึกที่ต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคงในปัจจุบันและอนาคตซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่น

3) ความต้องการทางด้านสังคม (Social or Belonging Needs) หลังจากที่มนุษย์ได้รับการตอบสนองในสองขั้นดังกล่าวแล้วก็จะมีความต้องการสูงขึ้นอีก ก็คือ ความต้องการทางสังคมเป็นความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตร และความรักจากเพื่อน

4) ความต้องการที่จะได้รับการยอมรับนับถือ (Esteem Needs) เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่อง ให้เกียรติและเห็นความสำคัญของตนเอง อย่างเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระและเสรีภาพ

5) ความต้องการความสำเร็จ ในชีวิต (Self-Actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ ส่วนมากจะเป็นการอยากรู้สึกดีของตน หรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่ตัวเองเป็นอยู่ในขณะนั้น

สรุปได้ว่า ความต้องการทั้ง 5 ขั้นของมนุษย์มีความสำคัญไม่เท่ากัน การจูงใจตามทฤษฎีนี้จะต้องพยายามตอบสนองความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกันไป และความต้องการในแต่ละขั้นจะมีความสำคัญแก่บุคคลมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองความต้องการในลำดับนั้น ๆ

## 2.2 ทฤษฎีอาร์จิของอัลเดอร์เฟอร์ (Existence Relatedness Growth theory)

Alderfer's. (1972) ได้แบ่งระดับความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 3 กลุ่ม ก็คือ

2.2.1 ความต้องการดำรงอยู่ (Existence Needs) เป็นความต้องการที่จะดำรงชีวิต อันได้แก่ ความต้องการด้านร่างกายและความปลอดภัย

2.2.2 ความต้องการด้านความสัมพันธ์ (Relatedness Needs) เป็นความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม

2.2.3 ความต้องการด้านความก้าวหน้า (Growth Needs) เป็นความต้องการขึ้น สูงสุด เป็นความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม และได้รับความสำเร็จในชีวิต

เมื่อเปรียบเทียบกับทฤษฎีของมาสโลว์แล้ว ทฤษฎีอาร์จี (ERG) ของอัลเดอร์เฟอร์ มีความเห็นไม่สอดคล้องกับทฤษฎีของมาสโลว์ 2 ประการ คือ ทฤษฎีอาร์จี (ERG) เชื่อว่าในเวลาเดียวกันคนมีความต้องการมากกว่า 1 อย่าง ได้ สำหรับทฤษฎีของมาสโลว์เชื่อว่าความต้องการของคนจะเป็นทีละขั้น และทฤษฎีอาร์จี (ERG) เชื่อว่าถ้าความพึงพอใจในความต้องการระดับล่างจะเพิ่มขึ้น สำหรับทฤษฎีของมาสโลว์เชื่อว่า คนมีความต้องการทางด้านร่างกายก่อนเสมอและเมื่อได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในขั้นตอนต่อไปจะเข้ามาแทนที่ไปเรื่อย ๆ โดยไม่จำเป็นว่าขั้นตอนที่ได้รับการตอบสนองแล้วนั้นจะต้องได้รับการตอบสนองจนถึงที่สุด นอกจากนี้ ทฤษฎีอาร์จี (ERG) ยังไม่คร่ำครวญกับลำดับขั้นของความต้องการมากนัก ในข้อที่ว่าต้องได้รับความพึงพอใจในความต้องการขั้นต้นก่อนจึงจะมีความต้องการขั้นต่อ ๆ ไปแต่ทฤษฎีอาร์จี (ERG) อาจทำงานเพื่อความต้องการเจริญก้าวหน้าก็ได้ ถึงแม่ว่าจะยังไม่ได้รับความพึงพอใจในความต้องการดำรงชีวิตและความต้องการสัมพันธ์กับคน หรือความต้องการทั้ง 3 ด้านอาจคำนวณไปพร้อมกันในขณะเดียวกันก็ได้

สรุปได้ว่า ความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด ความต้องการของแต่ละบุคคลมีไม่เท่ากันและความต้องการจะมีความสำคัญเกี่ยวกับมนุษย์อย่างเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองความต้องการ

### 2.3 ทฤษฎีความต้องการของเมอร์เรย์ (Murray's Manifest Needs)

ทฤษฎีของ Murray สามารถอธิบายได้ว่า ในเวลาเดียวกันบุคคลอาจมีความต้องการด้านใดด้านหนึ่งที่จำเป็นและสำคัญ ก็ได้กับการทำงานซึ่งมีอยู่ 4 ประการ คือ ความต้องการความสำเร็จ (Needs for achievement) ความต้องการมิตรสัมพันธ์ (Needs for affiliation) ความต้องการอิสระ (Needs for autonomy)

## 2.4 ทฤษฎีความต้องการแสวงหาของแมคคีแลนด์ (McClelland's Acquired needs Theory)

เป็นทฤษฎีที่บุคคลมุ่งความต้องการเฉพาะอย่างมากกว่าความต้องการอื่น ๆ ความต้องการความสำเร็จ เป็นความประณานาที่บรรลุเป้าหมายซึ่งมีลักษณะท้าทาย ทฤษฎีนี้ทำความเข้าใจถึงรูปแบบการจูงใจความต้องการพื้นฐาน 3 ประการ คือ ความต้องการอำนาจ (Needs for power) ความต้องการผูกพัน (Needs for affiliation) ความต้องการความสำเร็จ (Needs for achievement)

## 2.5 ทฤษฎีสองปัจจัย (Two Factor Theory)

เป็นทฤษฎีที่ Frederick K. Herzberg ได้ศึกษาทำการวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานของบุคคล เขายังศึกษาถึงความต้องการของคนในองค์กร หรือการจูงใจจากการทำงานโดยเฉพาะเจาะจง โดยศึกษาว่า คนเราต้องการอะไรจากงาน คำตอบก็คือ บุคคลต้องการความสุขจากการทำงาน ซึ่งสรุปได้ว่า ความสุขจากการทำงานนั้น เกิดมาจากการพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจในงานที่ทำ โดยความพึงพอใจหรือความไม่พึงพอใจในงานที่ทำงานนั้น ไม่ได้มาจากการกลุ่ม เคียงกัน แต่มีสาเหตุมาจากปัจจัยสองกลุ่ม คือ ปัจจัยจูงใจ (Motivational Factors) และปัจจัยที่รักษาหรือปัจจัยสุขศาสตร์ (Maintenance or Hygiene Factors)

2.5.1. ปัจจัยจูงใจ (Motivational Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง เพื่อจูงใจให้คนชอบและรักงานที่ปฏิบัติเป็นตัวกระตุ้น ทำให้เกิดความพึงพอใจให้แก่บุคคลในองค์การให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นปัจจัยที่สามารถตอบสนองความต้องการภายในของบุคคล ได้ด้วย อันได้แก่

1) ความสำเร็จในงานที่ทำงานของบุคคล (Achievement) หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสี่ยงสูง ประสบความสำเร็จอย่างดีเป็นความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เมื่อผลงานสำเร็จซึ่งเกิดความรู้สึกพอใจและปลาบปลื้มในผลสำเร็จของงานนั้น ๆ

2) การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) หมายถึง การได้รับการยอมรับ นับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา จากเพื่อน จากผู้มาขอรับคำปรึกษาหรือ จากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนี้อาจจะอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชยแสดงความยินดี การให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่นใดที่ก่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างได้บรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือจะແงอญกับความสำเร็จในงานด้วย

3) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (The Work Itself) หมายถึง งานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ท้าทายให้ลงมือทำ หรือเป็นงานที่มีลักษณะสามารถกระทำได้ด้วยตัวของตัวเองโดยลำพังแต่ผู้เดียว

4) ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจาก การได้รับมอบหมาย ให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่ไม่มี การตรวจ หรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

5) ความก้าวหน้า (Advancement) หมายถึง ได้รับเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ให้ สูงขึ้นของบุคคลในองค์การ การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มหรือ ได้รับการฝึกอบรม

**2.5.2 ปัจจัยค้าจุนหรือปัจจัยสุขศาสตร์ (Maintenance or Hygiene Factors)**  
หมายถึง ปัจจัยที่จะค้าจุนให้แรงจูงใจ ในการทำงานของบุคคลมีอยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่มีหรือมีใน ลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับบุคคลในองค์การบุคคลในองค์การจะ เกิดความไม่ชอบงานขึ้น และ เป็นปัจจัยที่มาจากการออกแบบองค์กรบุคคล ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่

1) เงินเดือน (Salary) หมายถึง เงินเดือนและการเลื่อนขั้นเงินเดือนใน หน่วยงานนั้น ๆ เป็นที่พอใจของบุคลากรที่ทำงาน

2) โอกาสได้รับความก้าวหน้าในอนาคต (Possibility of Growth) หมายถึง การที่บุคคล ได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งภายในหน่วยงานแล้ว ยังหมายถึงสถานการณ์ที่ บุคคลสามารถได้รับความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพด้วย

3) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน (Interpersonal Relation Superior, Subordinate and Peers) หมายถึง การติดต่อไม่ว่าจะเป็นกิริยา หรือวาจา ที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ้งกันและ กันอย่างดี

4) สถานะทางอาชีพ (Status) หมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับนั้นถือของ สังคมที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี

5) นโยบายและการบริการ (Company Policy and Administration) หมายถึง การจัดการและการบริหารขององค์การ การติดต่อสื่อสารภายในองค์การ

6) สภาพการทำงาน (Working Conditions) หมายถึง สภาพทางกายภาพของ งาน เช่น แสง เสียง อากาศ ชั่วโมงการทำงาน รวมทั้งลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้

7) ความเป็นอยู่ส่วนตัว (Personal life) ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีอันเป็นผลที่ได้รับจากการในหน้าที่ เช่น การที่บุคคลถูกข่มขู่ไปทำงานในที่แห่งใหม่ ซึ่งห่างไกลจากครอบครัว ทำให้ไม่มีความสุข และไม่พอใจกับการทำงานในที่แห่งใหม่

8) ความมั่นคงในการทำงาน (Security) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในการทำงาน ความยั่งยืนของอาชีพ หรือความมั่นคงขององค์กร

9) วิธีการปกครองบังคับบัญชา (Supervision-Technical) หมายถึง ความสามารถของผู้บังคับบัญชาในการทำงาน หรือความยุติธรรมในการบริหาร

จากทฤษฎีสองปัจจัย สรุปได้ว่า ปัจจัยทั้ง 2 ด้านนี้ เป็นสิ่งที่คนต้องการเพื่อเป็นแรงจูงใจในการทำงาน องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยจูงใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ให้คนเกิดความสุขในการทำงาน โดยมีความสัมพันธ์กับกรอบแนวคิดที่ว่า เมื่อคนได้รับการตอบสนองด้วยปัจจัยชนิดนี้ จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน ผลที่ตามมาก็คือ คนจะเกิดความพึงพอใจในงาน สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนปัจจัยค้างคูณ หรือสุขศาสตร์ทำหน้าที่เป็นตัวป้องกันไม่ให้คนเกิดความไม่เป็นสุข หรือไม่พึงพอใจในงานขึ้น ช่วยทำให้คนเปลี่ยนเจตคติจากการ ไม่อยากทำงานมาสู่ความพึงพอใจที่จะทำงาน (<http://www.sc.mahidol.ac.th> เข้าลิงก์วันที่ 20 ตุลาคม 2557. : 43-44 )

### 3. การวัดความพึงพอใจ

ท้ายรัตน์ ปทุมสุตร (2542 : 14) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจ เป็นเรื่องที่เปรียบเทียบได้กับความเข้าใจทั่ว ๆ ไป ซึ่งปกติจะวัดได้โดยการสอบถามบุคคลที่ต้องการจะถาม มีเครื่องมือที่ต้องการจะใช้ในการวิจัยหลาย ๆ อย่าง อย่างไรก็ได้ถึงแม้ว่าจะมีการวัดอยู่หลายแนวทาง แต่การศึกษาความพึงพอใจอาจแยกตามแนวทางวัด ได้สองแนวคิดตามความคิดเห็นของชาลีซันนิก คริสเทนส์ กล่าวคือ วัดจากสภาพทั้งหมดของแต่ละบุคคล เช่นที่ทำงาน ที่บ้านและทุก ๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิต การศึกษาตามแนวทางนี้จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ แต่ทำให้เกิดความยุ่งยากกับการที่จะวัดและเปรียบเทียบวัดได้โดยแยกออกเป็นองค์ประกอบ เช่นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับงาน การนิเทศงานเกี่ยวกับนายจ้าง

ภณิตา ชัยบัญชา (2541: 67) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจนี้ สามารถทำได้หลายวิธีดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม เพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำถามให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าว อาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคล เป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

บุญเรือง ฯ จารคิลป (2529 : 98) ได้ให้บรรณะเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ทัศนคติหรือเจตคติ เป็นนามธรรม เป็นการแสดงออกค่อนข้างชัดชัด จึงเป็นการยากที่จะวัด ทัศนคติได้โดยตรง แต่ความสามารถที่จะวัดทัศนคติได้โดยอ้อม โดยวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นแทน ฉะนั้น การวัดความพึงพอใจก็มีขอบเขตที่จำกัดด้วย อาจมีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นถ้าบุคคลเหล่านั้น แสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง ซึ่งความคลาดเคลื่อนเหล่านี้ย่อมเกิดขึ้นได้ เป็นธรรมชาติของการวัด โดยทั่ว ๆ ไป

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจต้องใช้เครื่องมือหลากหลายอย่างตามความเหมาะสมของงาน เพื่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

#### 4. การวัดระดับความพึงพอใจ

ที่กล่าวมาข้างต้น ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการให้บริการขององค์กร ประกอบกับระดับความรู้สึกของผู้มารับบริการในมิติต่างๆของแต่ละบุคคล ดังนั้นการวัด ระดับความพึงพอใจ สามารถกระทำได้หลายวิธี ต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยการขอความร่วมมือจากกลุ่มนักศึกษาที่ต้องการวัด แสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนด

2. การสัมภาษณ์ ต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะชูใจให้ผู้ตอบคำถามตอบตามข้อเท็จจริง

3. การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้งก่อนการรับบริการ ขณะรับบริการ และหลังการรับบริการ การวัดโดยวิธีนี้จะต้องกระทำอย่างจริงจังและมีแบบแผนที่แน่นอน จะเห็นได้ว่าการวัดความพึงพอใจต่อการให้บริการนั้นสามารถกระทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับความสะดวก เหมาะสมต่อความต้องการ จึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพ และน่าเชื่อถือได้ (จิตคินันท์ เดชะคุปต์. 2544 : 18)

## แนวคิดด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์ของประชาชน จะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญ ในสังคมปัจจุบัน และมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบกิจธุระประจำวันของ ประชาชนอย่างมาก ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้พยายามทุ่มเทและระดมกำลังเจ้าหน้าที่ เพื่อ ปฏิบัติการให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชน โดยกำหนดนโยบายและแนวทาง การดำเนินการในด้านต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการความปลอดภัยและทรัพย์สิน แก่ประชาชน จึงได้กำหนดแผนด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเน้นด้านการป้อง กันและปราบปรามอาชญากรรม (สำนักงานแผนงานและงบประมาณ. 2539 : 17) แต่การปฏิบัติ งานเพียงลำพังฝ่ายเดียวไม่สามารถจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยความร่วมมือและสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชน จึงควรให้ประชาชนมีความเข้าใจและทราบกว่า กัยจากอาชญากรรมนั้นเป็นภัยของสังคม ทุกคนจะต้องร่วมมือร่วมใจกันช่วยคุ้มครองและรับผิดชอบช่วยกันแก้ไข สำนักงานงานตำรวจนายดิจิจ์ได้ให้ความสำคัญกับแผนด้านประชาสัมพันธ์ ชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนมีทักษะที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจนายดิจิจ์ วิธีการป้องกันตนเอง ครอบครัว และชุมชนจากปัญหาอาชญากรรม

### 1. ความหมายของ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

อภิชาด ดิลกโสกณ (2536 : 6) ได้ให้ความหมายของ ความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน หมายถึง การที่ประชาชนมีความปลอดภัยจากการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ได้แก่ การลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ข่มขืนกระทำชำเรา และทำร้ายร่างกาย ตลอดจนมีความปลอดภัยในการสัญจรไปมาอย่าง平安

อาภาพศ์ กฤตเวทิน (2536 : 11) ให้ความหมายของความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน หมายถึง การที่ชาวบ้านทุกคนไม่ถูกกระทำหรือกระทำผู้อื่นในเรื่องของการเอกสาร เอื้อประโยชน์ หลอกลวง ลักขโมย ปล้นทรัพย์ ข่มขืน ทำร้ายร่างกาย ฯลฯ อันเป็นสาเหตุทำให้เกิดการ ลุญเสียทรัพย์สินเงินทอง และความเสื่อมของคุณภาพชีวิตและเสียชีวิตในที่สุด

(Abraham Maslow) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัย แบรนด์ส์รูบุ๊กคลีฟ์แวน ต้องการเรียงลำดับจากรดับพื้นฐานที่ต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด กรอบความคิดที่สำคัญของ ทฤษฎีนี้คือ การหนึ่ง คือ ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะ เกิดขึ้นหลังจากที่ความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองอย่างไม่ขาดแคลนแล้ว หมายถึง ความต้องการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย อันตรายทั้งทางกายและจิตใจ ความมั่นคงใน

งาน ในชีวิตและสุขภาพ การสนองความต้องการนี้ต่อพนักงานทำได้หลายอย่าง เช่น การประกันชีวิตและสุขภาพ ภัยระเบียบข้อบังคับที่ยุติธรรม การให้มีสุขภาพแรงงาน ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน เป็นต้น ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลนั้นมีความเชื่อมโยงกับระบบสังคม ก่อรำขึ้น ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลนั้นมีความเชื่อมโยงกับ ฐานที่มั่นคงยั่งยืนของสังคม จึงต้องมีกฎหมายที่เป็นหลักปฏิบัติ และความคุ้มสังคมในอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข

ความปลอดภัยในชีวิต หมายรวมถึง ทุกส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิต ทั้งในแง่บุคคล ของสุขภาพอนามัย การปลอดภัยจากความรุนแรง การถูกทำร้าย ปลอดภัยจากอาชญากรรมภัยพิบัติ/อุบัติเหตุ หรืออุบัติภัยต่าง ๆ เป็นต้น

## 2. ทฤษฎี ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

### 2.1 ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย

การบังคับใช้กฎหมาย โดยไม่จำเป็นต้องร้องขอความช่วยเหลือจากประชาชนโดยตรง โดยให้ความมั่นใจได้ว่า สามารถปฎิบัติงานด้านป้องกันอาชญากรรมได้โดยเอกสาร ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นกลางศตวรรษที่ 19 โดยมีความเชื่อว่า การปรากรักษาความสงบเรียบร้อย ย่อมมีผลในการยับยั้งผู้ที่มีแนวโน้มจะประกอบอาชญากรรมให้กระทำการเพราะเทรอกลั่วต่อการขับกุม จึงนำงระบบที่มีแนวโน้มจะประกอบอาชญากรรมมิให้กระทำการเพราะเทรอกลั่วต่อการขับกุม จัดให้ง่ายและปฏิบัติงานตรวจทันทีโดยสมำเสมอเพื่อเป็นการลดช่องโภกาสของผู้ที่จะกระทำผิด และตามแนวความคิดนี้จึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบที่มีสายตรวจแต่งเครื่องแบบให้เห็นเด่นชัด ได้จำกัดและบังคับด้วยกฎหมาย โดยไม่จำเป็นต้องร้องขอความช่วยเหลือจากประชาชนในส่วนของตรวจต่อประชานในจำนวนที่เชื่อว่าพอเพียงกับการรับผิดชอบปัญหาอาชญากรรม วิลสัน และแม็คแลร์น (Wilson & McLaren, 1973 อ้างถึงใน ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2531 : 191) ศึกษาการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจตามทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย โดยได้กำหนดยุทธวิธีตรวจขึ้นภายใต้แนวทฤษฎีนี้ เป็นการปรากรักษาความสงบเรียบร้อยย่อมมีผลในการยับยั้งผู้มีแนวโน้มที่จะประกอบอาชญากรรม เพราะความเกรงกลัวการขับกุมจึงเป็นหลักการในเรื่องของการตรวจท้องที่ การตั้งถิ่นฐาน การตั้งจุดตรวจ ด่านตรวจ รวมทั้งการจัดยามเฝ้าสถานที่สำคัญ การปรากรักษาความสงบเรียบร้อยที่ก่อสร้างต้องแต่งเครื่องแบบที่เรียบง่ายทนทาน ทะเบียน สมบูรณ์แบบ ยานพาหนะลักษณะที่เห็นได้เด่นชัด เพื่อเป็นการข่มขู่อาชญากร การออกตรวจอย่างสมำเสมอต่อเนื่อง อันสร้างความมั่นใจให้ชุมชนว่ามีตำรวจอยู่ทั่วไปและตลอดเวลา สำหรับเครื่องมือที่จะใช้ในการต่อสู้กับประชาชนนั้น จึงมีลักษณะเป็นการต่อสู้ทางเดียวที่

เรียกว่า “การประชาสัมพันธ์” ซึ่งมุ่งหมายในการเสริมสร้างความเข้าใจและก่อให้สาธารณชน มุ่งสนับสนุนต่องานสำรวจ

## 2.2 ทฤษฎีสำรวจชุมชนสัมพันธ์

ในราบทศวรรษที่ 19 แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ “สำรวจชุมชนสัมพันธ์” ได้รับการ พัฒนาขึ้นเกิดเป็นทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ โดยมีรายงานแนวความคิดและผลการวิจัยของนัก อาชญาวิทยา กลุ่มชีคาโก หรือสำนักนิเวศวิทยาอาชญากรรมภายใต้การนำของ พาร์ค (Park, 1925 ขึ้นถึงใน สวัสดิ์ อัมรินทร์. 2532 : 12-13) ซึ่งทฤษฎีนี้ได้พยายามจูงใจให้นักอาชญา วิทยาทั้งหลายเห็นความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมของเมืองที่มีผลกระทบต่อ พฤติกรรมของอาชญากร ต่อมาก็มีความคิดเหล่านี้ได้เผยแพร่หลายไตรัตน์ ความสนใจ และรวมตัวกัน ทำวิจัยในเรื่องนี้อย่างแพร่หลายจากการศึกษาวิจัยสรุปได้ว่า อาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ ถาวรตามลักษณะพื้นที่บริเวณใด ที่ขาดเปลี่ยนแปลงในสังคม หรือเกิดความต่างๆ ของกลไก ทางสังคมที่มีหน้าที่ค้าขาย ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือขาดความร่วมแรงร่วมใจ ตลอดจน ก้าลังใจของสมาชิกในสังคมก็จะก่อให้เกิดอาชญากรรมได้ง่าย และมีศักดิ์สูงกล่าวพื้นที่อื่น จาก แนวความคิดนี้เองต่อมา ได้เกิดแนวความคิดที่เรียกว่า “หมู่บ้านในเมือง” (Urban Village) เพื่อ สร้างความสัมพันธ์ในสังคม โดยจัดสภาพพื้นที่ในชุมชนให้มีลักษณะเอื้ออำนวยต่อการ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของคนในชุมชนต่าง ๆ เพื่อลดปัญหาและป้องกันอาชญากรรม ได้มากขึ้น

ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์เป็นการจัดสภาพทั่วไปไม่ว่าจะในระดับเมืองชุมชน หรือ ละแวกบ้าน ให้มีลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้ง่ายต่อการควบคุมและตรวจสอบ ไม่ล่วงถึงลักษณะที่เป็นผู้ดูแล ร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนเอง และผู้อื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม และให้ปรับบทบาทสำรวจเสียใหม่ โดยทำหน้าที่เป็นผู้ดูแล สนับสนุน และให้คำปรึกษา แก่ชุมชนหลักให้ญี่โถความของแนวคิดชุมชนสัมพันธ์ เพื่อป้องกันอาชญากรรม ก็คือการจัด สภาพทั่วไปไม่ว่าในระดับเมือง ชุมชนหรือละแวกบ้านในลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างงานบุคคลง่ายต่อการควบคุม สังเกตตรวจสอบโดยไม่ล่วงถึงลักษณะที่เป็นผู้ดูแล ร่างกายและ ทรัพย์สินทั้งของตน และบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ทั้งนี้ควร ได้รับความร่วมมือ จากประชาชนด้วยเชิงสามารถดำเนินการได้ 3 แนวทางประกอบกัน คือ (สวัสดิ์ อัมรินทร์. 2532 : 12-13)

### 1. การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ภาพพจน์ของตำรวจที่แสดงต่อประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ทึ้งหน่วยงานราชการและกลุ่มนบุคคล เช่น ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา พ่อค้า ประชาชนทั่วไป ปรากรถออกมารีดโดยตำรวจจะต้องสร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มเป้าหมาย

เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ นโยบายและระเบียบวิธีการดำเนินงานของตำรวจ ในการที่จะให้บริการประชาชน บังคับการใช้กฎหมายให้เป็นไปตามหน้าที่ของตำรวจและสร้างความมั่นใจว่าตำรวจจะรักษากฎหมายอย่างมีสมรรถภาพด้วยความเที่ยงธรรมเสมอภาค

2. การให้บริการแก่ชุมชน สามารถดำเนินในรูปแบบการให้ความรู้แก่ประชาชน หรือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนนั้น ๆ ได้แก่ โครงการอบรมเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมต่าง ๆ โครงการอาสาสมัครแจ้งข่าวอาชญากรรม โครงการตรวจเยี่ยมประชาชน สอบถามปัญหาทุกข์สุขที่ตำรวจพึงช่วยได้

3. การเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ โดยเสริมสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับประชาชน โน้มสตร สมาคม หรือองค์กรสาธารณกุศลต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนหันมาให้ความสนใจต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน หรือช่วยแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน ได้ชุมชนหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีแนวทางทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นแนวความคิดรวมระหว่าง ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย และทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ โดยมีหลักมุ่งลดดั่งช่วง โภการสำหรับการประกอบอาชญากรรมตามแนวคิดนี้ตำรวจจะมีบทบาทเป็นฝ่ายวางแผน สนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่ชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม

#### 2.3 ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

เกิดขึ้นจากเหตุผลจากสภาพของความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจสังคมและการเพิ่มขึ้นของประชากร ในสังคมที่เปลี่ยนมาเป็นสังคมอุดตสาหกรรม สภาพความเป็นอยู่ของคนในสังคมแบบต่างคนต่างอยู่ การแยกตัวของชุมชนของบุคคล ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าไม่มีความมั่นคงในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน ทำให้เกิดความรู้สึกอ้างว้าง โดดเดี่ยว ลักษณะดังกล่าวนำไปสู่การทำให้เกิดผลร้ายต่อสังคม โดยรวม เป็นการกร่อนทำลายโครงสร้างของความสัมพันธ์ภายในชุมชน สมาชิกภายในชุมชนต่างปล่อยประณีตต่างคนต่างเจ้าตัวอดไม่สนใจต่อการป้องกันปัญหาอาชญากรรม ทำให้ในที่สุดปัญหาอาชญากรรมจึงกล้ายเป็นความรับผิดชอบของตำรวจแต่เพียงฝ่ายเดียว ความปลดปล่อยของสมาชิกชุมชนจึงอยู่ในภาวะที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรม (ประเทศไทย เกี่ยมสมบูรณ์. 2526 : 17) ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมเป็นความพยายามของนักวิชาการที่จะนำแนวความคิดทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายและทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยสาระสำคัญของ

ทฤษฎีนี้อธิบายถึงการลดช่องโภกาสสำหรับการประกอบอาชญากรรม ภายใต้เงื่อนไขสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม รวมทั้งความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมภายใต้กรอบกฎหมายซึ่งตราขึ้นเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมด้วย สำหรับแนวทางหลักของการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม มี 2 แนวทางคือ

แนวทางแรก การกล่อมเกลาและปลูกฝังจิตสำนึกสำหรับบุคคล จัดเป็นแผนระยะยาว ซึ่งเกี่ยวข้องกับนโยบายสถานที่ครอบครัว เริ่มจากครอบครัว สถาบันการศึกษา ศาสนาและการเมือง และจำเป็นต้องการทำอย่างต่อเนื่องและยาวนาน

แนวทางที่สอง การจัดการสภาพแวดล้อม เพื่อขัดขวางการละเมิดกฎหมาย คือ เป็นแผนเร่งด่วนและต่อเนื่อง

#### 2.4 ทฤษฎีสำรวจผู้รับใช้ชุมชน

สำรวจผู้รับใช้ชุมชน คือ หลักการทำงานของสำรวจสมัยใหม่ที่มีลักษณะเป็นส่วนที่เพิ่มเติมและปรับเปลี่ยน ให้กับการทำงานสำรวจแบบเดิมที่มุ่งเพียงการมีสายตรวจป้องกันแก่ไขเหตุร้ายและสืบสวนจับกุมคนร้าย แต่เป็นการสร้างความร่วมมือ (Collaboration) ระหว่างสำรวจผู้รับใช้ชุมชนกับชุมชนซึ่งต้องเข้าหาและต้องทำงานร่วมกันกับประชาชนในการปักป้องรักษาคุ้มครอง และให้บริการประชาชนเพื่อความสงบสุขของสังคม (บุญสืบ ไพรเดือน, 2554)

#### หลักการสำคัญของสำรวจผู้รับใช้ชุมชน

ข้อแรก คือ สำรวจเป็นทุนส่วนกับประชาชนแก่ตัวติดพื้นที่อย่างทั่วถึง

ข้อที่สอง คือ สำรวจนำชุมชนและหน่วยงานอื่นแก่ต้นเหตุอาชญากรรม หรือความไม่เป็นระเบียบในชุมชน

หลักการสำคัญของสำรวจผู้รับใช้ชุมชน 2 ข้อ ดังกล่าว แยกย่อยได้ 10 หลักการดังนี้

1 การนำหลักการสำรวจผู้รับใช้ชุมชนเป็นแนวคิดหรือกลยุทธ์หลักในการทำงาน (Core Strategy) มีการกำหนดแนวคิดหลักในการทำงานร่วมมือกับประชาชน หรือให้ประชาชนครั้งชา หรือใช้พลังมวลชนมาร่วมแก้ปัญหาอาชญากรรม มีนโยบายยุทธศาสตร์ในการนำหลักการสำรวจผู้รับใช้ชุมชนไปกำหนดหรือนำไปใช้เป็นหลักทำงาน

2 การกระจายอำนาจให้สำรวจผู้ปฏิบัติงาน (Decentralized) จะต้องได้รับการกระจายอำนาจ หรือมีอำนาจในการนำเสนอในการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกับชุมชนให้ได้มากที่สุด

3 การเกาติดพื้นที่และกระจายความรับผิดชอบให้สำรวจแต่ละพื้นที่ (Fixed Geographic & Accountability) การกระจายอำนาจให้แบ่งรับผิดชอบพื้นที่เป็นระยะ

เวลานาน ๆ เช่นจะไม่เปลี่ยนสายตรวจแต่ละผลัดหรือแต่ละเขต บ่อยจนทำให้ต้องสายตรวจไม่มีความคุ้นเคยหรือชาร์บ้าน “ไม่เชื่อใจ” หรือเห็นต้องเป็นคนแปลกหน้า โดยควรจัดตั้งระบบ “เกาะติดพื้นที่” สร้างความคุ้นเคย

4 ใช้พลังความร่วมมือของประชาชนและอาสาสมัคร (Volunteers) ผู้คนนี้ให้มีการใช้ความร่วมมือ จากประชาชนในรูปของการเป็นอาสาสมัครในรูปแบบต่าง ๆ

5 ใช้ผู้สนับสนุน (Enhancer) ตั้งใจจะต้องหาความร่วมมือในการสนับสนุนงานตั้งใจจากชุมชน และองค์กรปกครองในพื้นที่

6 การบังคับใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือเก็บปัญหาชุมชน (Law Enforcement) ตั้งใจ มีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย การบังคับใช้กฎหมาย หรือการจับกุมกับความร่วมมือของชุมชนในการแก้ไขต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรมหรือความไม่สงบเรียบร้อยของชุมชน

7 เมื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมมากกว่ารอให้เกิดเหตุ (Proactive Crime Prevention) สนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรมด้วยชุมชนเอง โดยใช้เทคนิคแก้ต้นเหตุปัญหา

8 ใช้เทคนิคแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นการระดมความร่วมมือระหว่างตั้งใจ กับชุมชนเป็นการคิดแก้ปัญหานอกกรอบความคิดการทำงานแบบเดิมของตั้งใจ

9 การเป็นหุ้นส่วนและสร้างความร่วมมือระหว่างตั้งใจ และความต้องการของชุมชน (Partnerships) ตั้งใจและประชาชนในชุมชนต้องร่วมกันสำรวจปัญหา และความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับความเดือดร้อน หรือความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมและให้ชุมชนร่วมใช้เทคนิคแก้ปัญหาเพื่อร่วมแก้ต้นเหตุปัญหาความเดือดร้อนจากอาชญากรรมดังกล่าว

10 ตั้งใจต้องนำภารกิจหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Integration) ในการบังคับใช้กฎหมาย หรือแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน โดยเฉพาะการแก้ไขต้นเหตุของปัญหา (ไม่ใช่เพียงแค่การจับคนร้าย) หลายกรณีตั้งใจไม่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงจะเข้าไปจัดการได้ เช่น หอพัก ที่เป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่น ติดยาเสพติด เข้าหน้าที่พัฒนาสังคมและทรัพยากรมนุษย์หรือประชาสงเคราะห์มีหน้าที่ตามกฎหมาย โดยตรงในการจัดระเบียบ หรือการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณที่เกิดเหตุซึ่งทรัพย์หรือขั้นเสื่อมฯ เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การถอนใบอนุญาตให้บุคคลที่มีพฤติกรรมลักเล็กโมยน้อยและใช้อาวุธปืนเป็นอำนาจของนายทะเบียนอาชีวะปืน คือนายอำเภอท้องที่ (ต่างจังหวัด) การอนุญาตให้รถเร่ขายสูรดาตามงานเทศกาลหรืองานรื่นเริงต่าง ๆ ที่เป็นต้นเหตุให้วัยรุ่นซื้อสูรดาได้ทุกเวลา นำไปสู่เหตุทำ

ร้ายร่างกาย เป็นข้าวของสรรพสามิต รถที่หายส่วนมากเป็นรถจักรยานยนต์ใหม่ที่ยังไม่ได้รับป้ายทะเบียนจากหน่วยงานขนส่งทางบกและสถานที่ที่หายมากสุดคือตลาดนัด ที่ฝ่ายพาณิชย์จังหวัดมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขอนุญาตให้เบ็ดตลาดนัดได้ดังนี้เป็นต้น

ปรัชญาการดำรงผู้รับใช้ชุมชนเป็นปรัชญาในการทำงานแนวใหม่นั้นฐานของความเชื่อที่ว่าการที่ต่อรองกับชุมชนสร้าง “พันธมิตรในเชิงทึ่นส่วน” (Partnerships) ในการทำงานร่วมกันด้วยความไว้วางใจต่อกัน (Trust) โดยใช้ความริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ยอมสามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ รวมทั้งความรู้สึกหัวคลัวภัยอาชญากรรม สภาพความไม่เรียบร้อย/ความเสื่อม โถรมทางสังคมและทางกายภาพในชุมชน

### 3. แนวคิดการพัฒนาการบริหารของสถานีตำรวจน้ำเพื่อประชาชนด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

การบริหารงานของสถานีตำรวจน้ำที่ได้ให้บริการแก่ประชาชน แบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ (โภศต น้อดยอ่าง. 2543 : 26)

1. การบริการบนสถานีตำรวจน้ำ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับงานอำนวยการและงานสืบสวนสอบสวน ได้แก่ การมาแจ้งความร้องทุกข์ทั้งคดีอาญา คดีราชการ การแจ้งความเป็นหลักฐาน การแจ้งเอกสารหมายการขอประกันตัวผู้ต้องหา การเยี่ยมผู้ต้องหา การเดินค่าปรับคดีอาญาและรายงานคดีต่อข้ออนุญาต หรือลงทะเบียนต่าง ๆ การมาขอคำแนะนำปรึกษาปัญหาข้อกฎหมาย การนาข้อมูลบริการหรือขอความช่วยเหลือเพื่อแก้ไขความเดือดร้อน

2. การบริการนอกสถานีตำรวจน้ำ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับงานป้องกันปราบปรามและงานราชการ ได้แก่ การตรวจตราระวังป้องกันอาชญากรรม การให้บริการของสายตรวจต่าง ๆ การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนด้วย วิธีการมวลชนสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ หรือการแนะนำให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากอาชญากรรม ความรู้เรื่องการจราจรการควบคุมแหล่งอนามัย และสิ่งเสพติดต่าง ๆ การบริหารงานภายในสถานีตำรวจน้ำที่ให้บริการแก่ประชาชนที่สถานีตำรวจน้ำทุกแห่ง

การพัฒนาการบริหารของสถานีตำรวจน้ำเพื่อประชาชน สำนักงานตำรวจน้ำแห่งชาติได้นำแนวคิดในการพัฒนาการให้บริการประชาชนในอดีต รวมทั้งมาตรการรองรับนโยบายแต่ละด้าน ประกาศเป็นนโยบายการพัฒนาสถานีตำรวจน้ำเพื่อประชาชน หรือโครงการ โรงพักเพื่อประชาชน (2541 : 7) โดยเน้นหนักในการให้บริการประชาชนของสถานีตำรวจน้ำ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยกำหนดเป้าประสงค์ในลักษณะของ

คำมั่นสัญญาไว้เป็นหลักที่จะมุ่งเพิ่รพยายามการบริการประชาชนให้ประสบผลสำเร็จอย่างจริงจังและต่อเนื่อง 10 ประการ คือ

1 มีมาตรฐานโดยสถานีสำรวจทุกแห่งจะมีมาตรฐานการให้บริการที่ชัดเจนทั้งในส่วนการบริการประชาชนบนสถานีสำรวจ และการบริการประชาชนนอกสถานีสำรวจ เพื่อให้สามารถประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรมและแจ้งให้ประชาชน ในฐานะผู้ใช้บริการ ได้รับทราบทั่วถัน ทั้งนี้มาตรฐานดังกล่าวจะนับ ต้องสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ตามสภาพความเป็นจริงและทรัพยากรของแต่ละสถานีสำรวจ

2 โปรดิจุ โดยทุกสถานีสำรวจในฐานะผู้ให้บริการจะเปิดเผยข้อมูลและระยะเวลาในการบริการ เพื่อให้ประชาชนผู้ใช้บริการสามารถตรวจสอบได้ทั้งค้านผู้รับผิดชอบหลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติ ลำดับขั้นตอนของงานที่ไม่เกิดความเสียหายต่อทางราชการ

3. ซื้อสัตว์สุบริตร โดยการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สำรวจในสถานีสำรวจจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตว์มุ่งใจสำคัญในการบริการประชาชน และมุ่งพิทักษ์รับให้ประชาชนอย่างมีศักดิ์ศรี

4. การบริการประชาชนของสถานีสำรวจต้องมีความรวดเร็ว และเป็นไปอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถื่น กำเนิดเชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพสถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม ความเชื่อศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อทัพนัยคุณดีแห่งรัฐธรรมนูญ

5. มีประสิทธิภาพ โดยการบริการประชาชนของสถานีสำรวจ จะเป็นไปอย่างคุ้มค่าประหยัดมีคุณภาพเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

6. สุภาพและช่วยเหลือเกื้อกูล โดยเจ้าหน้าที่สำรวจผู้ปฏิบัติงานของสถานีสำรวจ จะให้การต้อนรับ และบริการประชาชนด้วยความสุภาพ กระตือรือร้น เป็นมิตรเอาใจใส่เอื้ออาทรให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลด้วยความเต็มใจ

7. มีความสะอาด กโดยประชาชนในฐานะผู้รับบริการของสถานีสำรวจ ย้อมมีทางเลือกที่จะสามารถใช้บริการจากสถานีสำรวจ ที่เกิดความสะอาดมากที่สุด ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายบัญญัติไว้

8. มีส่วนร่วม โดยการบริการประชาชนของสถานีสำรวจ จะเปิดโอกาสให้ประชาชนและข้าราชการ ในทุกระดับของหน่วยงานมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ

เพื่อรับทราบความต้องการตั้งแต่ตน และจะได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้องสอดคล้องเหมาะสมกับความเป็นจริง และความต้องการประชาชน

9. ยึดถือประโยชน์ส่วนร่วม โดยสถานีสำรวจถือเสมือนหนึ่งเป็นสมบัตรร่วมกันของชุมชนผลการปฏิบัติงานค่า ฯ ที่เกิดขึ้นจะยึดถือประโยชน์ส่วนรวมที่ประชาชนได้รับเป็นสำคัญ

10. ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติและผู้บริหาร ต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการให้บริการประชาชน

#### 4. กิจกรรมด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

กิจกรรมด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีทั้งหมด 17 กิจกรรม ดังนี้

4.1 การปรับปรุงพัฒนาระบบสายตรวจให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งการจัดสายตรวจเดินเท้าและสายตรวจประเภทต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของสภาพอาชญากรรม ภูมิประเทศและสถานการณ์ในพื้นที่ เพื่อตัดโอกาสคนร้ายในการกระทำผิด สามารถจับเหตุและปราบปราม คนร้ายได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

4.2 การอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และตรวจสอบความพร้อมของเจ้าหน้าที่สายตรวจก่อนออกปฏิบัติการ

4.3 จัดเจ้าหน้าที่สายตรวจออกพบปะเยี่ยมเยือนประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทำความรู้จักกับประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำห้องถิ่น และผู้เสียหายในคดีต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชน รวมทั้งให้การช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนและแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ตามสมควร

4.4 การปรับปรุงการติดต่อสื่อสารควบคุมสั่งการเจ้าหน้าที่สายตรวจให้ไปถึงที่เกิดเหตุโดยเร็วที่สุด หลังจากได้รับแจ้งเหตุแล้ว เข้าควบคุมพื้นที่ รักษาสถานที่เกิดเหตุ หาร่องรอย พยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ

4.5 การปรับปรุงระบบตู้ยาม และที่พักสายตรวจให้มีความพร้อมที่จะสักจับกุม คนร้าย ทั้งนี้ต้องมีความพร้อมทั้งด้านกำลังพล เครื่องมือสื่อสาร และอุปกรณ์ที่จำเป็น

4.6 การตั้งจุดตรวจกันบุคคล กำหนดการตั้งจุดตรวจในทุกผลักดงสายตรวจและยานพาหนะทุกวัน

4.7 การระดมป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทุกเตือน

4.8 การขยายงานตัวรวจชุมชนสัมพันธ์ให้ครอบคลุมทั่วพื้นที่ เพื่อแสวงหาความร่วมมือของประชาชน และเพื่อให้ง่ายต่อการควบคุม กล่าวคือมุ่งสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชน มีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของตนเอง และของผู้อื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม

4.9 การพัฒนาระบบตัวรวจชุมชน โดยกระจายกำลังตัวรวจไปสู่การปฏิบัติในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มอายุ เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วม เช่น เยาวชนสัมพันธ์ สมาชิกแข่งขันอาชญากรรม สมาชิกตัวรวจบ้าน โครงการเพื่อบ้านเดือน กับ อาสาอาสาฯ ป้องกัน หมู่บ้านปลอดอาชญากรรม หมู่บ้านปลอดยาเสพติด เป็นต้น

4.10 การเร่งรัดการสืบสานจับกุมคนร้ายคดีสำคัญและคดีที่มีผลกระทบต่อการตัวรวจชีวิตประจำวันของประชาชน

4.11 การเร่งรัดการสืบสานจับกุมผู้ต้องหาคดีค้างเก่าให้ได้ผลจริงจัง และต่อเนื่อง เป็นระบบ โดยเฉพาะคดีที่ทราบตัวผู้กระทำการและได้ออกหมายจับตัวผู้ต้องหาไว้

4.12 การควบคุมปราบปรามแหล่งอนามัยอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ตรวจตราสถานบริการและแหล่งบันเทิงต่างๆ ที่ขออนุญาต โดยขอบคุณภูมิทัศน์ ให้มีการปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเคร่งครัด หากมีการกระทำความผิดให้จับกุมดำเนินคดีและนำมารถรการในการพักใช้ ตั้งปี๊ด หรือถอนอนุญาตตามที่กับใช้อย่างจริงจัง

4.13 การปราบปรามยาเสพติดทุกประเภทอย่างเฉียบขาด รณรงค์ป้องกันและแก้ไขยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้าและสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท อีก รวมทั้งให้ความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างเต็มขีดความสามารถและดำเนินการสืบสานความล้างอาชญากรรม

4.14 การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่นักท่องเที่ยว

4.15 การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับป้าไม้และทรัพย์กรรมชาติ

4.16 การปรับปรุงระบบการจัดทำและเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานีตัวรวจให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน จัดทำแผนที่เขตวัตถุพิเศษ นาฬิกาอาชญากรรม และเก็บรวบรวมข้อมูลท้องถิ่นและข้อมูลอาชญากรรมให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ

4.17 การจัดทำและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินกับผู้รับบริการรวดเร็วได้ทันเวลา

จากกิจกรรม ค้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทั้ง 17 กิจกรรม ข้างต้น กรมตำรวจให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยถือว่า เป็นนโยบายหลักของกรมตำรวจ เพราะถือว่าเป็นแนวทางในการป้องกันเหตุให้แก่ประชาชน เพราะตำรวจมีหน้าที่โดยตรงในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้กับประชาชน ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับสถานีตำรวจนครรัตน์ที่ได้นำมาเป็นตัวชี้วัดในการปฏิบัติ และจะเห็นได้ว่า สถานีตำรวจนครรัตน์ ได้มีการนำ มาปฏิบัติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบังเกิดผลตามเจตนาณ์ ตามนโยบายของสำนักงานตำรวจนครรัตน์ ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ ภายใต้ความมีคุณธรรม จิตสำนึกของตำรวจ การบริการด้วยความเต็มใจ โดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชน

### **แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม**

#### **1. แนวคิดเกี่ยวข้องกับงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (Crime Prevention Concepts)**

การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม หมายถึง การใช้มาตรการและวิธีการต่าง ๆ ที่จะไม่ให้เกิดอาชญากรรมขึ้น โดยอาจจำแนกได้ดังนี้ คือ การกำจัดต้นเหตุการณ์ ขั้นความประรอน่าที่จะกระทำผิด และการขัดขวาง โอกาสที่จะกระทำผิด ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐบาล เอกชนและประชาชนในการร่วมมือกัน ซึ่งถือว่าเป็นงานในหน้าที่ของตำรวจ ที่สำคัญที่สุดรวมตลอดจนถึงการใช้มาตรการต่าง ๆ ระจับเหตุการณ์การกระทำความผิด การจับกุมควบคุมอาชญากรเพื่อป้องกันอาชญากรรมย้อนกลับมากกระทำความผิดอีก และการลงโทษอาชญากรเพื่อทำให้เกิดความเข็ม叛 ทึ่งยังเป็นเครื่องเตือนใจแก่ผู้ที่คิดจะประกอบอาชญากรรมอีกประการหนึ่งด้วย โดยอาจจะเป็นการป้องกันและระจับเหตุในการเกิดอาชญากรรม และ/หรือเป็นการสืบสวนปราบปรามติดตามจับกุมภายในและการเกิดเหตุแล้ว การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมด้วยการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน

งานตำรวจนครรัตน์สัมพันธ์ เป็นงานหนึ่งในแผนกรมตำรวจนคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535-2539) ที่เน้นให้ตำรวจสร้างความเข้าใจ ทัศนคติ ความศรัทธา ความเชื่อมั่น และความสัมพันธ์อันดี ระหว่างตำรวจกับประชาชน และให้ประชาชนได้มีส่วนสนับสนุนหรือมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของตำรวจ ทั้งในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และรักษาความมั่นคงของชาติ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) โดยให้

ประชาชนและชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาอาชญากรรม เน้นการขยายงานด้านชุมชน และมวลชนสัมพันธ์ มีการเผยแพร่องรรมให้ความรู้ด้านการป้องกัน อาชญากรรม แก่ประชาชน องค์กรชุมชน รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น ด้วยมาตรการป้องกันปราบปราม อาชญากรรม อาจแบ่งออกได้ 2 มาตรการ คือ

1.1 มาตรการป้องกันอันได้แก่ มาตรการป้องกันพื้นฐาน มาตรการป้องกันตามปกติและมาตรการป้องกันในเชิงรุก ทั้ง 3 มาตรการนี้มีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันคือ

1.1.1 มาตรการการป้องกันพื้นฐาน เป็นการปฏิบัติการใช้แนวคิดที่สอดคล้องกับองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม ที่ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมของสังคม สถานภาพของผู้ที่จะประกอบอาชญากรรม และโอกาสในการประกอบอาชญากรรม ซึ่งในด้านโอกาสในการประกอบอาชญากรรมนี้ถือว่าเป็นหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องปฏิบัติโดยตรงเพื่อไม่ให้คนที่คิดจะประกอบอาชญากรรมมีโอกาสได้กระทำหรือให้มีโอกาส้อยที่สุด โดยอาจจะทำในรูปของการตัดโอกาสโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ได้ ก็คือการใช้กำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจในครื่องแบบปะก្នูในพื้นที่ และช่วงเวลาที่เหมาะสมในเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดอาชญากรรม เช่น ในช่วงเวลากลางคืนหรือในพื้นที่ล่อแหลมต่อการประกอบอาชญากรรมต่าง ๆ เป็นต้น

1.1.2 มาตรการป้องกันตามปกติ คือ การกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติงาน เพื่อผลการป้องกันการเกิดอาชญากรรมทั่วไป ในทุกคดีและมีมาตรการติดตามตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ

1.1.3 มาตรการป้องกันเชิงรุก คือ การปฏิบัติหน้าที่ที่ใกล้เคียงกับการปราบปรามแต่ยังไม่ถึงขั้นของการจับกุม เป็นแต่การปฏิบัติที่เข้าไปใกล้กับคนร้ายมากขึ้นกว่า มาตรการป้องกันตามปกติ วิธีการนี้จะเน้นที่ความสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันมากกว่าการหวังผลจับกุม

1.2 มาตรการปราบปรามแบ่งออกเป็นมาตรการปราบปรามตามปกติกับ มาตรการปราบปรามเชิงรุก มาตรการปราบปรามตามปกติ ได้แก่ การสืบสวนหาข่าวปราบปรามอาชญากรรม อาชญาเดือน ยาเสพติด ของหนี้ภัยและมีปื้นรับจ้าง ส่วนมาตรการปราบปรามเชิงรุก ได้แก่ การจัดระดมพลเพื่อกวาดล้างให้สอดคล้องกับเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดอาชญากรรม

#### **แนวคิดใหม่ในการป้องกันอาชญากรรม**

“การป้องกันและควบคุมอาชญากรรมเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของตำรวจแต่ฝ่ายเดียวโดยวิธีบังคับใช้กฎหมาย ประชาชนมีสถานภาพเพียงให้การยอมรับกับตำรวจเท่านั้น”

เป็นแนวความคิดที่ได้รับการปฏิบัติมาช้านานแล้ว ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ได้มี “การปฏิวัติเชิงทางแนวคิด” เกี่ยวกับบทบาทของตำรวจและชุมชนที่เรียกวันว่า “ความเป็นหุ้นส่วน” (partnership) ในการป้องกันและความคุ้มอาชญากรรม ซึ่งเชื่อกันว่า “การป้องกันอาชญากรรม ที่ประสบผลสำเร็จ ขึ้นอยู่กับชุมชนมากกว่าตำรวจ” บทบาทของตำรวจและประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมจึงเปลี่ยนแปลงไป จากแนวคิดเดิมที่ว่าประชาชนช่วยเหลือตำรวจ มาเป็นตำรวจช่วยเหลือประชาชน ตำรวจจึงมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือชุมชนให้เห็นแจ้ง สามารถพึ่งตนเองและใช้มาตรการควบคุมทางสังคม ในการป้องกันและความคุ้มอาชญากรรมมากยิ่งขึ้น

## 2. บทบาทหน้าที่ของตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ได้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความของคำว่า “การป้องกันอาชญากรรมพื้นฐาน” โดยทั่วไปแล้วการป้องกันย่อมหมายถึง การดำเนินการใด เพื่อป้องกันมิให้ส่งผลกระทบที่จะเกิดขึ้น แต่ในเรื่องของการป้องกันอาชญากรรมพื้นฐาน มีปัญหาว่าการลงโทษผู้กระทำผิดหรือการลงโทษเคราะห์ ผู้พันโทษเข่นนี้เป็นการป้องกันอาชญากรรมพื้นฐานหรือไม่ ซึ่ง การดำเนินการนี้ ก็เกิดขึ้นภายหลังจากที่อาชญากรรมเกิดขึ้นแล้ว หรืออีกนัยหนึ่ง เป็นการป้องกันอาชญากรรมพื้นฐานโดยการช่วยเหลือ ยับยั้งหรือการช่วยมิให้ ผู้พันโทษกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก ในบางกรณีเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงความสับสนดังกล่าว จึงมีการหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึงความหมายหรือคำจำกัดความโดยหันไปพิจารณาถึงระดับหรือขอบเขตของการป้องกันอาชญากรรม จึงได้ประยุกต์ระดับของการป้องกันของงานสาธารณสุขมาใช้กับการป้องกันอาชญากรรม โดยได้แบ่งระดับของการป้องกันออกเป็น 3 ระดับ คือการป้องกันระดับแรก ระดับที่สอง ระดับที่สาม ในการป้องกันระดับแรกในทางสาธารณสุขหมายถึง การป้องกันโรคติดต่อ โดยเน้นสุขภาพอนามัย การป้องกันภัยคุกคาม การระวังเรื่องน้ำดื่มน้ำใช้ สำหรับทางในทางอาชญาวิทยา หมายถึง การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะของกลุ่มคนที่มีปัญหา การป้องกันในระดับที่สองเกี่ยวข้องกับการคัดเลือกผู้เริ่มมีอาชญากรรมป่วยออกจากผู้อื่น ในทางอาชญาวิทยาเน้นที่การแยกเด็กหรือผู้ใหญ่ที่มีแนวโน้มที่จะกระทำผิดหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ไม่ร้ายแรงเพื่อให้การเอาใจใส่โดยเฉพาะ การป้องกันระดับสาม งานสาธารณสุขเน้นในเรื่อง การบำบัดรักษาผู้ป่วย ในทางอาชญาวิทยา เน้นในเรื่อง การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเพื่อมิให้กระทำผิดซ้ำอีก นอกจากนี้ ได้แบ่งการป้องกันอาชญากรรมพื้นฐาน ในแต่ละของการป้องกันที่สภาพแวดล้อมหรือที่ตัวอาชญากร หรือในแต่ละของการป้องกันก่อนที่จะเกิดอาชญากรรม และหลังจาก

เกิดอาชญากรรมแล้ว นอกจานนี้ ยังได้แบ่งในเรื่องการป้องกันทางตรงกับทางอ้อม ในด้านการฝึกอาชีพ การศึกษา การจับกุม ปราบปรามของตำรวจน การคุ้มประพฤติ และการจำกัด เป็นต้น

ยังได้ก่อตั้งทฤษฎีว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมไว้ว่า ในกิจกรรมตำรวจน การป้องกันอาชญากรรมถือว่า เป็นเยี่ยมหมายหลักที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นการกิจของงานตำรวจน นับ ตั้งแต่ สมัยของ เชอร์โรเบิร์ต พีล (Sir Robert Peel) ผู้ซึ่งได้รับการยกย่องว่า เป็นบิดาของการตำรวจนุกใหม่

### 3. แนวทางภูมิการป้องกันอาชญากรรมแบบเก่า

แนวทางภูมิที่ใช้ในการป้องกันอาชญากรรมแบบเก่า ได้แก่ ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย และ “ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์” โดยแนวทางทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายมีอยู่ทวิธิที่ตำรวจนี้ คือการตรวจท้องที่ เมื่อจากการปราบกู้ตัวของตำรวจนี้มีผลในการยับยั้งผู้ที่มีแนวโน้ม จะประกอบอาชญากรรม เพราะความเกรงกลัวการจับกุม จะนั่นเข้าหน้าที่ตำรวจนายจึงต้องแต่งเครื่องแบบ และรถวิทยสารตรวจจึงความมีลักษณะเด่นขัดหนึ่ง ได้แก่ เพื่อเป็นการบ่มขวัญบั้งใจอาชญากร หรือผู้ที่จะประกอบอาชญากรรม นอกจากนั้น การตรวจท้องที่สมำเสมอต่อเนื่อง จะทำให้สามารถในชุมชนเกิดความรู้สึกว่ามีตำรวจอยู่ทั่วไปทุกแห่ง ส่วนแนวทางภูมิชุมชนสัมพันธ์ เพื่อป้องกันอาชญากรรมนั้น คือ การจัดสภาพทั่วไปไม่ว่าในระดับเมือง ชุมชน หรือละแวกบ้านในลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ง่ายต่อการควบคุมสังเกตตรวจตรา รวมทั้งมุ่งสนับสนุนส่งเสริมให้สามารถในชุมชน มีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของตนเอง และผู้อื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ทั้งนี้ควรได้รับความร่วมมือจากประชาชนด้วย ช่องสามารถดำเนินการได้ 3 แนวทาง ประกอบกัน

3.1 การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ภาพพจน์ของตำรวจนี้แสดงต่อประชาชน กลุ่มนี้ เป็นหมายต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานราชการและกลุ่มนบุคคล เช่น ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา พ่อค้า ประชาชนทั่วไป ปราบกู้อภินาดี โดยตำรวจนี้จะต้องสร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มนี้เป็นอย่างมาก กับวัตถุประสงค์ นโยบาย และระบุบทบาทการดำเนินงานของตำรวจนี้ ในการที่จะให้บริการประชาชน บังคับการใช้กฎหมายให้เป็นไปตามหน้าที่ของตำรวจนี้ และสร้างความมั่นใจว่า ตำรวจนี้จะรักษากฎหมายอย่างมีสมรรถภาพ ด้วยความเที่ยงธรรมเสมอภาค

3.2 การให้บริการแก่ชุมชน สามารถดำเนินการในรูปแบบการให้ความรู้แก่ประชาชนหรือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนนี้ ๆ ได้แก่ โครงการอบรมเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมต่าง ๆ โครงการอาสาสมัครแจ้งข่าวอาชญากรรม

โครงการตรวจเยี่ยมประชาชน สอบถามปัญหา ทุกข์ สุข ของประชาชนที่จะให้ตัวราชช่วยเหลือ ได้

3.3 การเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ โดยเสริมสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับประชาชน สมอสาร สมาคม หรือองค์กรสาธารณะต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนหันมาให้ความสนใจต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน หรือช่วยแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนโดยชุมชนหนึ่ง นอกจาคนี้ ยังมีแนวทางทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นแนวความคิดรวมระหว่าง ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย และทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ โดยมีหลักมุ่งลดช่วงโถกาสสำคัญของการประกอบอาชญากรรม

นอกจาคนี้ แนวทางทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรม ยังสามารถจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ทฤษฎี กือกลุ่มทฤษฎีการลดช่องโถกาสในการกระทำผิดของคนร้าย และกลุ่มทฤษฎีการควบคุมทางสังคมแบบไม่เป็นทางการ

1. กลุ่มทฤษฎีการลดช่องโถกาสในการกระทำผิดของคนร้ายหรือลดช่องโถกาสในการกระทำผิดนั้น สามารถกระทำได้ด้วยการสร้างสิ่งกีดขวางมิให้ผู้กระทำผิดเข้าถึงบริเวณ สิ่งของ หรือบุคคล โดยการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม ควบคู่ไปกับการเพิ่มความเดี่ยงที่คนร้ายจะถูกตรวจสอบและจับกุมมากยิ่งขึ้น นอกจาคนี้ การลดช่องโถกาสของคนร้ายยังสามารถดำเนินการได้โดยหลักเดี่ยงสถานการณ์ที่เดี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม การเข้าชัดข่าว ขณะคนร้ายลงมือกระทำผิด และการยับยั้งการกระทำผิดของคนร้าย ด้วยการเพิ่มอัตราเดี่ยงต่อการถูกจับกุม และเมื่อชุมชนมีอาชญากรรมลดลง ประชาชนก็ย่อมรู้สึกปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

2. กลุ่มทฤษฎีการควบคุมทางสังคมแบบไม่เป็นทางการตั้งอยู่บนสมมุติฐานที่ว่า อาชญากรรมมีสาเหตุมาจาก ความอ่อนแอกของชุมชนและความล้มเหลวในการควบคุมทางสังคมของสถาบันครอบครัว ศาสนา โรงเรียน และอื่น ๆ ส่วนมาตรการในการให้รางวัลหรือลงโทษทางสังคมจากสมาชิกของชุมชน เป็นไปเพื่อส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น การป้องกันอาชญากรรม ตามทฤษฎีการควบคุมทางสังคมแบบไม่เป็นทางการ มีจุดเน้นที่แตกต่างกัน 2 ประการ คือ การป้องกันอาชญากรรมที่เน้นบุคคลเป้าหมาย (เหยื่ออาชญากรรม หรือ อาชญากร) และการป้องกันอาชญากรรมที่เน้นพื้นที่เป้าหมาย (ชุมชน โรงเรียน ชุมชน หรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม) แนวทางการพิจารณากำหนดคุยทธิศาสตร์ การป้องกันอาชญากรรม ตามทฤษฎีการควบคุมทางสังคมแบบไม่เป็นทางการนั้น จะต้อง

พิจารณาถึงองค์ประกอบที่สำคัญของกิจกรรมหรือโครงการซึ่งผู้บริหารระดับสถานีต้องตรวจสอบและผู้แทนชุมชนพิจารณาตกลงใจร่วมกัน หรือเป็นที่ยอมรับด้วยกันทั้งสองฝ่าย ได้แก่

2.1 ผู้รับผิดชอบหลักในการนำกิจกรรมไปสู่การปฏิบัติคือใคร เช่น ประชาชนทั่วไป หรือกลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชน ตำรวจทุกฝ่ายทุกคน หรือเฉพาะชุดปฏิบัติการที่รับผิดชอบโครงการ หน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ และ/หรือสื่อมวลชนท้องถิ่น

2.2 วิธีดำเนินงานของกิจกรรมหรือโครงการคืออะไร เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเยี่ยมเยียนด้วยวิธีเคาะประตูบ้าน การประชุมกลุ่มผู้แทนชุมชน การนำเสนออย่างเป็นทางการในการประชุมหรือสัมมนา การจัดเจ้าหน้าที่สำรวจชุมชนออกตรวจท้องที่ รับผิดชอบชุมชน เป้าหมาย ด้วยวิธีการเดินเท้าหรือใช้รถจักรยานเป็นยานพาหนะ

2.3 ประเภทของการเปลี่ยนแปลงที่คาดหวังคืออะไร เช่น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของสิ่งแวดล้อม

### แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มีต้นกำเนิดจากแนวความคิดตำรวจชุมชนตั้งแต่สมัยของบุคคลเริ่มต้นของการตำรวจ ซึ่ง เซอร์ โรเบิร์ต พีล (Sir Robert Peel) เป็นผู้วางหลักการที่ว่า “ ตำรวจคือประชาชนและประชาชนคือตำรวจ ” (The police are the public and the public are the police) ในช่วงมี 1829 (Community Police Consortium, 1994) แต่ต่อมาในช่วงศตวรรษที่ 1900 ได้ถูกมองข้ามไปช่วงระยะเวลาหนึ่ง แต่ต่อมาแนวคิดดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้อีกครั้งและยังได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายจากองค์กรตำรวจในหลาย ๆ ประเทศจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้การตำรวจชุมชน ได้ถูกนำกลับมาก็เพื่อเพิ่มความปลอดภัย และคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคม ตำรวจชุมชนครอบคลุมหลากหลายวิธีการทั้งในทางปรัชญาและทางการปฏิบัติ ซึ่งวิธีการต่าง ๆ นั้นขึ้นอยู่กับความต้องการและการตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

การตำรวจชุมชนหรือตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ถูกนำกลับมาใช้อีกครั้งเนื่อง มาจากปัจจัยสำคัญหลายประการ ซึ่ง ได้แก่ การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจภายในรถยนต์สายตรวจการตรวจตลาดตระเวนไปตามสถานที่ต่างๆ ด้วยความรวดเร็วโดยใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะตลอดทั้งวันทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเหินห่างจากประชาชนมากขึ้น การจัดการแบบวิทยาศาสตร์ ซึ่งเน้นหลักประสิทธิภาพมากกว่าหลักประสิทธิผล การพึ่งพาอาศัยเทคโนโลยีชั้นสูง โดยมองข้าม

ความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ กับมนุษย์ การบริหารงานตรวจสอบที่ปราศจากปัจจัยนำเข้าจากชุมชน ปัญหาเจ้าหน้าที่ ตำรวจและเมืองที่ชุมชน

การตรวจสอบนี้เป็นการทำงานเชิงประชาธิปไตย ซึ่งต้องการความร่วมมือจากผู้ปกครองพ่อค้า นักธุรกิจ ประชาชนและหน่วยงานอื่นๆ ในท้องถิ่น นาร์วัมกันรับผิดชอบต่อชุมชนของตนเองแนวความคิดในการควบคุมอาชญากรรมของตำรวจในบุคคลธรรมชาติชุมชนคือการใช้วิธีการที่สามารถป้องกันอาชญากรรม ลดความหวาดกลัวต่ออาชญากรรม และยังต้องสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนได้ด้วย สิ่งที่ควรให้ความสำคัญคือการลดความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมเพื่อที่จะทำให้ประชาชนกลับมาดำเนินชีวิตตามปกติ และรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (Oliver, 2000)

องค์ประกอบที่สำคัญของตำรวจชุมชนมีอยู่ 2 ส่วนคือ ความเป็นมิตรกับชุมชน (Community partnership) และการแก้ไขปัญหา (Problem solving) ซึ่งนำมาซึ่งความสำเร็จของการตรวจสอบชุมชน (Community Police Consortium, 1994) การสร้างความเป็นมิตรกับชุมชน ตำรวจจะต้องมีการสร้างความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับชุมชน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมและป้องกันอาชญากรรม รวมทั้งการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ในการปัญหาที่เร่งด่วนของชุมชนส่วนการแก้ไขปัญหานั้นเป็นกระบวนการที่ เกิดขึ้นหลังจากที่ ชุมชนได้บอกถึงปัญหาหรือข้อความคำนึงและร่วมกันหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ปัญหาเหล่านั้น

ในประเทศไทยหลักการตรวจสอบลูกน้ำมาใช้ในลักษณะของ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Community Relation Policing) ซึ่งหมายถึง กระบวนการที่ตำรวจได้กระทำเพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมหรือชุมชนต่างๆ เกิดการรวมตัวกัน มีความสัมพันธ์ผูกพันเกี่ยวข้องต่อกัน ร่วมมือประสานการปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจ และเป็นการดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการเพื่อให้ตำรวจมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีความเข้าใจในปัญหาซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมมือกันในการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในชุมชนหรือสังคมนั้น ๆ (กองแผนงาน 2 สำนักงานแผนงานและงบประมาณการตรวจสอบ, 2539)

ทั้งนี้ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ปรากฏครั้งแรกในโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของกรมตำรวจเป็นส่วนหนึ่งของแผนสาขาชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ซึ่งกำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2530–2534) และบรรจุไว้ในแผนกระทรวงมหาดไทยเม่นทาก พ.ศ. 2531–2534 โดยโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์นี้สอดคล้อง ส่งเสริมและสนับสนุนเป้าหมายโดยส่วนรวมของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6

(พ.ศ. 2530-2534) โดยทุกฝ่ายได้ให้ความเห็นชอบในการดำเนินการตามโครงการนี้ตั้งปี พ.ศ. 2531 จนถึงปีจุบัน โดยแนวทางการดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์นี้ถูกแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับผู้บริหารงานชุมชนสัมพันธ์ และระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์

1 ระดับผู้บริหารงานชุมชนสัมพันธ์ จะต้องทำหน้าที่อำนวยการและควบคุมการปฏิบัติงานรวมทั้งการคัดเลือกบุคลากร การเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ การเลือกพื้นที่เป้าหมาย การศึกษาและจัดทำข้อมูลท้องถิ่น และการกำหนดแผนการปฏิบัติงาน ให้กับเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ซึ่งต้องเป็นผู้มีอุดมการณ์และความประพฤติดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีบุคลิกดีกย中华民族ที่ มีความเป็นผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความอดทนอดกลั้น มีไหวพริบ ปฏิภาณดี และผ่านการอบรมด้านประชาสัมพันธ์

2 ระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ การปฏิบัติ การชุมชนสัมพันธ์มีเป้าหมายในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและสมาชิกของชุมชน มีความสามารถในการป้องกันตนเองจากปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน ได้ในระดับหนึ่ง ตลอดจนการให้ความร่วมมือกับตำรวจด้วย ชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์จะออกแบบการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับตำรวจ ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชนจากปัญหาอาชญากรรมและปัญหาอื่นๆ และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตำรวจ การดำเนินการดังกล่าวข้างต้นอาจแบ่งย่อยออกเป็น 7 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การพนับเสียงเยี่ยนและร่วมกิจกรรม

ขั้นที่ 2 การศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชน

ขั้นที่ 3 การประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชน

ขั้นที่ 4 การเตรียมการจัดระบบงาน และประเมินความพร้อม

ขั้นที่ 5 การแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชน

ขั้นที่ 6 การจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจ

ขั้นที่ 7 การติดตามผล ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข

หลักการตรวจชุมชนสัมพันธ์ในไทยที่แตกต่างจากหลักการตรวจน้ำในประเทศตะวันตกน่าจะเป็นการนำการประชาสัมพันธ์เข้ามาช่วยเป็นจุดเริ่มต้นของงานตรวจน้ำ เพื่อมุ่งเสริมสร้างความเข้าใจให้ประชาชนได้ทราบถึงการดำเนินงานของตำรวจ สร้างความมั่นใจในสมรรถภาพของบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ และความตั้งใจจริงของตำรวจ และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของตำรวจในด้านต่าง ๆ โดยการประชา

สัมพันธ์นั้นจะถูกดำเนินการต่อกลุ่มประชาชนเป้าหมายต่าง ๆ เช่น ข้าราชการ นักศึกษา นักเรียนสถาบันที่เร่งงาน เพื่อให้บุคคลแต่ละกลุ่มเหล่านั้น เข้าใจวัตถุประสงค์ นโยบาย วิธีการ ปัญหา และข้อจำกัดของสำรวจ รวมทั้งให้เกิดความมั่นใจว่าสำรวจจะรักษาภูมายอย่างมี สมรรถภาพและความเที่ยงธรรมอย่างแท้จริง ในขณะที่การสำรวจชุมชนในประเทศไทยต่างๆ นั้นไม่ได้มุ่งเน้นในด้านการประชาสัมพันธ์ แต่จะเน้นการเข้าถึงประชาชนอย่างใกล้เพื่อลด ความรู้สึกหัวด้วยของประชาชนแต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันสำนักงานสำรวจแห่งชาติได้มีการ ปรับเปลี่ยนหลักการทำงานให้มีความสอดคล้องกับหลักการสำรวจชุมชนมากขึ้น โดยได้มีการจัดทำ แนวทางการปฏิบัติงานร่วมที่ เน้นการสำรวจทำความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของประชาชน มากขึ้น ตามแผนปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนสำนักงานสำรวจ แห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2555 (กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์สำรวจ 2555) โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

โครงการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจกับเยาวชนและเด็กในสถานศึกษาภาครัฐ และเอกชน โดยเฉพาะเด็กเยาวชนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง และมีพฤติกรรมทางเพศ เกี่ยวกับปัญหา อาชญากรรม ยาเสพติด การลักดูบดิจิทัล การลักความดีแย่ และการป้องกัน เทิดทูนสถาบัน พระมหาภัยดิรีย์

โครงการอบรมให้ความรู้ และกิจกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย

โครงการ/กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร และการสร้างระเบียบวินัย จราจรแก่เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาภาครัฐ และเอกชน

โครงการ “ชุมชนร่วมใจสร้างเกราะป้องกันอาชญากรรม” เพื่อให้ประชาชน เรียนรู้และเข้าใจความหมาย และร่วมดำเนินการในทุกขั้นตอน โดยใช้หลักชุมชนแก้ไข 7 ประการ เน้นเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด และการจราจร

โครงการสำรวจชุมชน ตามคำสั่งสำนักงานสำรวจแห่งชาติ ที่ 513/2555 ลง วันที่ 23 สิงหาคม 2555

โครงการอบรมอาสาสมัครสำรวจชุมชน ตามโครงการสำรวจชุมชน สถานี สำรวจละ 10 คน

โครงการอบรมให้ความรู้ และกิจกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพ ติดในหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย

**โครงการประกวดเกียรติคุณ เจ้าหน้าที่สำรวจชุมชนปฎิบัติการชุมชนสัมพันธ์ หมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย และสมาชิกอาสาสมัครสำรวจดีเด่น**

โครงการประกวดเกียรติคุณ ประชาชนชน องค์กร มูลนิธิ บริษัท ห้างร้าน ที่ช่วยเหลือสนับสนุนงานชุมชนสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมสำรวจ

### **แนวคิดบทบาทและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำรวจ**

การบริหารงานตามนโยบายสำคัญของสำนักงานสำรวจแห่งชาติ จะประสบผลสำเร็จหรือบรรลุตามเป้าหมายในด้านการป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งเป็นการบริการด้านหนึ่งตามโครงการพัฒนาสถานีสำรวจ เพื่อประชาชนได้นิ้นผู้บริหารงานซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายของสำนักงานสำรวจแห่งชาติ อย่างจริงจัง จะต้องนำนโยบายมาปฏิบัติ มอบหมายบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับให้ผู้ใต้บังคับบัญชาดำเนินการตามที่ได้รับประโภชั่นที่แท้จริง สถาบันและประเมินผลการปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมประชารัตน์ จึงจะได้รับประโลมที่แท้จริง ตามนโยบายที่กำหนดขึ้นและผลที่เกิดขึ้นจะเป็นภาพบ่งชี้การปฏิบัติงานในระดับของสถานีสำรวจ ที่สะท้อนให้เห็นถึงสัมฤทธิ์ผลของสำนักงานสำรวจแห่งชาติ

#### **1. บทบาทและหน้าที่ของสำรวจในด้านการป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน**

วิสุทธิ กิตติวัฒน์ (2528 : 53) สำรวจมีบทบาทสำคัญยิ่งในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมซึ่งในการปฏิบัติการกิจของสำรวจนั้นมิได้คำนึงการอย่างโดยเดียวแต่อยู่ภายใต้สภาวะสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของสังคม ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมืองการทหาร กฎหมาย และเทคโนโลยีซึ่งสิ่งแวดล้อมต่างๆทุกๆด้านดังกล่าวเหล่านี้จะมีประชาชน เป็นองค์ประกอบหลักอยู่เสมอ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าในการปฏิบัติการกิจของสำรวจนั้น จะต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนและพฤติกรรมของประชาชน ซึ่งรวมกันเรียกว่าชุมชนเป็นหลัก ดังนั้นความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนหรือชุมชน จึงเป็นปัจจัยข้อสำคัญที่สุดสำหรับสำรวจ โดยเฉพาะในการปกป้องระบบประเทศไทยซึ่งถือว่าสำรวจต้องรับใช้ประชาชนและสังคมเพราะสำรวจนี้ได้รับงบประมาณที่เก็บจากภาษีของประชาชน สำรวจจึงต้องยอมรับความเจ็บปวดที่จะต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะเรียนรู้ว่าประชาชนหรือชุมชนต้องการอะไรจากบริการของสำรวจและพยายามที่จะเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน ซึ่งในความพยายามของสำรวจที่จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของชุมชนนั้น

## 2. ลักษณะหน้าที่หลักของตำรวจ

ตำรวจเป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย (Law enforcement agency) ซึ่งเป็นผู้ควบคุมความประพฤติของสมาชิกในสังคมให้อยู่ภายใต้กรอบหรือระเบียบที่สังคมนั้น ๆ กำหนดให้ปฏิบัติหรือลงโทษการปฏิบัติเพื่อให้สมาชิกในสังคมอยู่กันอย่างเป็นปกติสุข หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นผู้ปกป้องรักษาไว้ให้กฎหมายของสังคมถูกกฎหมายและทำให้เกิดความปลอดภัยในสังคม นั่นคงหน้าที่ของตำรวจ โดยทั่วไปได้ถูกกำหนดขึ้นด้วยเรื่องมีกิจกรรมตำรวจและเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาตามกาลเวลาตามยุคสมัย และมีการพิจารณาใช้อำนาจหน้าที่ตามลำดับจนกระทั่งในปัจจุบันนี้หน้าที่ของตำรวจนี้อยู่ 8 ประการ (โสภา ชูพิกุลชัย. 2532 : 142-144) คือ

2.1 การป้องกันอาชญากรรม (Crime prevention) คือการปฏิบัติใด ๆ ก็ตามในขอบเขตอำนาจหน้าที่ก่อนที่จะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นเพื่อมุ่งประ邈ชน์ต่อผลในด้านการตัดโอกาสขัดขวางมิให้เกิดการกระทำความผิด หรือเพื่อขัดพฤติกรรมอันอาจเป็นภัยต่อสังคม นิให้เกิดขึ้นเป็นสำคัญประกอบด้วยการกำหนด โครงการแผนงานหลักการรักษาความสงบเรียบร้อยการจัดระบบงานป้องกันปราบปรามและความเสี่ยงและการปฎิบัติหน้าที่ของตำรวจที่มีสมรรถภาพสูง ประกอบด้วยคุณลักษณะความสามารถ ส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจควรคุณแผลง เสื่อมโทรมอันเป็นปัจจัยสาเหตุแห่งอาชญากรรมอย่างกวดขัน การให้การศึกษาด้านการป้องกันอาชญากรรมแก่ประชาชน การให้ความร่วมมือสนับสนุนหน่วยงานป้องกันสังคมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและประสานงานระหว่างตำรวจ อัยการและศาล และราชทัณฑ์อย่างใกล้ชิดเหล่านี้จักเป็นประ邈ชน์เกือบถืออย่างยิ่งในการเรียกร้องความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนให้สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ โดยตรง ซึ่งจะมีส่วนช่วยลดจำนวนอาชญากรรมและสามารถควบคุมพุทธิกรรมอันเป็นปฏิบัติที่ต่อสังคมให้อยู่ในวิสัยที่จะป้องกันเหตุร้ายก่อนที่จะปรากฏขึ้นได้เป็นอย่างดี

2.2 การปราบปรามอาชญากรรม (Crime repression) ปัจจัยสำคัญของการกิจข้อนี้ได้แก่ การมุ่งเน้นย้ำเกี่ยวกับการจัดกำลังตำรวจตรวจตราท้องถิ่น (Police patrol) อย่างเพียงพอและเอาใจใส่อย่างทั่วถึงทั้งในรูปแบบสายตรวจเดินเท้า (Foot patrol) สายตรวจจักรยาน (Bicycles patrol) สายตรวจรถจักรยานยนต์ (Scooter and motorcycle patrol) สายตรวจรถยนต์ (Automobile patrol) สายตรวจทางน้ำ (Marine patrol) สายตรวจหน่วยม้า (House patrol) สายตรวจสุนัขตำรวจ (Police canine patrol) สายตรวจพิเศษ (Special types of patrol) ซึ่งได้รับการฝึกฝนเทคนิคตำรวจเป็นอย่างดีเยี่ยมและมีความสามารถเดล่อนที่ไปถึงที่เกิดเหตุอย่างรวดเร็ว (Omnipresence) นับเป็นหน้าที่หลักอันสำคัญยิ่งของตำรวจ ในการรณรงค์ปราบปราม

อาชญากรรม ซึ่งจะส่งผลสนองต่อการควบคุมหรือขัดปัจจัยต่าง ๆ อันเป็นภัยต่อสังคมไว้ก่อน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยฉบับพัลนและในลักษณะขาดต่อการที่จะกระทำผิดยิ่งขึ้น จึงได้มี คำกล่าวเป็นที่ยอมรับนับถือของตำรวจย่างจริงจังว่าการจัดหน่วยสายตรวจเป็นหัวใจสำคัญในการปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจน (The heart of police effort against crime is patrol)

**2.3 การสืบสวนฟ้องร้องผู้กระทำผิด (Apprehension of offenders)** เป็น มาตรการปราบปราม หลังจากการกระทำผิดได้เกิดขึ้นแล้วการสืบสวน สอบสวน หลังจากการจับกุมผู้กระทำผิด ได้โดยฉบับพัลนทันด่วนยื่มเป็นการข่มขวัญผู้กระทำผิดให้ตระหนักถึงความ สุญเสียที่ได้รับจากการประกอบอาชญากรรม โดยทันทีและเป็นการสร้างความอนุญาตให้แก่ผู้ ประกอบอาชีพสุจริตทั่วไป ตำรวจพึงระลึกอยู่เสมอว่าการจับกุมฟ้องร้องผู้กระทำผิดจะต้อง ยึดถือปฏิบัติตามกฎหมายและมีประจักษ์พยานหลักฐานยืนยันเป็นที่แน่ชัดอย่างแจ่มแจ้งทั้งใน ด้านข้อเท็จจริงที่มีอยู่จริง ทั้งนี้เพื่อกันผู้บริสุทธิ์ออกจากข่ายการลงสัญญาความว่าการปฏิบัติ หน้าที่ของตำรวจนทุกกรณีจะต้องรักษาความที่ยั่งธรรมและความบริสุทธิ์ใจเป็นสำคัญที่สุด นอกจากนั้นการจับกุมผู้กระทำผิดที่ถูกต้องตามความเป็นจริงจะมีผลอย่างดียิ่งในด้านการ ปราบปรามอาชญากรรมและการกำหนดมาตรการฟื้นฟูจิตใจของผู้กระทำผิดให้กลับประพฤติ ตนเป็นพลเมืองดีภายหลังจากการฟันโทษ ไปแล้วอีกด้วย

**2.4 การคืนทรัพย์สินสูญหาย (Recovery of property)** การคืนทรัพย์สินสูญ หาย หรือทรัพย์สินที่ได้ถูกโจรกรรมไปแล้วให้ได้กลับคืนโดยเร็วมีผลในด้านลดความเสียหาย ทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวเนื่องกับอาชญากรรมและเป็นการยับยั้งผู้แสวงหาประโยชน์จากความเดือด ร้อน ของผู้อื่นหรือผลประโยชน์ได้จากอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น ๆ โดยตรงทั้งนี้ให้รวม ตลอดถึงการกำหนดมาตรการควบคุมโรงจำนำหรือจัดแหล่งรับซื้อของ ໂรองอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดความสูญเสียหรือตัดโอกาสซ่องทางแห่งโจรกรรมทรัพย์สินอย่างใกล้ชิด

**2.5 การรักษาและเบี่ยงข้อบังคับต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวกับอาชญากรรม (Regulation of criminal)** การปฏิบัติการกิจของตำรวจนครนี้ได้แก่การควบคุมการจราจรและควบคุมกิจการ สาธารณสุขการจัดสวัสดิการต่าง ๆ แก่ประชาชนการจัดควบคุมความเป็นระเบียบร้อยของ ผู้ชนและ การปฏิบัติหน้าที่เจ้า้าใจกล่่อกลีบัญหาข้อขัดแย้งของครอบครัว (Domestic disputes) ไปจนถึงการให้คำแนะนำและตักเตือนประชาชนปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อรักษาไว้ ซึ่งความเป็นระเบียบร้อยและความพากศอกของชุมชน

**2.6 การจัดสรรงบริการแก่ประชาชน (Provision of service)** เป็นการปฏิบัติหน้าที่ ของตำรวจนฐานะผู้ให้บริการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่างๆแก่ประชาชนทั่วไปที่

สอดคล้องกับหลักการจัดบริการของตำรวจแก่สังคมอาทิการจัดบริการข่าวสาร การแจ้งข้อมูลนั้นทางให้คำแนะนำช่วยเหลือประชาชนการจัดบริการเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนการจัดระบบห้องจดที่ถูกต้องตามมาตรฐานการดำเนินการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตการควบคุมทะเบียนต่าง ๆ การควบคุมการเลือกตั้งการจัดกำลังตำรวจประจำศาลหรือธนาคารเป็นต้น

2.7 การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล (Protection of individual freedom) นอกจากตำรวจจะต้องปฏิบัติหน้าที่บังคับใช้กฎหมายด้วยความเป็นธรรมเสมอภาคป้องพิทักษ์ประชาชนให้สามารถประกอบอาชีพได้โดยไม่ถูกบุ่มแบ่งรังแกจากเหล่ามิจฉาชีพแล้ว ตำรวจยังมีภารกิจในการคุ้มครองบุเจกชน มิให้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลแทรกแซงต่อการดำรงชีวิตปกติประจำวันตามหลักการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และปฏิญญาสากระว่างด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติรวมทั้งจะต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่ประชาชนในการใช้สิทธิหน้าที่พลเมืองดีโดยสมบูรณ์อีกด้วย

2.8 การปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ (Different kind of function) หน้าที่ในประการอื่นของตำรวจ ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่พิเศษอื่น ๆ นอกเหนือหน้าที่ปกติดังกล่าวมาแล้วเป็นต้นว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมหรือปราบปรามผู้เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลอันชอบด้วยวิธีทางแห่งรัฐธรรมนูญการ\_arักษาคุ้มครองบุคคลสำคัญการจัดกำลังตำรวจรักษาและป้องกันขบวนได้ต่อสู้ข้าศึกศัตรูที่บุกรุกย้ายอธิปไตยของชาติน้ำเมืองเป็นต้น

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรม รวมไปถึงการสืบสวน สอบสวน การจัดการอำนวยการด้านต่าง ๆ การให้บริการประชาชนด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ที่ถือกฎหมายที่ได้อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เจ้าหน้าที่ตำรวจนอกจากต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของตนแล้วยังต้องมีจิตสำนึกรักษาดู管การให้บริการอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกัน ภายใต้นโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อตอบสนองความต้องการให้กับผู้รับบริการอย่างแท้จริง

## บริบทของสถานีตำรวจนครองหัวว่าน

บริบทของสถานีตำรวจนครองหัวว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

สถานีตำรวจนครองหัวว่าน ตั้งอยู่เลขที่ 49 หมู่บ้านค่อนหัวว่าน ตำบลค่อนหัวว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พิกัด UC206704 ห่างจากศูนย์กลางจังหวัดมหาสารคาม ไปทางทิศใต้ ติดเขตอำเภอวังปีปุ่ม 19 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 153 ตารางกิโลเมตร หรือเท่ากับ 95,625

ไว้ มีเขตตั้งพื้นที่ 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลคลองหว่าน ตำบลบัวค้อ ตำบลโภก่อ และตำบลหน่องโน ครอบคลุมหมู่บ้านจำนวน 43 หมู่บ้าน จำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 24,875 คน องค์การบริหารส่วนตำบล 4 แห่ง โรงพยาบาลสุขภาพประจำตำบล 4 แห่ง โรงเรียน 17 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4 แห่ง วัด 21 แห่ง โรงแรม 4 แห่ง ปั้มน้ำมัน 2 แห่ง ร้านค้า 10 แห่ง และร้านรับซื้อของเก่า 4 แห่ง โดยมีอาณาเขตดังนี้ (สถานีสำรวจภูมิศาสตร์ แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ 2555 : 5)

#### อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดเขตตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ทิศใต้ ติดเขต ตำบลจันวา อำเภอปีปุ่ม จังหวัดมหาสารคาม

ทิศตะวันออก ติดเขต ตำบลวังแสง อำเภอแกคคำ จังหวัดมหาสารคาม

ทิศตะวันตก ติดเขต ตำบลบ่อใหญ่ อำเภอรบือ จังหวัดมหาสารคาม

จำนวนประชากร สถานีสำรวจภูมิศาสตร์ แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ 2555 : 5

1. มีกำลังเจ้าหน้าที่สำรวจทั้งหมด 64 นาย โดยแยกเป็นชั้นสัญญาบัตร 24 นาย และชั้นประทวน 40 นาย เทียบอัตราส่วนเจ้าหน้าที่ต่อประชากร 1 นาย ต่อประชากร 389 คน

2. และประชากรจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 24,875 คน (ฐานะเบียนรายภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2557) โดยแยกเป็นตำบล ทั้ง 4 ตำบล ดังนี้

**ตารางที่ 1 จำนวนประชากรในพื้นที่ตำบลคลองหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม**

ที่	บ้าน	จำนวนประชากร		รวม
		ชาย (คน)	ชาย (คน)	
1	แหล่งน้ำด	359	355	714
2	หน่องหล่มน้อย	374	350	724
3	หน่องหล่มใหญ่	376	379	755
4	ดอนหว่าน	160	183	343
5	ดอนหว่าน	148	168	316
6	โนนทอง	137	129	266
7	หัวหนอง	349	401	750
8	ดอนหว่าน	365	358	723

ที่	บ้าน	จำนวนประชากร		รวม
		ชาย (คน)	ชาย (คน)	
9	ดอนหว่านพัฒนา	185	197	382
	รวม	2,453	2,520	4,973

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรในพื้นที่ตำบลบัวก้อ อําเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ที่	บ้าน	จำนวนประชากร		รวม
		ชาย (คน)	ชาย (คน)	
1	บัวก้อ	279	287	566
2	โนนแม่น	376	314	690
3	โคง	249	252	501
4	หนองบัว	496	472	968
5	หนองค้อ	319	284	603
6	น้ำจัน	131	144	275
7	หนองคูณ	229	204	433
8	สวนอ้อย	146	157	303
9	โคงสะอาด	224	213	437
10	บัวก้อ	322	324	646
	รวม	2,771	2,651	5,422

(ฐานะเบียนรายถ้วน อําเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2557)

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรในพื้นที่ตำบลหนองโน อําเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ที่	บ้าน	จำนวนประชากร		รวม
		ชาย (คน)	ชาย (คน)	
1	หนองโน	500	482	982
2	กุดแคน	339	381	720
3	หนองอีคำ	311	315	626
4	นกนกเขียน	478	488	966
5	หนองโน	439	469	908
6	กุดแคน	361	366	727
7	สวนม่อน	150	147	297

ที่	บ้าน	จำนวนประชากร		รวม
		ชาย (คน)	ชาย (คน)	
8	หนองโน	340	329	669
	รวม	2,918	2,977	5,895

(ฐานทะเบียนรายภูร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2557)

#### ตารางที่ 4 จำนวนประชากรในพื้นที่ตำบลโคลก่อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ที่	บ้าน	จำนวนประชากร		รวม
		ชาย (คน)	ชาย (คน)	
1	โคลก่อ	316	340	656
2	โรงบ่ม	97	81	178
3	หนองหิน	371	330	701
4	หนองหิน	415	443	858
5	ภูดิน	363	320	683
6	หนองแสง	174	165	339
7	สมศรี	246	277	523
8	หนองแวงน้อย	121	128	249
9	หนองโขด	284	291	575
10	หัวช้าง	363	400	763
11	ภูดินเหนือ	416	423	839
12	โคลก่อใต้	255	287	542
13	หนองโขด	304	308	612
14	หนองสูง	205	215	420
15	ตักสิตา	96	99	195
16	หนองคำย	232	220	452
	รวม	4,258	4,327	8,585

(ฐานทะเบียนรายภูร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2557)

## งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประจักษ์ พึงอุบล (2550 : 73-74) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจนครบาล สำนักงานเขต จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มารับบริการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 20-29 ปี สถานภาพโสด การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช. อายุพนักงาน/นักศึกษา และรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจนครบาล สำนักงานเขต จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนอยู่ในระดับมาก 1 ค้าน ได้แก่ ด้านบริการทั่วไป และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ค้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการควบคุมและจัดการจราจร ด้านการปรับปรุงสถานที่ทำการและสภาพแวดล้อม ด้านการประชาสัมพันธ์และส่งหาความร่วมมือจากประชาชน ด้านการอำนวยความสะดวกทางอาชญา และด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตามลำดับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ส่วนปัจจัย สถานภาพ อายุพนักงาน และรายได้ต่อเดือน ไม่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการ

ศิริรัตน์ แสงทอง (2550 : 102-103) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของประชาชนที่มาใช้บริการสถานีตำรวจนครบาลเมืองอ่างทอง ผลงานวิจัยพบว่าพฤติกรรมการใช้บริการของประชาชนพบว่าส่วนใหญ่ขับรถส่วนตัวมาติดต่อที่สถานีตำรวจน้ำใช้บริการในช่วงเวลา 6.00 น.-11.00 น. ประชาชนไม่เคยไปใช้บริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำอีกแล้ว ประชาชนมาแจ้งความเอกสารหาย ความพึงพอใจของประชาชนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์โดยละเอียดพบว่าด้านการบริการทั่วไป ด้านการอำนวยความสะดวกทางอาชญา ด้านบุคลากรสถานที่และสภาพแวดล้อมมีระดับความพึงพอใจมากส่วนด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการควบคุมการจราจร ด้านการประชาสัมพันธ์และส่งหาความร่วมมือจากประชาชนมีระดับความพึงพอใจปานกลางประชาชนที่มี เพศและรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุสถานภาพสมรสระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชนที่มีลักษณะการมาติดต่อของประชาชนช่วงเวลาที่มาใช้บริการการไปใช้บริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำอีกและประเภทการใช้บริการต่างกันมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นวัต ขอสุข (2550 : 103-105) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจต่อการให้บริการของสถานีตำรวจนครบาล อำเภอเมืองร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เพศชาย อายุระหว่าง 21-30 ปี คุณศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพ นักเรียน/นักศึกษา กิจกรรมที่มาใช้บริการสถานีตำรวจนานมาก คือ แจ้งเอกสารหาย ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการของสถานีตำรวจนครบาล อำเภอเมืองร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการอำนวยความสะดวกทางอาชญา ด้านสถานที่ทำงาน และสภาพเวลารถล้อม และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน คือ ด้านการบริการ ทั่วไป ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการประชาสัมพันธ์และแสวงหาความร่วมมือ จากประชาชน และด้านการควบคุมและการจัดการจราจร ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการของสถานีตำรวจนครบาล อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า มีความพึงพอใจต่อการให้บริการไม่แตกต่างกัน

ประทีป สาทพันธ์ (2551 : 50) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนในโครงการ โรงพักเพื่อประชาชน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยในด้านการปฏิบัติตัวของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมา คือ ด้านการสืบสวนปราบปราม และด้านการพัฒนาระบบสายตรวจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการปราบปรามยาเสพติดอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับจากการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพรายได้และพื้นที่ที่อยู่อาศัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนแตกต่างกันตามเพศและอายุแต่กันจะมีความพึงพอใจแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีสถานภาพสมรส อาชีพ รายได้และพื้นที่ที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

สุจินต์ วินทะไชย (2553 : 59-62) ได้ศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนของสถานีตำรวจนครบาลชลบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด การศึกษาพบว่า มีความถึงพอใจต่อการให้บริการประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง และความพึงพอใจรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ที่ส่งผลต่อ ความพึงพอใจ 2 ด้าน คือ ด้านการให้บริการด้านการป้องกันและปราบปราม และ ด้านจราจร ผลการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้กระทำผิด ด้านการจราจร และมีเหตุเดือดร้อนด้านการป้องกันและปราบปราม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการจราจร มีความพึงพอใจมากที่สุด และรองลงมา คือ ด้านการป้องกันและปราบปราม ผลการศึกษาเปรียบเทียบ

ความพึงพอใจระหว่าง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อารีพ และรายได้ พนบว่าที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อารีพที่ต่างกันมีความพึงพอใจ เกี่ยวกับการให้บริการ ประชาชนของสถานีตำรวจนครบาลวัชรนรี จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่ต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีรายได้ ต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการ ต่างกัน

รัชนี ขอบงาน (2553 : 94-96) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ ตำรวจฝ่ายอำนวยการในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ตำรวจฝ่ายอำนวยการใน เขตจังหวัดมหาสารคาม มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ จำแนกเป็นรายด้าน พนบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านความมั่นคงในงาน ส่วนอีก 11 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความครั้งคราวในตัวผู้บังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านความเข้าใจกันระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านความรับผิดชอบงาน ด้านการสื่อสารกับผู้มั่นคงบัญชา ด้านสภาพการทำงาน ด้านอำนาจหน้าที่ ด้านการนิเทศงาน ด้านโอกาสก้าวหน้า ด้านเงินเดือน และค่าตอบแทน และ สิทธิประโยชน์ ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของตำรวจฝ่ายอำนวยการ ในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ พนบว่า ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ 0.05

รัชนี วิริยะ (2553 : 86-88) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ โครงการ พัฒนาสถานีเพื่อประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนคร เมืองมหาสารคาม ผล การศึกษา พนบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ โครงการพัฒนาสถานีตำรวจนครเพื่อ ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนคร อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดย รวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พนบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการ บริการทั่วไป และอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการอำนวยความยุติธรรมทางอาญา ระดับความ คิดเห็นจำแนกตาม เพศ อายุ อารีพ และระดับการศึกษา พนบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับปานกลาง

ไชยศ สุขแสง (2555 : 75-77) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการ ให้บริการของเจ้าหน้าที่ ตำรวจนครเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนโดยรวมและรายด้าน พนบว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก เมื่อจำแนกรายด้าน พนบว่า ความพึงพอใจระดับมาก 4 ด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับคือ การให้บริการอย่างก้าวหน้า การให้บริการอย่างต่อเนื่อง การให้บริการ อย่างเพียงพอ และการให้บริการอย่างทันเวลา ตามลำดับ และมีความพึงพอใจในระดับปาน

กล่าง 1 ค้าน คือ ค้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่ามีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการ ไม่แตกต่างกัน

เอกสารกักษณ์ นามศรีฐาน (2555 : 79-88) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนใน การปฏิบัติงานค้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานี ตำรวจนครเรซิ่งยีน จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ค้าน คือค้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน และอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ค้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ค้านการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม ค้าน การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค ค้านการปฏิบัติหน้าที่อย่างทันเวลา และค้านการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ ตามลำดับ และเมื่อจำแนกตามพื้นที่ความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามลักษณะ ตัวบลเรซิ่งยีน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด ต่ำน ค้านและเสื่อม ไม่ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจน้อยที่สุด

วรวิทย์ สุ่มมาตย์ (2555 : 65-74) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ สถานีตำรวจนครรัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานค้านสายตรวจ อยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายค้าน พบว่าความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 3 ค้าน ซึ่ง เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ค้านการให้บริการประชาชน ค้านการตรวจค้น จับกุมผู้กระทำผิด และห้ามความปลดปล่อยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยการเบรียบเทียบจำแนก ตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ไม่แตกต่างกัน และมีข้อเสนอแนะ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ต้องการให้สายตรวจเข้าพบประพุคคุยเป็นกันเองกับประชาชนเสมอเป็นผู้ติดพื้นท้อง รวมทั้ง การออกตรวจอย่างสม่ำเสมอ ในขณะออกตรวจควรขับรถอย่างช้า ๆ เพื่อจะได้คุ้ดได้อ่าย ทั่วถึง และมีการติดต่อจังหวะปิดตามแหล่งชุมชน

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจทั้งในค้านบวก และลบ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น ในค้านการให้บริการ การรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน รวมถึงภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความมั่นคง ปลอดภัยของประชาชน ความพึงพอใจของผู้รับบริการส่วนหนึ่งค้านความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินค้านการจัดสายตรวจ ค้านการออกตรวจพื้นที่ ถือว่าเป็นภารกิจหลัก แต่พบว่ามีความ พึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยมากและมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของการให้บริการประชาชน

อย่างเสมอภาค เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสนองความต้องการของประชาชนด้วยความรวดเร็ว

จากเหตุผลข้างต้นจะเห็นได้ถึงความสำคัญยิ่งของความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ผู้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัย เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยจำแนกเป็น 2 งาน ได้แก่ งานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด และงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) เพื่อให้เกิดการพัฒนา และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อไป

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา เรื่องความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชน จำนวน 43 หมู่บ้านจากชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลดอนหัวน่าน ตำบลบัวคำ ตำบลหนองโน และตำบลโโคก ก่อ  
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลดอนหัวน่าน ตำบลบัวคำ ตำบลหนองโน และตำบลโโคก ก่อ หมู่บ้านละ 10 คน ดังนี้ ตำบลดอนหัวน่านมี 9 หมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่าง 90 คน ตำบลบัวคำมี 10 หมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่าง 100 คน ตำบลหนองโนมี 8 หมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่าง 80 คน และตำบลโโคก ก่อ มี 16 หมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่าง 160 คน ซึ่งผู้ศึกษากำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเจาะจงโดยการคัดเลือกจากตัวแทน รวมทั้งสิ้น 430 คน

## เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

### 1. สักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารังนี้ มี คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ปลายปิดและปลายเปิดที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวความคิดในการศึกษาที่ได้แยกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ ตำบล

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการรับบริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครองหัววัน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scales) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545:103) แยกเป็นประเด็นคำถามครอบคลุมในความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน โดยแบ่งตามกรอบแนวคิด 2 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ดังนี้

1. ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด จำนวน 20 ข้อ

2. ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open end) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครองหัววัน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

### 2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารังนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนสำหรับการดำเนินการ ดังนี้

2.1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการตามโครงการพัฒนาสถานีตำรวจนเพื่อประชาชนรวมทั้งเอกสารอื่น ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบการสร้างเครื่องมือ

2.2 กำหนดกรอบโครงการสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.3 เจียนแบบสอบถามฉบับร่างตามกรอบแนวคิด และขอบเขตที่กำหนด

2.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา การค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบความเหมาะสมสมบูรณ์ แลบปรับปรุงแก้ไข

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของงานค้นคว้าอิสระ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

2.5.1 พันตำรวจ โพหปฏิพยุพา โนนตาไทย ตำแหน่ง สารวัตฝ่ายอำนวยการ ตำรวจนครมหा�สารคาม วุฒิการศึกษา รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต (ร.ม.) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.5.2 นางสุชาติพย์ เจริญรัตน์ ตำแหน่งครุชานาณการพิเศษ โรงเรียนบ้านภูดิน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษาครุศาสตร์มหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการสอน (ภาษาไทย) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.5.3 นางภัทรกร ต่อต้น ตำแหน่งครุชานาณการ โรงเรียนว้าปีปุ่ม อำเภอว้าปีปุ่ม จังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (วท.ม.) คณิตศาสตร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

2.6 เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ของการศึกษาโดยวิธีการหาค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence) โดยให้ระดับความเห็นของแบบสอบถามแต่ละข้อ ดังนี้

- ไม่สอดคล้อง = -1
- ไม่แน่ใจ = 0
- สอดคล้อง = 1

แล้วได้ค่าคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับคณะกรรมการหน้าบ้าน แต่ละหมู่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาล จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

## 2.8 การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

การหาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อกับรวมทุกชื่อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item – total Correlation) พิจารณาข้อที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ คือ คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกรายชื่อตั้งแต่ .30 ขึ้น และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์效 reliabilty ตามวิธีของ cronbach เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ พบร่วมกับความเชื่อมั่นท่ากัน .93 จึงสรุปได้ว่าทุกข้อคำถามสามารถนำมาใช้เป็นแบบสอบถามได้

2.9 นำแบบสอบถามที่แก้ไขและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือราชการจากคณะกรรมการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงสถานีตำรวจนครบาลหัวหิน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 430 ชุด โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. จากนั้นนำมายังเคราะห์ โดยวิธีการทางสถิติด้วยการคำนวณทางคอมพิวเตอร์ และนำผลที่ได้มายังเคราะห์ข้อมูล นำผลที่ได้เสนอในรูปแบบตารางและเปรียบโดยการบรรยาย

### การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการตามลำดับดังนี้

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องซึ่งสมบูรณ์ถูกต้องทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากจำนวนการจำแนกรายข้อในแบบสอบถามที่กำหนดไว้ 5 อันดับ ให้ลงคะแนนดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอด. 2545 : 103)

มากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
มาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
น้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

#### 1. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 115) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถาม

$\sum R$  แทน ผลรวมระหว่างคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ  
ทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกคำนวณได้จากสูตร (กรมวิชาการ, 2545:87)

$$r = \frac{R_U - R_L}{N}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนก

R<sub>U</sub> แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มสูงที่ตอบถูก

R<sub>L</sub> แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยสูตรสัมประสิทธิ์เอลฟ่า  
ของครอนบาก (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 88)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ  $\alpha$  คือ ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

$n$  คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ

$s_i^2$  คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ

$s_t^2$  คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

## 2. สถิติพื้นฐานที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่

### 2.1 สูตรค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{n \times 100}{N}$$

$n$  แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

$N$  แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

### 2.2 สูตรค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นการหาค่ากลางของข้อมูลที่ต้องการในการศึกษา

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

$X$  แทน ค่าแนวค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$  แทน แทนผลรวมของค่าแนวทั้งหมด

$n$  แทน จำนวนข้อมูล

### 2.3 สูตรค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นการประมาณค่าความแตกต่างของข้อมูลแต่ละค่าเฉลี่ยโดยประมาณ นั่นคือเป็นระยะทางเฉลี่ยของการกระจายของข้อมูลสามารถหาได้จากสูตร ดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(N-1)}}$$

SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$x^2$  แทน ข้อมูลแต่ละตัว ยกกำลังสอง

$\sum x^2$  แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด ยกกำลังสอง

N แทน จำนวนข้อมูล

### 3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

เปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนในแต่ละตำบลต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการวิเคราะห์ สำหรับปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกตามตำบล ใช้การทดสอบค่า (F-test) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจะทดสอบ โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายกู้ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่องความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางที่ประกอบการบรรยายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

#### สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการศึกษารึนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้ศึกษาคิดว่าได้กำหนดสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบเพื่อพิจารณาความมีนัยสำคัญ จากการแจกแจง F (F-distribution)
$MS_b$	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
$MS_w$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
DF	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

## ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวเรน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ได้มีขัดหมวดหมู่ แล้วทำการตรวจนับคะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้สถิติการวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เสนอผลการศึกษาตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวเรน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวเรน เมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำบล สถิติที่ใช้ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) กราฟพื้นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้การทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ LSD (Least Significant Difference)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวเรน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

## ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวเรน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

**ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำบลดอนหว่าน	90	20.93
ตำบลบัวค้อ	100	23.26
ตำบลหนองโน	80	18.60
ตำบลโคกก่อ	160	37.21
รวม	430	100

จากตารางที่ 5 พนว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ตำบลโคกก่อ (ร้อยละ 37.21) ตำบลบัวค้อ (ร้อยละ 23.26) ตำบลดอนหว่าน (ร้อยละ 20.93) และตำบลหนองโน (ร้อยละ 18.60) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังตารางที่ 6-8

**ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครอง ดอนหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน**

การให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพ	3.86	0.53	มาก
2. ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.)	3.90	0.50	มาก
รวม	3.88	0.49	มาก

จากตารางที่ 6 พนว่า ชุมชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม

อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.88$ ) และเมื่อจำแนกเป็นรายค้าน พนักงานอยู่ในระดับมากทั้ง 2 ค้าน ดังนี้ ค้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด ( $\bar{X} = 3.86$ ) และค้านชุมชน สัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) ( $\bar{X} = 3.90$ )

**ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครบาล ดอนหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ค้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด เป็นรายข้อ**

การให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครบาล ดอนหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. มีเจ้าหน้าที่สำรวจสายตรวจรถ妍ต์ออกตรวจตราในพื้นที่ทั้งกลางวัน กลางคืน	3.93	0.96	มาก
2. มีเจ้าหน้าที่สำรวจชุดสืบสวนออกตรวจพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ	4.16	0.70	มาก
3. มีเจ้าหน้าที่สายตรวจดำเนิน (สำรวจตู้ยาม) ตึ้งค่าน ตรวจบริการประชาชนอย่างสม่ำเสมอ	4.11	0.73	มาก
4. มีเจ้าหน้าที่สำรวจสายตรวจให้บริการการติดต่อสื่อสารค่วยเครื่องมือสื่อสาร เทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.38	0.78	ปานกลาง
5. มีเจ้าหน้าที่สำรวจสายตรวจเข้าตรวจสอบคันແล่งม้วสูบ วัยรุ่นในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ	4.01	0.88	มาก
6. เจ้าหน้าที่สำรวจมีมาตรการควบคุมแหล่งอบายมุข (สถาน เริงรมย์ บ่อน ซ่อง เกม ฯลฯ ) ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ	3.94	0.84	มาก
7. มีเจ้าหน้าที่สายตรวจ ตรวจตราตามจุดเดี่ยงต่อการเกิดเหตุตลอด 24 ชั่วโมง	3.88	0.86	มาก

การให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อ่างทองเมือง จังหวัดมหาสารคาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
8. มีเจ้าหน้าที่สำรวจสายตรวจ ตรวจสอบตามหน่วยงาน ของทางราชการและชุมชน เช่น โรงพยาบาล สภากศิน โรงพยาบาลชุมชนเป็นต้น	4.06	0.65	มาก
9. การจัดกำลังเจ้าหน้าที่สำรวจไปรักษาความสงบ เรียบร้อยในงานมารถพต่างๆจัดได้อย่างเหมาะสม	4.07	0.87	มาก
10. สำรวจสายตรวจอยุธยาสายตรวจตรวจสอบความ เรียบร้อยโดยการเดินตรวจตรา ให้ความเป็นกันเองด้วย การซักถามสนใจ	4.08	0.74	มาก
11. มีสำรวจที่เหมาะสมต่อปริมาณภารกิจในการ ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่	4.19	0.67	มาก
12. สำรวจมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมใน พื้นที่	3.71	1.05	มาก
13. มีสำรวจออกตรวจตราในพื้นที่ตามแหล่งท่องเที่ยว	3.52	0.93	มาก
14. สำรวจมีเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่	3.49	0.95	ปานกลาง
15. เจ้าหน้าที่สำรวจกระตือรือร้นเอาใจใส่ในการ ให้บริการกรณีไฟแจ้งเหตุที่จุดบริการ (ตู้ยาน)	3.81	0.86	มาก
16. สำรวจสามารถติดตามจับกุมคนร้ายในคดีสำคัญได้ อย่างรวดเร็ว	3.46	0.95	ปานกลาง
17. สำรวจมีความทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่อย่าง เพียงพอในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่	4.25	0.61	มาก
18. สำรวจใช้อำนาจหน้าที่อย่างเหมาะสมในการปฏิบัติ หน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่	3.91	0.79	มาก

การให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
19. เมื่อมีการแจ้งเหตุเข้าหน้าที่ต่ำรวจไปถึงที่เกิดเหตุโดยเร็ว	3.47	0.79	ปานกลาง
20. ต่ำรวจได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการแจ้งเบาะแสข่าวอาชญากรรม	3.83	0.98	มาก
รวม	3.86	0.53	มาก

ตารางที่ 7 พนว่า ชุมชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.86$ ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก 16 ข้อ โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ต่ำรวจมีความทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ ( $\bar{X} = 4.25$ ) มีต่ำรวจที่เหมาะสมต่อปริมาณภารกิจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ ( $\bar{X} = 4.19$ ) และมีเจ้าหน้าที่ต่ำรวจชุดสืบสวนออกตรวจพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ ( $\bar{X} = 4.16$ ) ตามลำดับและอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ต่ำรวจมีเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ ( $\bar{X} = 3.49$ ) เมื่อมีการแจ้งเหตุเข้าหน้าที่ต่ำรวจไปถึงที่เกิดเหตุโดยเร็ว ( $\bar{X} = 3.47$ ) และต่ำรวจสามารถติดตามขับกุมคนร้ายในคดีสำคัญได้อย่างรวดเร็ว ( $\bar{X} = 3.46$ ) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครบาลดอนหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) เป็นรายข้อ

การให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ สถานีตำรวจนครบาลดอนหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึง พอใจ
1. สำรวจมีการแนะนำการดำรงชีวิตตามแบบเศรษฐกิจ พอเพียง การประมาณตนเพื่อลดปัญหาอาชญากรรม	3.73	1.13	มาก
2. สำรวจมีการจัดทำคู่มือประชาชน แผ่นปลิว แผ่นพับ เกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิต	3.70	1.11	มาก
3. สำรวจมีการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและ ประชาชนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมท้องถิ่น	4.49	0.65	มาก
4. สำรวจมีอุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมสัมพันธ์ ที่ทันสมัยและเหมาะสมกับงาน	3.41	0.85	ปาน กลาง
5. สำรวจมีการแจ้งเตือนภัยเกี่ยวกับพฤติกรรมคนร้าย	4.35	0.49	มาก
6. สำรวจแนะนำการป้องกันทรัพย์สินของตนเอง	4.29	0.58	มาก
7. มีเจ้าหน้าที่สำรวจ ประจำจุดบริการ ตู้ยาม ทุกจุด	3.86	0.76	มาก
8. สำรวจชุมชนสัมพันธ์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกัน ทรัพย์สินของตนเอง	4.22	0.61	มาก
9. แนะนำการไปแจ้งความที่สถานีสำรวจ	3.84	0.98	มาก
10. อบรมสำรวจอาสา อาสาสมัคร	3.65	1.12	มาก
11. สำรวจได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการแจ้ง เบาะแสข่าวอาชญากรรม	3.35	1.14	ปาน กลาง
12. ออกให้ความรู้กฎหมายจราจรตามโรงเรียนและสถาน การศึกษา	4.18	0.69	มาก
13. ฝึกอาสาสมัครด้านการบริการจราจร	4.30	0.61	มาก

การให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ สถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ พึง พอใจ
14. ช่วยเหลือชุมชนในการรักษาความสะอาดตามหมู่บ้าน	3.96	0.98	มาก
15. จัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานราชการอื่น	3.23	0.92	ปาน กลาง
16. ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่เพื่อลดช่องโถกในการ แก้ปัญหายาเสพติด	3.36	0.94	ปาน กลาง
17. การประสานความร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ภายในชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	4.38	0.71	มาก
18. การแก้ปัญหายาเสพติดใช้กระบวนการประชาคมหมู่บ้าน เป็นหลักในการดำเนินงาน	3.70	1.02	มาก
19. กำหนดแนวทางวิธีการในการแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.80	1.15	มาก
20. ประกาศเกียรติคุณตำรวจนครองและมวลชนสัมพันธ์ หมู่บ้านเป้าหมายหรือชุมชนศีเด่นสมำเสมอ	4.18	0.91	มาก
รวม	$\bar{X} = 3.90$	0.50	มาก

ตารางที่ 8 พ布ว่า ชุมชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต  
และทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านงาน  
ชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.90$ ) และเมื่อ  
พิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก 16 ข้อ โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก  
ดังนี้ ตำรวจนมีการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนในการแก้ปัญหา  
อาชญากรรมท้องถิ่น ( $\bar{X} = 4.49$ ) การประสานความร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ภายในชุมชน  
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ( $\bar{X} = 4.38$ ) และตำรวจนมีการแจ้งเตือนภัยเกี่ยวกับพฤติกรรม  
คนร้าย ( $\bar{X} = 4.35$ ) ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมาก  
ไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ตำรวจนมีอุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมสัมพันธ์ที่ทันสมัยและ  
เหมาะสมกับงาน ( $\bar{X} = 3.41$ ) ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่เพื่อลดช่องโถกในการ

แก้ปัญหา yan เสพคิด ( $\bar{X} = 3.36$ ) และตัววจฯได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการแข่ง  
เบาะแสเช่าวาอาชญากรรม ( $\bar{X} = 3.46$ ) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการ  
ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัด  
มหาสารคาม

ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้าน<sup>1</sup>  
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัด  
มหาสารคาม จำแนกตามตำบล โดยรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 9 -13

ตารางที่ 9 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานที่สาธารณะ จังหวัดน่าน จังหวัดเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำบล โดยรวมและรายจังหวัด

การให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานที่สาธารณะ จังหวัดน่าน จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดเมือง		ตัวอย่างหน่วยงาน			ตัวอย่างหน่วยงาน			ตัวอย่างหน่วยงาน				
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ		
1. ศ้านางป้องกันปราบราชอาณาจักรรัฐบาล และยาเสพติด	3.74	0.54	มาก	3.89	0.46	มาก	3.38	0.41	ปานกลาง	4.15	0.41	มาก
2. ศ้านางนุழงน้ำพักและมวลชนต้มฟันพันธุ์ (ชุมชน)	3.64	0.42	มาก	3.91	0.44	มาก	3.44	0.26	ปานกลาง	4.27	0.38	มาก
รวม	3.69	0.46	มาก	3.90	0.42	มาก	3.41	0.28	ปานกลาง	4.21	0.38	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ชุมชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม และรายด้าน มีดังนี้

คำบลตอบหัวน่าน พบว่าชุมชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.69$ ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด ( $\bar{X} = 3.74$ ) และด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) ( $\bar{X} = 3.64$ )

คำบลบัวศักดิ์ พบว่าชุมชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.90$ ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) ( $\bar{X} = 3.91$ ) และด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด ( $\bar{X} = 3.89$ )

คำบลหน่องโน พบว่าชุมชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.41$ ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) ( $\bar{X} = 3.44$ ) และด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด ( $\bar{X} = 3.38$ )

คำบลโคลก ก่อ พบว่าชุมชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.21$ ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) ( $\bar{X} = 4.27$ ) และด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด ( $\bar{X} = 4.15$ )

**ตารางที่ 10 พลวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการ  
ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ  
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำบล โดยรวมและรายตำบล**

<b>การให้บริการด้านความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สินของสถานี ตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม</b>		<b>แหล่งความ แปรปรวน</b>	<b>SS</b>	<b>df</b>	<b>MS</b>	<b>F</b>	<b>Sig</b>
1. ด้านงานป้องกันปราบปราม อาชญากรรมและยาเสพติด	ระหว่างกลุ่ม	33.254	3	11.085	54.241	0.000*	
	ภายในกลุ่ม	87.057	426	0.204			
	รวม	120.311	429				
2. ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชน สัมพันธ์ (ชมส.)	ระหว่างกลุ่ม	45.014	3	15.005	102.404	0.000*	
	ภายในกลุ่ม	62.419	426	0.147			
	รวม	107.432	429				
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	38.419	3	12.806	83.287	0.000*	
	ภายในกลุ่ม	65.502	426	0.154			
	รวม	103.921	429				

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พนบว่า พลวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความพึงพอใจของชุมชน  
ต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ  
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำบล พนบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ  
ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายตำบล พนบว่า ด้านงานป้องกันปราบปราม  
อาชญากรรมและยาเสพติด และด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) แตกต่าง  
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่ามีอย่างน้อย 1 คู่ที่มีความพึงพอใจแตกต่าง  
กัน ผู้ศึกษาจึงต้องใช้วิธีทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc Tests) ด้วยวิธีการของ LSD ดัง  
ตารางที่ 11 และ 12

**ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครอง ดอนหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด**

ตัวบล  $\bar{X}$	ตัวบล หน่องโน	ตัวบล ดอนหว่าน	ตัวบล บัวค้อ	ตัวบล โคงก่อ	
	3.38	3.74	3.89	4.15	
ตัวบลหน่องโน	3.38	-	-.36*	.51*	.77*
ตัวบลดอนหว่าน	3.74	-	-	-.15	.41*
ตัวบลบัวค้อ	3.89	-	-	-	.26*
ตัวบลโคงก่อ	4.15	-	-	-	-

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครอง หว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด พ布ว่าชุมชนในตัวบลโคงก่อ ตัวบลบัวค้อ และตัวบลดอนหว่าน มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการมากกว่าชุมชนในตัวบลหน่องโน และชุมชนในตัวบลโคงก่อ มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการมากกว่าชุมชนในตัวบลดอนหว่าน และชุมชนในตัวบลบัวค้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนคร  
ดอนหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และ  
มวลชนสัมพันธ์ (ชมส.)**

ตัวบล	$\bar{X}$	ตัวบล หน่องโน	ตัวบล ดอนหว่าน	ตัวบล บัวก้อ	ตัวบล โคงก่อ
		3.44	3.64	3.91	4.27
ตัวบลหน่องโน	3.44	-	-.19*	.46*	.83*
ตัวบลดอนหว่าน	3.64	-	-	-.27*	.63*
ตัวบลบัวก้อ	3.91	-	-	-	.37*
ตัวบลโคงก่อ	4.27	-	-	-	-

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนคร  
ดอนหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์  
(ชมส.) พนว่าชุมชนในตัวบลโคงก่อ ตัวบลบัวก้อ และตัวบลดอนหว่าน มีระดับความพึงพอใจ  
ต่อการให้บริการมากกว่าชุมชนในตัวบลหน่องโน และชุมชนในตัวบลโคงก่อ และชุมชนใน  
ตัวบลบัวก้อมีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการมากกว่าชุมชนในตัวบลดอนหว่าน และ  
ชุมชนในตัวบลโคงก่อมีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการมากกว่าชุมชนในตัวบลบัวก้อ  
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครบาลดอนหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม

ตัวบล		ตัวบล หน่องโน	ตัวบล ดอนหว่าน	ตัวบล บัวค้อ	ตัวบล โคลก่อ
	$\bar{X}$	3.41	3.69	3.90	4.21
ตัวบลหน่องโน	3.41	-	-.27*	.48	.80
ตัวบลดอนหว่าน	3.69	-	-	-.21*	.52
ตัวบลบัวค้อ	3.90	-	-	-	.31
ตัวบลโคลก่อ	4.21	-	-	-	-

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พน.ว่าผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครบาลดอนหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าชุมชนตัวบลหน่องโน กับ ตัวบลดอนหว่าน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินแตกต่างกัน และชุมชนตัวบลดอนหว่าน กับ ตัวบลบัวค้อ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครบาลดอนหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครบาลดอนหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

**ตารางที่ 14 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการของชุมชนต่อการให้บริการ  
ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ  
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม**

ข้อเสนอแนะของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	ความถี่ (f)
<b>ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด</b>	
1. ควรมีเจ้าหน้าที่สำรวจอยรับการแจ้งเหตุฉุกเฉิน เมื่อประชาชนเกิดเหตุค่วนเหตุร้าย ทั้งกลางวัน และกลางคืน ตลอด 24 ชั่วโมง	28
2. เจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบเข้ม กลุ่มเสี่ยง กลุ่มวัยรุ่นมั่วสุม ดื่มสุรา และทะเลวิวาท โดยเฉพาะงานบุญงานเทศกาล	24
3. เจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบอย่างจริงจัง เช่น ปัญหายาเสพติด การพนัน แหล่งอนามัยมุข สถานบันเทิง และตลาดจนปัญหาทางสังคมเป็นสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม	27
4. ควรมีความกระตือรือร้น ขยายหนี้น้ำเพียร และการตื่นตัวในการปฏิบัติหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ	20
5. เจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบ ตามจุดตรวจ ป้อมยาม หมู่บ้าน จุดเสี่ยงที่เกิดเหตุบ่อยๆ อย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการป้องกันเหตุ และสร้างความอุ่นใจให้กับประชาชน	35
<b>ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.)</b>	
1. มีความเป็นกลาง ยุติธรรม และเป็นที่พึ่งของประชาชนได้	19
2. ควรให้คำแนะนำ ความรู้และประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งความร้องทุกษ์ หรือขอรับการช่วยเหลือต่าง ๆ โดยเปิดเผย ชัดเจน และเหมาะสม	10
3. เจ้าหน้าที่สำรวจมีกริยามารยาทสุภาพ อ่อนโยน และเป็นมิตรกับประชาชน ขณะปฏิบัติหน้าที่	17

ข้อเสนอแนะของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครบาลหัวไทร อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	ความถี่ (f)
4. ควรจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีของบุคลากรในหน่วยงานกับชุมชน	9
5. ควรมีการดำเนินการส่งเสริมนบุคคลทั่วไปโดยการยกย่องในคุณงามความดีและประกาศเกียรติคุณเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไป	20

จากตารางที่ 14 พบร่วมกันนี้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครบาลหัวไทร อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีอยู่ดังนี้

ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด ชุมชนมีข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลตรวจสอบ ตามจุดตรวจ ป้อมยาม หมู่บ้าน จุดเสี่ยงที่เกิดเหตุบ่อย ๆ อย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการป้องกันเหตุ และสร้างความอุ่นใจให้กับประชาชน ( $f=35$ ) รองลงมา คือ ควรมีเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลรับการแจ้งเหตุฉุกเฉิน เมื่อประชาชนเกิดเหตุด่วนเหตุร้าย ทั้งกลางวัน และกลางคืน ตลอด 24 ชั่วโมง ( $f=28$ ) เจ้าหน้าที่ตำรวจปราบปรามอย่างจริงจัง เช่น ปัญหายาเสพติด การพนัน แหล่งอบายมุข สถานบันเทิง และตลอดจนปัญหาทางสังคมเป็นสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม ( $f=27$ ) เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจสอบปัญหาทางสังคมเป็นสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม ( $f=27$ ) เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจสอบ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มวัยรุ่นมั่วสุม ดื่มสุราและทะเลวิวาท โดยเฉพาะงานบุญงานเทศกาล ( $f=24$ ) และเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความกระตือรือร้น ขยายหน้าที่เพิ่ม และการตั้งตัวในการปฏิบัติหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ ( $f=20$ )

ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) พบร่วมกันนี้ข้อเสนอแนะเรียงลำดับดังนี้ ควรมีการดำเนินการส่งเสริมนบุคคลทั่วไปโดยการยกย่องในคุณงามความดีและประกาศเกียรติคุณเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไป ( $f=20$ ) รองลงมา คือ ควรมีความเป็นกลาง มุติธรรมและเป็นที่พึงพอใจของประชาชน ได้ ( $f=19$ ) เจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลมีกิริยา-มารยาทสุภาพ อ่อนโยน และเป็นมิตรกับประชาชนขณะปฏิบัติหน้าที่ ( $f=17$ ) ควรให้คำแนะนำ ความรู้และประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งความร้องทุกข์ หรือขอรับการช่วยเหลือต่าง ๆ โดยเปิดเผยชัดเจน และเหมาะสม ( $f=10$ ) และควรจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีของบุคลากรในหน่วยงานกับชุมชน ( $f=9$ )

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ตัวแทนคณะกรรมการหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลคลองหัวน่าน ตำบลบัวว้าว ตำบลหนองโน และตำบลโคง ก่อ พบร่วมกับตัวแทนแต่ละชุมชนมีข้อเสนอแนะดังนี้

นายปริชา นันสิตาด (สัมภาษณ์ วันที่ 7 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558) ตัวแทนตำบลคลองหัวน่าน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจควรทำการภาควัดขันและจับกุม และปรานปรามอย่างจริงจัง เนื่องจากที่ผ่านมา มีกลุ่มวัยรุ่นรวมกลุ่มกันดื่มสุรา ทะเลาะวิวาท ขับขี่รถจักรยานยนต์ส่งเสียงดังรบกวนชุมชน แล้วความมีการจัดอบรมให้ความรู้กับกลุ่มเสียงที่อาจจะกระทำการผิด ได้ง่าย เช่น ผู้ใช้แรงงาน กลุ่มวัยรุ่น เป็นต้น

นายอนงค์ อุทัยเรือง (สัมภาษณ์ วันที่ 7 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558) ตัวแทนตำบลคลองหัวน่าน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการออกตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ และมีการสกัดยับยั้ง การกระทำการผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งแพะรับบาดอย่างหนัก โดยเฉพาะในหมู่วัยรุ่น วัยเรียน เพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรมและลดปัญหาหากกลุ่มเสียงเยาวชนและมีการจัดกิจกรรมสันทนาการเพื่อให้เกิดความสามัคคี และความรักความผูกพันในชุมชน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการร่วมปกป้องกันชุมชน ได้อย่างดี

ว่าที่ร้อยตรีปราโมทย์ ทองกอง (สัมภาษณ์ วันที่ 8 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558) ตัวแทนตำบลบัวว้าว ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีการออกตรวจตราและตั้งจุดตรวจ กัน เพื่อตรวจความเรียบร้อยปลอดภัย มีการตรวจเข้มเพื่อจับกุมผู้กระทำการผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และควรมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการเรียนเรียน แจ้งความและร้องทุกข์

นายบุญเลิศ ชินศรี (สัมภาษณ์ วันที่ 8 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558) ตัวแทนตำบลบัวว้าว ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า อย่างให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นแกนนำหลักร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ในการทำงานแบบบูรณาการทั้งการป้องกัน ปรานปราม และนำบัตรักษาสุขภาพยาเสพติด เพื่อความเข้มแข็งของชุมชน ตำบล และจังหวัดต่อไป

นายสมพงษ์ จ่ายก (สัมภาษณ์ วันที่ 14 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558) ตัวแทนตำบลหนองโน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากชุมชนมีการจัดงานประจำปีในวันที่ 2 – 3 กุมภาพันธ์ของทุกปี และเพื่อเป็นการป้องกันเหตุการณ์ทะเลาะวิวาท เจ้าหน้าที่ตำรวจควรตรวจเข้ม กลุ่มเสียง กลุ่มวัยรุ่นมั่วสุม ดื่มสุราและทะเลาะวิวาท โดยเฉพาะงานรื่นเริง และงานบุญงานเทศกาลต่างๆ ทำให้หลดปัญหาการทะเลาะวิวาทในกลุ่มวัยรุ่น

**นางยุวดี รัมจันทร์** (สัมภาษณ์ วันที่ 14 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558) ตัวแทนตำบลหนองโนได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเชื่อมสัมพันธ์แต่ละหมู่บ้าน เพื่อสร้างเครือข่ายพลังมวลช่วยกันเป็นหูเป็นตาช่วยเจ้าหน้าที่สำรวจในการที่จะเกิดเหตุ ทั้งยัง เป็นการเชื่อมสัมพันธภาพที่ดีระหว่างชุมชนทั้ง 4 ตำบล เพื่อทำให้ชุมชนน่าอยู่น่าอาศัย และ เป็นการยับยั้งมิให้เกิดอาชญากรรมได้ในเบื้องต้นอีกด้วย

**นายรัตนชัย งามดี** (สัมภาษณ์ วันที่ 15 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558) ตัวแทนตำบลโคงก่อได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เมื่องด้วยตำบลโคงก่อมีพื้นที่ติดกับเขตพื้นที่อำเภออื่นทำให้มี การกระทำการผิดกฎหมายจำนวนมาก ทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ แก่งโคงก่อ และมีวัยรุ่นขับรถจักรยานยนต์ก่อความสั่งเสียงดัง มีการตีมีสุรและทะลาริวาวาท เจ้าหน้าที่ สำรวจสายตรวจตรวจสอบคราดติดต่อ 24 ชั่วโมง มีการตั้งจุดตรวจ จุดสกัดแบบเคลื่อนที่ และทำการตรวจเข้มเหลือมเวลา เพื่อเป็นการป้องกันวัยรุ่นมัวสุน

**นายจงรักษ์ แก้วศรีรัมจันทร์** (สัมภาษณ์ วันที่ 15 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558) ตัวแทน ตำบลโคงก่อได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร การแจ้งเบาะแส เพื่อช่วยป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ ชุมชน ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเอง การหลีกเลี่ยงจุดเสี่ยง และการเผยแพร่ข่าวสาร การแจ้งเบาะแส การร้องทุกข์ ร้องเรียน เพื่อความรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ในยุคปัจจุบัน

**นางสำราญ วิชัด** (สัมภาษณ์ วันที่ 21 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558) ตัวแทนตำบล ค่อนหว่านได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดอบรม แนะนำ และให้ความรู้กับชาวบ้านใน ชุมชน โดยมีตำรวจเป็นพี่เลี้ยง เช่น ฝึกอบรมสำรวจอาสา มีการถ่ายทอดประสบการณ์และ ยุทธวิธีในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการเพิ่มความเข้มแข็งให้กับชุมชน และมีการจัดอบรมให้ ความรู้เรื่องไทยยาเสพติดให้แก่เยาวชน โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่อยู่ในวัยเรียน

**นายมังกร สุมาลา** (สัมภาษณ์ วันที่ 21 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558) ตัวแทนตำบล โคงก่อได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบตามจุดตรวจ จุดเสี่ยง และตู้ขยะอย่าง เข้มงวด และการเข้าร่วมกิจกรรมสัมพันธ์ต่างๆ กับชุมชน (ภาคการสัมภาษณ์ตาม ภาคผนวก ฯ)

ผลจากการสัมภาษณ์ตัวแทนคณะกรรมการหมู่บ้าน ทั้ง 4 ตำบล ส่วนมากต้องการ ให้เจ้าหน้าที่สำรวจตรวจสอบคราดต้องอย่างสม่ำเสมอ และมีการควบขั้นในการปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจัง ให้สำรวจเป็นแกนหลักร่วมทำงานกับหน่วยอื่นๆ ใน การป้องกัน ปราบปรามยาเสพติด และการจัดอบรมให้ความรู้กับกลุ่มเสี่ยงที่อาจจะกระทำการผิดได้ง่าย

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่องความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาสรุปประเด็นสำคัญในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

#### สรุปผลการศึกษา

การศึกษา เรื่องความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สรุปได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในตำบลโกรก ก่อ (ร้อยละ 37.21) ตำบลบัวค้อ (ร้อยละ 23.26) ตำบลดอนหัวน่าน (ร้อยละ 20.93) และตำบลหนองโน (ร้อยละ 18.60)
2. ชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยจำแนกตามตำบล มีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.88$ ) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบร่วมอยู่ในระดับมากทั้ง 2 ด้าน ดังนี้ ด้านงานบือจกันปราบปรามอาชญากรรมและyan สพดค (  $\bar{X} = 3.86$  ) และด้านงานชุมชนสัมพันธ์ และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) ( $\bar{X} = 3.90$ )

3. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำบล ชุมชนที่มีตำบลต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc Tests) ด้วยวิธีการของ LSD พบร่วม

3.1 ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด พ布ว่าชุมชนในตำบลโโคก ก่อ ตำบลบัวค้อ และตำบลอนหว่าน มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการ ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติดมากกว่าชุมชนในตำบลหนองโน และชุมชนในตำบลโโคก ก่อ มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการมากกว่าชุมชนในตำบลอนหว่าน และชุมชนในตำบลบัวค้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) พ布ว่าชุมชนในตำบลโโคก ก่อ ตำบลบัวค้อ และตำบลอนหว่าน มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการ ด้านงานชุมชน สัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) มากกว่าชุมชนในตำบลหนองโน และชุมชนในตำบลโโคก ก่อ และชุมชนในตำบลบัวค้อ มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการมากกว่าชุมชนในตำบล อนหว่าน และชุมชนในตำบลโโคก ก่อ มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการมากกว่าชุมชนใน เทศบาลบัวค้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 การให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานี ตำรวจภูธรดอนหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวม พ布ว่าชุมชนมีความพึง พอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานี ตำรวจนครองหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมทั้ง 2 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะของชุมชนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานี ตำรวจนครองหว่าน อำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม ซึ่งเมื่อแยกเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด พ布ว่าชุมชนมีข้อเสนอแนะ มากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจควรออกตรวจ ตามจุดตรวจ ป้อมยาม หมู่บ้าน จุดเสี่ยงที่เกิดเหตุ บ่อยๆ อย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการป้องกันเหตุ และสร้างความอุ่นใจให้กับประชาชน ( $f=35$ ) รองลงมา คือ ควรมีเจ้าหน้าที่ตำรวจอยรับการแจ้งเหตุฉุกเฉิน เมื่อประชาชนเกิดเหตุ ด่วนเหตุร้าย ทั้งกลางวัน และกลางคืน ตลอด 24 ชั่วโมง ( $f=28$ ) เจ้าหน้าที่ตำรวจควรปรับ ปรามอย่างจริงจัง เช่น ปัญหายาเสพติด การพนัน แหล่งอนามัย สถานบันเทิง และตลาดน้ำ ปัญหาทางสังคมเป็นสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม ( $f=27$ ) เจ้าหน้าที่ตำรวจควรตรวจสอบ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มวัยรุ่นวัยสูน คึ่มสูราและทะเลวิวาห โดยเฉพาะงานบุญงานแพ็คกาล ( $f=24$ ) และเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความกระตือรือร้น ขยายหน้มั่นเพียร และ การตื่นตัวในการปฏิบัติ หน้าที่อย่างสม่ำเสมอ ( $f=20$ )

ค้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) พบร่วมชนมีข้อเสนอแนะเรียงลำดับดังนี้ ความมีการดำเนินการส่งเสริมนบุคคลทั่วไปโดยการยกย่องในคุณงามความดี และประกาศเกียรติคุณเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไป ( $f=20$ ) รองลงมา คือ ความมีความเป็นกลางยุติธรรมและเป็นที่พึงของประชาชนได้ ( $f=19$ ) เจ้าหน้าที่สำรวจมีกิริยา-มารยาทสุภาพอ่อนโยน และเป็นมิตรกับประชาชนและปฏิบัติหน้าที่ ( $f=17$ ) ควรให้คำแนะนำ ความรู้และประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งความร้องทุกข์ หรือขอรับการช่วยเหลือต่าง ๆ โดยเปิดเผย ชัดเจน และเห็นชอบ ( $f=10$ ) และควรจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีของบุคลากรในหน่วยงานกับชุมชน ( $f=9$ ) และจากการสัมภาษณ์ตัวแทนคณะกรรมการหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีสำรวจภูมิศาสตร์อนุฯ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ตำบลได้แก่ ตำบลอนุฯ ตำบลบัวค้อ ตำบลหนองโคน และตำบลโคกค้อ พบร่วมตัวแทนแต่ละชุมชนมีข้อเสนอแนะดังนี้

ค้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด ผลการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่พบร่วมตัวแทนแต่ละชุมชนมีข้อเสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่สำรวจควรทำการกวดขันและจับกุม และปราบปรามอย่างจริงจัง เนื่องจากที่ผ่านมา มีกลุ่มวัยรุ่นรวมกลุ่มกันดื่มสุรา ทะเลาะวิวาท ขับปี้รถจักรยานยนต์ส่งเสียงดังรบกวนชาวบ้าน ความมีการออกตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ และมีการสักดิษบั้งการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งพรรบนาดอย่างหนัก โดยเฉพาะในหมู่วัยรุ่น วัยเรียน เพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรมและลดปัญหาภัยคุกคาม เจ้าหน้าที่สำรวจมีการออกตรวจตราและตั้งจุดตรวจต้น เพื่อตรวจความเรียบร้อยปลดปล่อย มีการตรวจเข้มเพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และความมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการเรียนเรียน แจ้งความและร้องทุกข์ เจ้าหน้าที่สำรวจเป็นแกนนำหลักร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการทำงานแบบบูรณาการทั้งการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด เพื่อความเข้มแข็งของชุมชน ตำบล และจังหวัดต่อไป และเจ้าหน้าที่สำรวจออกตรวจตามจุดตรวจ จุดตั้ง และตู้ยาอย่างเข้มงวด และการเข้าร่วมกิจกรรมสัมพันธ์ต่าง ๆ กับชุมชน

ค้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) ผลการสัมภาษณ์พบร่วมตัวแทนแต่ละชุมชนมีข้อเสนอแนะว่า ความมีการจัดอบรมให้ความรู้กับกลุ่มเดี่ยวที่อาจจะกระทำความผิดได้ง่าย เช่น ผู้ใช้แรงงาน กลุ่มวัยรุ่น เป็นต้น และมีการจัดกิจกรรมสันทนาการเพื่อให้เกิดความสามัคคี และความรักความผูกพันในชุมชน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการร่วมปกป้องกับชุมชนได้อย่างดี ความมีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเชื่อมสัมพันธ์แต่ละหมู่บ้านเพื่อสร้างเครือข่ายพลังมวลช่วยกันเป็นหูเป็นตาช่วยเจ้าหน้าที่สำรวจในการที่จะเกิดเหตุ ทั้งยังเป็นการเชื่อมสัมพันธภาพที่ดี

ระหว่างชุมชนทั้ง 4 ตำบล เพื่อทำให้ชุมชนน่าอยู่น่าอาศัย และเป็นการยั่งยืนให้เกิดอาชญากรรมได้ในเบื้องต้นอีกด้วย ควรจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเพื่อการเเลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การแจ้งเบาะแส เพื่อช่วยป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ชุมชน ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเอง การหลีกเลี่ยงจุดเสี่ยง และการเผยแพร่ข่าวสาร การแจ้งเบาะแส การร้องทุกษ์ ร้องเรียน เพื่อความรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ในบุคคลปัจจุบัน และควรมีการจัดอบรมแนะนำ และให้ความรู้กับชาวบ้านในชุมชน โดยมีตำรวจเป็นพี่เลี้ยง เช่น ฝึกอบรมตำรวจอาสา มีการถ่ายทอดประสบการณ์และยุทธวิธีในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการเพิ่มความเข้มแข็งให้กับชุมชน และมีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องโทยาเดพติด ให้แก่เยาวชน โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่อยู่ในวัยเรียน

## อกิจกรรม

จากการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นที่สำคัญควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้ง 2 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า

ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ รองลงมา ได้แก่ มีตำรวจที่เหมาะสมสมต่อปริมาณภารกิจในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจนครองส่วนออกตรวจพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ ผลการศึกษาปรากฏชี้ว่า จังหวัดมหาสารคาม มีความตื่นตัวในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติดที่สูงขึ้น และต้องเพิ่มการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก และภายในท้องถิ่น จึงต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี จิตใจ และความต้องการที่ไม่สื้นสุดของมนุษย์ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจนามีมาตรการควบคุมแหล่งอาชญากรรม (สถาน เริงรมย์ บ่อน ซ่อง เกม ฯลฯ ) โดยมีการจัดระบบสายตรวจ ตรวจสอบตามจุดเสี่ยง ทั้งการตั้งจุดตรวจ จุดสกัดแบบเคลื่อนที่ และจุดตรวจแบบเหลื่อมเวลา ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อป้องกันกลุ่มวัยรุ่นมัวสุนและเป็นการป้องกันการทะเลาะวิวาท รวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน เช่น แก่งโภกgor เป็นต้น มีการตั้งจุดตรวจค้นบุคคลและยานพาหนะ กลุ่มวัยรุ่นที่ขับปีรถจักรยานยนต์

เดียงดัง ก่อความรำคาญ มีการตรวจปัสสาวะผู้ต้องสงสัย กลุ่มเดี่ยง เพื่อป้องกันเหตุร้ายที่จะเกิดขึ้น และต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพและสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ชุมชนมีการหยุดรถสายตรวจ ตรวจสอบความเรียบร้อย โดยการเดินตรวจตรา ให้ความเป็นกันเองเป็นมิตร ซักถามสนทนากับชุมชน มีการจัดกำลังเจ้าหน้าที่สำรวจไปรักษาความสงบเรียบร้อยในงานมหารสพ งานวัด งานบุญและงานเทศกาล ๆ ทำให้เจ้าหน้าที่สำรวจสามารถเข้าร่วมเหตุและเข้าถึงจุดที่เกิดเหตุได้อย่างรวดเร็ว มีความทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ ออกตรวจตราในพื้นที่ตามแหล่งท่องเที่ยว และกระตือรือร้นเอาใจใส่ในการให้บริการกรณีไปแจ้งเหตุที่ชุมชนบริการ (ตู้ข่าว) และตามหน่วยงานของทางราชการและชุมชน เช่น โรงพยาบาลชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรมและมีความเป็นไปได้ และเจ้าหน้าที่สำรวจมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาอุปกรณ์เป็นนโยบายที่ชัดเจน ซึ่งมีความสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง เช่น โครงการพัฒนาสถานีสำรวจเพื่อประชาชน (โรงพยาบาลชุมชน) เพราะสังคมในปัจจุบันพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ชุมชนต้องร่วมมือร่วมใจกันทั้งเจ้าหน้าที่สำรวจและชุมชนเพื่อให้เกิดความสมดุลด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อีกทั้งให้ความสำคัญในการป้องกันยาเสพติดเพื่อสร้างความเชื่อมแข็งให้กับชุมชน รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งและสามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้กับชุมชนเป็นชุมชนที่น่าอยู่ ปลอดภัย และปลอดจากสิ่งเสพติดทั้งหลาย เพื่อให้ลูกหลานได้ห่างไกลยาเสพติด และอาชญากรรมต่าง และเป็นพลังทางสังคมในการพัฒนาชุมชนของตน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยึดมั่นในอนาคตได้ต่อไป

ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำรวจมีการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ท้องถิ่น รองลงมาได้แก่การประสานความร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ภายในชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และสำรวจมีการแจ้งเตือนภัยเกี่ยวกับพฤติกรรมคนร้าย ผลการศึกษา ปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานีตำรวจนครบาลห่วงว่าน เน้นและตระหนักรถึงความสำคัญในการเปิดให้ประชาชนในแต่ละตำบลเข้ามามีส่วนร่วม และมีเหตุผลที่ดีต่อการพัฒนา ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่สำรวจและประชาชน ทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน เกิดความรู้สึกที่จะร่วมมือกัน มีความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำรวจ และทำให้เจ้าหน้าที่สำรวจมีภาพพานิชที่ดีขึ้น และทำให้ประชาชนมีความรู้สึกอบอุ่นใจและให้การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำรวจมากขึ้น อีกทั้งผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และชุมชนมีความร่วมมือร่วมแรงและร่วมใจในการทำกิจกรรม ชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.)

โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจมีการแนะนำ มีการจัดทำคู่มือประชาชน แผ่นปลิว แผ่นพับเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิต มีการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนในการแก้ปัญหา อาชญากรรมท้องถิ่น ซึ่งตำรวจชุมชนสัมพันธ์ จะทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกัน ทรัพย์สินของตนเอง มีการแจ้งเตือนภัยเกี่ยวกับพฤติกรรมคนร้ายเพื่อลดปัญหาอาชญากรรม มีการอบรมตำรวจอาสา อาสาสมัคร และมีกำหนดแนวทางวิธีการในการแก้ไขปัญหายาเสพติด การแก้ปัญหายาเสพติดใช้กระบวนการประชาคมหมู่บ้านเป็นหลักในการดำเนินงาน

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม ตำบล พนว่าโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้อง กับสมมติฐานการศึกษาที่ดังไว้ว่าชุมชนที่มีตำบลต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้าน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำแตกต่างกัน และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด ชุมชนใน ตำบลโคงก่อ ตำบลบัวค้อ และตำบลดอนหัวน้ำ มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการมากกว่า ชุมชนในตำบลหนองโน และชุมชนในตำบลโคงก่อ มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการ มากกว่าชุมชนในตำบลดอนหัวน้ำ และชุมชนในตำบลบัวค้อ ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเป็น เพราะว่าชุมชนตำบลโคงก่อ ตำบลบัวค้อ และตำบลดอนหัวน้ำ เป็นชุมชนค่อนข้างใหญ่และมี ประชาชนจำนวนมาก มีขนาดเขตตรวจพื้นที่มาก ซึ่งสามารถเกิดอาชญากรรมและการแพร่ ระบาดยาเสพติด ได้ค่อนข้างสูง จึงทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็งและ เข้มงวด โดยมีการจัดระบบสายตรวจ ตรวจตราตามจุดเสี่ยง ทั้งการตั้งจุดตรวจ จุดสกัดแบบ เคลื่อนที่ และจุดตรวจแบบเหลื่อมเวลา ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม ปัญหาภัยรุนน้ำสูน การทะเลาะวิวาท และปัญหายาเสพติด มีการตรวจปัสสาวะผู้ต้องสงสัย กลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด ซึ่งเป็นต้นเหตุของการเกิดปัญหา อาชญากรรม โดยมีการคำนึงถึงความเหมาะสมสมกับสภาพแวดล้อม และสถานบริเวณของพื้นที่ แต่ละชุมชนอย่างเพียงพอต่อการป้องกันและแก้ปัญหาอาชญากรรม

ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) พบว่าชุมชนในตำบลโคงก่อ ตำบลบัวค้อ และตำบลดอนหัวน้ำ มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการมากกว่าชุมชนใน ตำบลหนองโน และชุมชนในตำบลโคงก่อ และชุมชนในตำบลบัวค้อ มีระดับความพึงพอใจต่อ การให้บริการมากกว่าชุมชนในตำบลดอนหัวน้ำ และชุมชนในตำบลโคงก่อ มีระดับความพึง พพอใจต่อการให้บริการมากกว่าชุมชนในตำบลบัวค้อ ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเป็น เพราะ

การปฏิบัติหน้าที่ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติดให้ได้ผลดีที่สุดต้อง  
จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือที่ดีของชุมชนในการที่จะร่วมแรงร่วมใจช่วยกันขัดปัญหาต่าง ๆ  
ให้สิ้น อายุกึ่งชุมชนของตนสงบร่มเย็น และเป็นสังคมที่น่าอยู่ ดังนี้สิ่งสำคัญคือความ  
สามัคคีของชุมชน โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเป็นกันเองเป็นมิตร ซักถามสนทนากับชุมชน มี  
การจัดกำลังเจ้าหน้าที่สำรวจไปรักษาความสงบเรียบร้อยในงานมหกรรมงานวัด งานบุญและ  
งานเทศกาล ๆ และกระตือรือร้นเอาใจใส่ในการให้บริการและนำความรู้ให้กับประชาชนใน  
ชุมชน มีการประสานความร่วมมือและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน อีกทั้งมีการร่วมมือ<sup>กับหน่วยงานรัฐอื่น ๆ ในชุมชน เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการแก้ปัญหา โดยมีการจัด  
ฝึกอบรมตำรวจอาสา มีการถ่ายทอดประสบการณ์และยุทธวิธีในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการ  
เพิ่มความเข้มแข็งให้กับชุมชน เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจมีจำนวนจำกัด และอาจดูแลบริเวณพื้นที่  
ได้ไม่ครอบคลุม โดยเฉพาะช่วงเทศกาลงานบุญ และงานประเพณีรื่นเริงต่าง ๆ เป็นต้น</sup>

นอกจากนี้ยังมีการประสานความร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ภายในชุมชน ไม่ว่าจะเป็น  
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้ทุกคนได้เห็นถึงความสำคัญ  
ในปักป้องชุมชนของตนของความคุ้มกับการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและเปิดโอกาสการมีส่วน  
ร่วมของประชาชนในการเสริมสร้างสังคมให้เข้มแข็งและเอื้อต่อการพัฒนาคนในชุมชนให้ได้  
นำมาซึ่งความศรัทธาต่อตำรวจ ผู้นำของท้องถิ่น และชุมชนของตนเอง ด้วยการประกาศเกียรติ  
คุณตำรวจนายชุมชน และหมู่บ้านที่ทำคุณงามความดีหรือชุมชนดีเด่น ซึ่งที่กล่าวมาข้างต้นล้วน  
เป็นเหตุผลที่สำคัญในการพัฒนาชุมชนของตนให้มีความเข้มแข็ง และความปลอดภัยในชีวิต  
และทรัพย์สินมากขึ้น

3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ตัวแทน  
คณะกรรมการหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครอง  
หัววัน จำนวนเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลดอนหวัว ตำบลบัวก้อ ตำบล  
หนองโน และตำบลโภก ก่อ พนบัวตัวแทนแต่ละชุมชนมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด ผลการสัมภาษณ์พบว่า  
ตัวแทนแต่ละชุมชนมีข้อเสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจควรทำการรวดขันและจับกุม และ  
ปราบปรามอย่างจริงจัง ควรมีการออกตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ และมีการสกัดยับยั้งการกระทำ  
ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งพร้อมภาคดอย่างหนักโดยเฉพาะในหมู่วัยรุ่น วัยเรียน อาจเป็นเพราะ  
ชุมชนหวังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ให้ความคุ้มครอง และเป็นที่พึ่ง ได้ เพื่อเป็นการ  
ป้องกันอาชญากรรมและลดปัญหาภัยคุกคาม เจ้าหน้าที่ตำรวจมีการออกตรวจตราและ

ตั้งชุดตรวจสอบน้ำเพื่อตรวจความเรียบร้อยปลดภัย มีการตรวจเข้มเพื่อจับกุมผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด และเจ้าหน้าที่สำรวจออกตรวจตามชุดตรวจ จุดเสี่ยง และตู้ยามอย่างเข้มงวด

3.2 ด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) ผลการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ พบว่าครมีการจัดอบรมให้ความรู้กับกลุ่มเสี่ยงที่อาจจะกระทำการคิดได้ง่าย เช่น ผู้ใช้แรงงาน กลุ่มวัยรุ่น เป็นต้น และมีการจัดกิจกรรมสันทนาการเพื่อให้เกิดความสามัคคี และความรักความผูกพันในชุมชน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการร่วมป้องกันชุมชน ได้อย่างดี ครมีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเชื่อมสัมพันธ์แต่ละหมู่บ้านเพื่อสร้างเครือข่ายพลังบวกช่วยกันเป็นหู เป็นตาช่วยเจ้าหน้าที่สำรวจในการที่จะเกิดเหตุ ทั้งยังเป็นการเชื่อมสัมพันธภาพที่ดีระหว่าง ชุมชนทั้ง 4 ตำบล เพื่อทำให้ชุมชนน่าอยู่น่าอาศัย และเป็นการยับยั้งมิให้เกิดอาชญากรรมได้ในเบื้องต้นอีกด้วย ควรจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเพื่อการແຄบเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การแจ้งเบาะแส เพื่อช่วยป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ชุมชน อาจเป็นพระภารที่ เจ้าหน้าที่สำรวจมีการปรับนวนบทบาทจากการเป็นผู้ใช้งานจปกรองมาเป็นผู้ให้บริการ ทำให้ ประชาชนมองภาพพจน์ของเจ้าหน้าที่สำรวจดีขึ้น ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกอบอุ่นใจมากขึ้น เกิดความรู้สึกที่ดีเป็นมิตรกับเจ้าหน้าที่สำรวจ เกิดความไว้ใจและเต็มใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำรวจ และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการ สำรวจอาสา การจัดอบรมให้ความรู้ และฝึกให้ปฏิบัติตามให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมชุมชน ทำให้เกิดความรู้สึกสำนึกรักบ้านเกิด รักชุมชน ของตนเอง เป็นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งป้องกันภัยทางทั้งปวง

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวฯ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 เจ้าหน้าที่สำรวจครมีรูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ การจัดทำแผนการออกตรวจ ตรา และการจัดกำลังพลของเจ้าหน้าที่สำรวจ ทั้งด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด และด้านงานชุมชนสัมพันธ์และมวลชนสัมพันธ์ (ชมส.) ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เด่นชัด เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการดำเนินงานระหว่างตำรวจกับชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบ ของ สถานีตำรวจนครองหัวฯ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งส่วนมีความสำคัญยิ่ง ผล

การศึกษาโดยภาพรวมพบว่าชุมชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบมีความพึงพอใจต่อการบริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1.2 ความมีการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกป้องและพิทักษ์คุ้มครองความปลอดภัยด้านชีวิตและทรัพย์สินของชุมชนตามองให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 ความมีการกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.4 ความมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงช่องทางในการแจ้งเหตุกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผ่านทางสายด่วน 191 หรือ ประชาสัมพันธ์เบอร์ติดต่อของสถานีตำรวจนครองหัวน่านให้ประชาชนทราบ

## 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

บรรณาњุกรม

## บรรณานุกรม

กุล擅 ชนพงศ์ธร. ประโยชน์และการบริหารในเอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงาน

บุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช, 2530.

จีราพร วีระวงศ์. ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการ

ของกรุงเทพมหานคร : ศึกษารณ์สำนักงานเขตดึงชั้น. วิทยานิพนธ์พัฒนาบริหาร  
ศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทยสารานะ, สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์,  
2538.

ชัยสมพล ขาวประเสริฐ. การตลาดบริการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จีเอ็คยูเคชั่น, 2548.

ชัยยศ สุขแสง. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานี

ตำรวจภูธรเมayers จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (รัฐศาสตร์) มหาสารคาม :  
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2555.

ตำรวจภูธรคอนหว่าน, สถานี. แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์สถานีตำรวจนครคอนหว่านประจำปี

2555-2558. 2555 : 5.

\_\_\_\_\_ แผนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ประจำปี 2555-2557. 2555 : 7-9

เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธ์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิผลของการนำนโยบาย, 2536.

ชนพร ชุมวรรจายี. ความพึงพอใจผู้ให้บริการสินเชื่อของธนาคารสงเคราะห์. ภาคนิพนธ์

พ.ร.บ. (พัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์, 2539.

นวัต ขอสุข. ความพึงพอใจต่อการให้บริการของสถานีตำรวจนคร อําเภอมีองร้อยเอ็ด.

วิทยานิพนธ์ ร.บ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550.

บุญชุม ศรีสะอด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวิริยาสาส์น, 2545.

ประจำปี พึงอุบล. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจนคร.

อําเภอบางคลุนุ่ง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (สาขาเศรษฐศาสตร์) ชลบุรี :  
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.

ประจำปี สาหพันธ์. ความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองไม้ແಡงอําเภอมีอง

จังหวัดชลบุรีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนครองการโรงแพ้เพื่อ

ประชาชน. วิทยานิพนธ์ ร.บ. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551. ถ่ายเอกสาร.

ประยุร กาญจนดุล. กฎหมายปักษ์รอง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2491.

ประชัย เกี่ยมสมบูรณ์. สมรรถภาพของตัวราชในการควบคุมอาชญากรรม. กรุงเทพฯ:  
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2524.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุคลพับลิเคชั่นส์, 2546.

“พระราชบัญญัติตำรวจนักเรียน พ.ศ. 2547,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 121 ตอนที่ 18 ก.  
หน้าที่ 1-44. 14 กุมภาพันธ์ 2547

พิทักษ์ ตรุยทิม. การบริการสาธารณสุข. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2538.

มนิวรณ์ ตื้นไทย. พฤติกรรมการให้บริการของเจ้าหน้าที่กองความคุ้มภัยสำนักงาน  
คณะกรรมการอาหารและยาต่อประชาชนที่มาติดต่อ. สารนิพนธ์ รป.m.

(สาขาวิชาบริหารธุรกิจ) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533. ถ่ายเอกสาร.

รัชนี ขอบางน. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจฝ่ายอำนวยในเขต  
จังหวัดมหาสารคาม. การค้นคว้าอิสระ ร.m.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ  
มหาสารคาม, 2553.

รัชนี วิริยะ. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการพัฒนาสถานีเพื่อประชาชน  
ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาล อำเภอเมืองมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์  
ร.m. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553. ถ่ายเอกสาร.

วรวิทย์ สุ่นมาตย์. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจน  
สายตรวจ สถานีตำรวจนครบาลวังน้ำร้อน จังหวัดร้อยเอ็ด. การค้นคว้าอิสระ ร.m.  
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2556. ถ่ายเอกสาร.

วัลลภา ชาญหาด. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบริการสาธารณสุขด้านรักษา  
ความสะอาดของกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ร.m. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัย, 2532.

วิชาการ. กรม. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ :  
โรงพิมพ์คู่รุสกาลาดพร้าว, 2545. หน้า 87

ศิริรัตน์ แสงทอง. พฤติกรรมและความพึงพอใจของประชาชนที่มาใช้บริการ  
สถานีตำรวจนครบาลอำเภอเมืองอ่างทอง. ภาคนิพนธ์บ.m. (การจัดการทั่วไป).

พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2550.

สมิต สัชณุกร. การต้อนรับและการบริการที่เป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : สารสาร, 2545.

สุขุม นวลดสกุล. ทำงานให้ดีต้องมีหัวใจบริการ. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเวชการ  
สังคม. กรุงเทพฯ, 2538.

สุ่โขทัยธรรมาริราช, มหาวิทยาลัย. ลักษณะความพึงพอใจ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาริราช, 2542.

สุจินต์ วิทยาชัย. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนของสถานีตำรวจนครรัฐวังบูรี จังหวัดร้อยเอ็ด. การค้นคว้าอิสระ ร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553.

สุริยะ วิริยะสวัสดิ์. พฤติกรรมการให้บริการของเจ้าหน้าที่องค์กรราชการกับปัจจัยสภาพแวดล้อมในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (สาขาวิชาการรัฐกิจ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

ไโสกุล ทรัพย์สมบัติ. ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของตำรวจนครบาล สถานีตำรวจนครบาลอnameกบินทร์บูรี. รป.ม.(น นโยบายสาธารณะ). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยนรพา, 2541.

เอกสารกล่าวถึง นามศรีฐาน. ความพึงพอใจของประชาชนในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจนครบาล สถานีตำรวจนครเรียงยื่น จังหวัดมหาสารคาม. การค้นคว้าอิสระ ร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2555.

Kats, D. & Brenda, R.L. **The Social Psychology of Organization**. 2ne ed. New York : John Wiley & Sons, 1973

Maslow, Abraham. **The Human Side of Enterprise**. New York : McGraw – Hill book Company, 1969.

Millet. **Management in the Public Service**. The quest for effective Performance. New York : McGraw – Hill book, 1954.

Weber, Max. **The Theory of Social and Economic Organization**. Handerson and Talcott Parson, 4<sup>th</sup> ed. New York : The free Pres} 1966.

**ภาคผนวก**

**ภาคผนวก ก**  
**แบบสอบถามเพื่อการศึกษา**

**แบบสอบถามเพื่อการศึกษา**  
**เรื่อง ความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน**  
**ของสถานีตำรวจนครองหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม**

---

**คำชี้แจง**

1. แบบสอบถามเพื่อการศึกษาฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตร์ อบรมหัววิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. คำตอบทุกคำตอบ ข้อมูลทุกอย่างในแบบสอบถามฉบับนี้ ผู้ศึกษาจะถือเป็นความลับ
3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ
4. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำบลที่อยู่ของผู้ตอบ

**แบบสอบถาม**

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

5. ผลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ จะใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนปรับปรุง การดำเนินงาน และพัฒนาการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของสถานีตำรวจนครองหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ในโอกาสต่อไป

6. ผู้ศึกษาขออนุญาตที่ท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ด้วยตัวเองโดยชอบด้วยกฎหมาย  
นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตร์ บัณฑิต  
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

## แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

**เรื่อง ความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของ สถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม**

### ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

**คำชี้แจง :** โปรดทำเครื่องหมาย  ลงใน  หน้าข้อที่ท่านเลือกตอบหรือเติมคำในช่องว่าง

### ตำบล

- |                          |                  |                          |               |
|--------------------------|------------------|--------------------------|---------------|
| <input type="checkbox"/> | 1. ตำบลคอนหัวน้ำ | <input type="checkbox"/> | 2. ตำบลบัวก้อ |
| <input type="checkbox"/> | 3. ตำบลหนองโน    | <input type="checkbox"/> | 4. ตำบลโโคก่อ |

### ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

**คำชี้แจง :** โปรดทำเครื่องหมาย  ลงใน  ของระดับความพึงพอใจตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
งานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด					
1. มีเจ้าหน้าที่สำรวจสายตรวจรถชนต่อออกตรวจตราในพื้นที่ ทั้งกลางวัน กลางคืน					
2. มีเจ้าหน้าที่สำรวจชุดสืบส่วนออกตรวจพื้นที่อย่างสม่ำเสมอทางสังคม เช่น ปัญหายาเสพติด					
3. มีเจ้าหน้าที่สายตรวจตำบล (สำรวจตู้ยาม) ตึ้งค่าน ตรวจบริการประชาชนอย่างสม่ำเสมอ			,		
4. มีเจ้าหน้าที่สำรวจสายตรวจให้บริการการติดต่อสื่อสารด้วยเครื่องมือสื่อสาร เทคโนโลยีที่ทันสมัย					

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
5. มีเจ้าหน้าที่สำรวจสายตรวจเข้าตรวจสอบคืนແหลงม้วสูม วัยรุ่นในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ					
6. เจ้าหน้าที่สำรวจมีมาตรการควบคุมແหลงอย่างนุ่ม (สถานเริงรมย์บ่อน ซ่อง เกมฯลฯ) ในพื้นที่อย่าง สม่ำเสมอ					
7. มีเจ้าหน้าที่สายตรวจ ตรวจตราตามจุดเสี่ยงต่อการ เกิดเหตุตลอด 24 ชั่วโมง					
8. มีเจ้าหน้าที่สำรวจสายตรวจ ตรวจตราตาม หน่วยงานของทางราชการและชุมชน เช่น โรงเรียน สถานศึกษา โรงพยาบาลชุมชนเป็นต้น					
9. การจัดกำลังเจ้าหน้าที่สำรวจไปรักษาความสงบ เรียบร้อย ในงานมหรสพต่างๆ จัดได้อย่างเหมาะสม					
10. สำรวจสายตรวจหยุดรถสายตรวจดูความ เรียบร้อย โดยการเดินตรวจตรา ให้ความเป็นกันเองด้วย การชักถามสนใจ					
11. มีสำรวจที่เหมาะสมต่อปริมาณภารกิจในการ ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่					
12. สำรวจมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมใน พื้นที่ ต้องทำและรับผิดชอบเป็นอย่างดี					
13. มีสำรวจออกตรวจตรารainพื้นที่ตามແหลงท่องเที่ยว					
14. สำรวจมีเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่					

ข้อคําถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
15. เจ้าหน้าที่สำรวจจะต้องรีอร์รันเจ้าไว้ในการให้บริการกรณีไปแจ้งเหตุที่ชุมชนบริการ (ตู้ยาน)					
16. สำรวจสามารถติดตามจับกุมคนร้ายในคดีสำคัญได้อ่าย่างรวดเร็วในพื้นที่อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน					
17. สำรวจมีความทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่					
18. สำรวจใช้อำนาจหน้าที่อย่างเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่					
19. เมื่อมีการแจ้งเหตุเจ้าหน้าที่สำรวจไปถึงที่เกิดเหตุโดยเร็ว					
20. สำรวจได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการแจ้งเบาะแสข่าวอาชญากรรม					
งานมวลชนสัมพันธ์และชุมชนสัมพันธ์ (ชมส.)					
1. สำรวจมีการแนะนำการดำเนินชีวิตตามแบบเศรษฐกิจพอเพียง การประมาณตนเพื่อลดปัญหาอาชญากรรม					
2. สำรวจมีการจัดทำคู่มือประชาชน แผ่นปลิว แผ่นพับ เกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิต					
3. สำรวจมีการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมท้องถิ่น					
4. สำรวจมีอุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมสัมพันธ์ที่ทันสมัย และเหมาะสมกับงาน					
5. สำรวจมีการแจ้งเตือนภัยเกี่ยวกับพฤติกรรมคนร้าย					
6. สำรวจแนะนำการป้องกันทรัพย์สินของตนเอง					

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
7. มีเจ้าหน้าที่สำรวจ ประจำจุดบริการ ตู้ยาม ทุกจุดชน แผนพัฒนาฯ 3 ปี					
8. สำรวจชุมชนสัมพันธ์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการ ป้องกัน ป้องกันทรัพย์สินของตนเอง					
9. แนะนำการไปแจ้งความที่สถานีตำรวจน 9. แนะนำการไปแจ้งความที่สถานีตำรวจน					
10. อบรมสำรวจอาสา อาสาสมัคร					
11. สำรวจได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการ แจ้ง เบ้าแสปรข่าวอาชญากรรม					
12. ออกให้ความรู้กฎหมายจราจรตามโรงเรียน และ สถานการศึกษา					
13. ฝึกอาสาสมัครค้านการบริการจราจร					
14. ช่วยเหลือชุมชนในการรักษาความสะอาดตาม หมู่บ้าน					
15. จัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานราชการอื่น					
16. ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่เพื่อลดช่องโถก ในการแก้ปัญหาอาเสพคิด					
17. การประสานความร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ภายใน ชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น					
18. การแก้ปัญหาอาเสพคิดใช้กระบวนการประชาคม หมู่บ้าน เป็นหลักในการดำเนินงาน					
19. กำหนดแนวทางวิธีการในการแก้ไขปัญหาอาเสพ คิด					
20. ประกาศเกียรติคุณสำรวจชุมชนและมวลชน สัมพันธ์ หมู่บ้านเป้าหมายหรือชุมชนคือเด่นสมำเสมอ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการค้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวนน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

.....  
.....  
.....  
.....

#### แบบสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview)

แบบสัมภาษณ์นี้กำหนดแนวคำถาม ไว้ก่อนฯ ยึดหุ่น ได้ตามสถานการณ์ ใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Guideline) มีประเด็นคำถามดังนี้

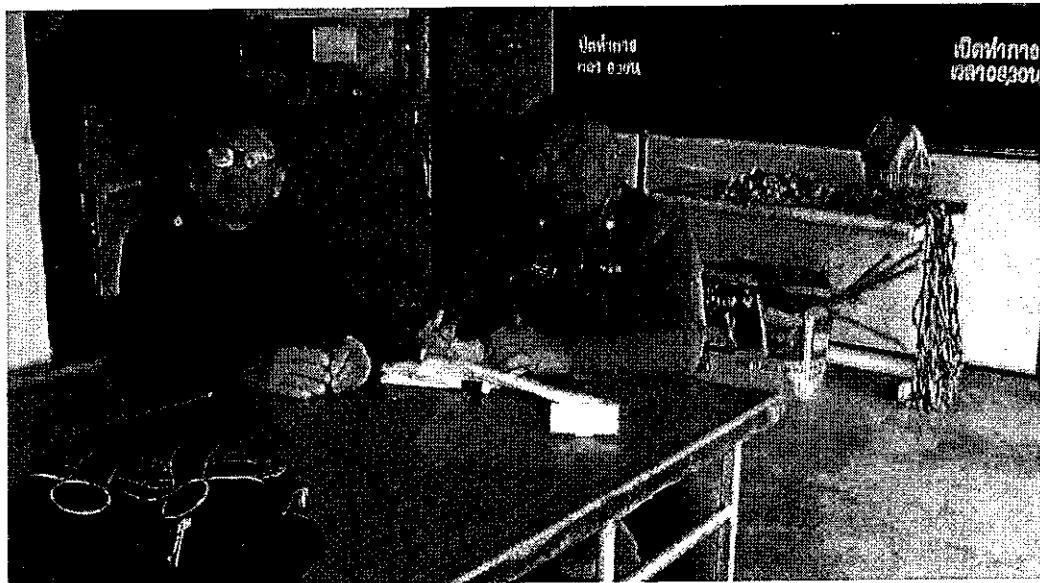
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครศลอนหัวん อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1 ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวん อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในด้านงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติดหรือไม่ อย่างไร

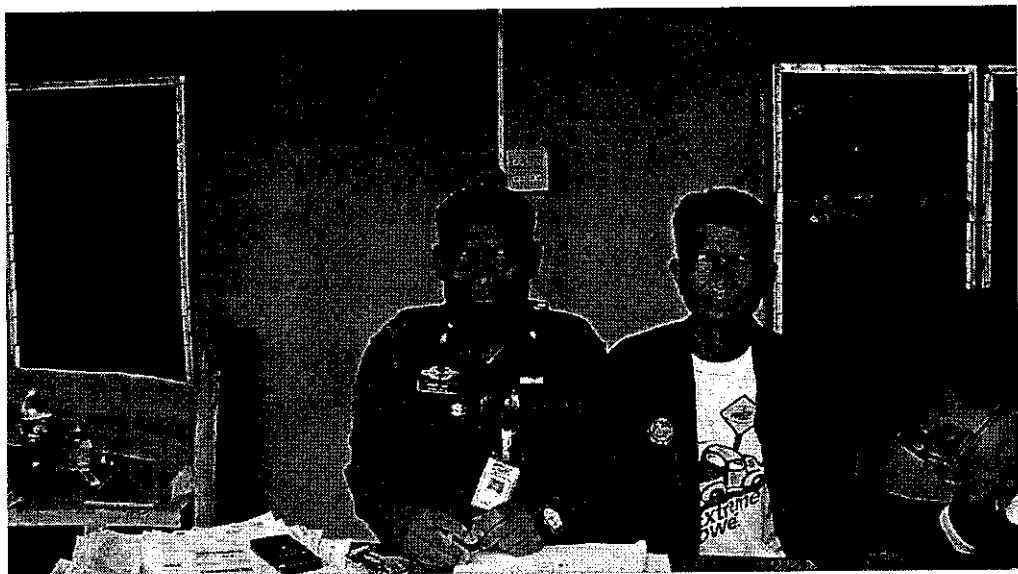
2 ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน  
ของสถานีตำรวจนครองหัวん อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในด้านงานมวลชนสัมพันธ์  
และชุมชนสัมพันธ์ (ชมส.) หรือไม่ อย่างไร

ภาคผนวก ข

ภาพการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง



สัมภาษณ์ นายปรีชา นนสีลาด กำนันตำบลคลองหว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม  
โทร 081-124-3074 เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2558



สัมภาษณ์ นายนุญเลิศ ชินครี กำนันตำบลบัวก้อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม  
โทร 084-497-5817 เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2558



สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ จ่ายก ผู้ใหญ่บ้านบ้านกุดแคน ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัด  
มหาสารคาม โทร 080-743-6725 เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2558



สัมภาษณ์ นายรัตนชัย งามดี กำนันตำบลโโคกก่อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม  
โทร 086-784-6873 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2558



สัมภาษณ์ นางสำราญ วิชัด ส.อบต.ดอนหว่าน หมู่ที่ 9 ตำบลดอนหว่าน อำเภอเมือง  
จังหวัดมหาสารคาม โทร 081-872-0018 เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2558

**ภาคผนวก ๑**  
**ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของเครื่องมือ**

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็น			คะแนนโดยเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
<b>งานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด</b>				
1. มีเจ้าหน้าที่สำรวจสายตรวจถนนต่ออกราชตรา ในพื้นที่ทั้งกลางวัน กลางคืน	1	1	1	1.00
2. มีเจ้าหน้าที่สำรวจชุดสืบสวนอกราชพื้นที่อย่างสม่ำเสมอทางสังคม เช่น บัญชาญาเสพติด	1	1	1	1.00
3. มีเจ้าหน้าที่สายตรวจตำบล (สำรวจตู้ขยะ) ตั้งค่า�ตรวจสอบบริการประชาชนอย่างสม่ำเสมอ	1	0	1	0.67
4. มีเจ้าหน้าที่สำรวจสายตรวจให้บริการการติดต่อสื่อสารด้วยเครื่องมือสื่อสาร เทคโนโลยีที่ทันสมัย	1	1	1	1.00
5. มีเจ้าหน้าที่สำรวจสายตรวจเข้าตรวจสอบคันແผลงม้วนสูนวัยรุ่นในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00
6. เจ้าหน้าที่สำรวจมีมาตรการควบคุมแหล่งอนามัย (สถานเริงรมย์ บ่อน ซ่อง กэм ฯลฯ ) ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ	1	0	1	0.67
7. มีเจ้าหน้าที่สายตรวจ ตรวจตราตามจุดเดี่ยงต่อการเกิดเหตุตลอด 24 ชั่วโมง	1	1	1	1.00
8. มีเจ้าหน้าที่สำรวจสายตรวจ ตรวจตราตามหน่วยงานของทางราชการและชุมชน เช่น โรงเรียน สถานศึกษา โรงพยาบาลชุมชน เป็นต้น	1	1	1	1.00
9. การขัดกำลังเจ้าหน้าที่สำรวจไปรักษาความสงบเรียบร้อยในงานมหรสพต่างๆ จัดได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1.00
10. สำรวจสายตรวจหยุดรถสายตรวจตรวจดูความเรียบร้อย โดยการเดินตรวจตรา ให้ความเป็นกันเอง ด้วยการชักถาม สนทนა	0	1	1	0.67

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็น			คะแนนโดยเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
11. มีสำรวจที่เหมาะสมต่อวิมานการกิจในการป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่	1	1	1	1.00
12. สำรวจมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ต้องทำแล้ว รับผิดชอบเป็นอย่างดี	1	1	1	1.00
13. มีสำรวจออกตรวจตราในพื้นที่ตามแหล่งท่องเที่ยว	1	1	1	1.00
14. สำรวจมีเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่	1	1	1	1.00
15. เจ้าหน้าที่สำรวจระดือเรื่องเอ้าใจใส่ในการให้บริการ กรณีไปแจ้งเหตุที่ชุดบริการ (ตู้ยาม)	1	1	1	1.00
16. สำรวจสามารถติดตามจับกุมคนร้ายในคดีสำคัญได้อย่างรวดเร็วในพื้นที่อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน	1	1	1	1.00
17. สำรวจมีความทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่	1	1	1	1.00
18. สำรวจใช้อำนาจหน้าที่อย่างเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่	1	1	1	1.00
19. เมื่อมีการแจ้งเหตุเจ้าหน้าที่สำรวจไปถึงที่เกิดเหตุโดยเร็ว	1	1	1	1.00
20. สำรวจได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการแจ้งเบาะแสข่าวอาชญากรรม	1	1	1	1.00

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็น			คะแนนโดยเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
<b>งานมวลชนสัมพันธ์และชุมชนสัมพันธ์ (ชมส.)</b>				
1. สำรวจมีการแนะนำการดำรงชีวิตตามแบบเศรษฐกิจพอเพียง การประมาณตนเพื่อลดปัญหาอาชญากรรม	1	1	1	1.00
2. สำรวจมีการจัดทำคู่มือประชาชน แผ่นปลิว แผ่นพับ เกี่ยวกับ ความปลอดภัยในชีวิต	1	1	1	1.00
3. สำรวจมีการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชน และประชาชนในการแก้ปัญหาอาชญากรรม ท้องถิ่น	1	1	1	1.00
4. สำรวจมีอุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมสัมพันธ์ที่ทันสมัยและ เหมาะสมกับงาน	1	1	1	1.00
5. สำรวจมีการแจ้งเตือนภัยเกี่ยวกับพฤติกรรม คนร้าย	1	1	1	1.00
6. สำรวจแนะนำการป้องกันทรัพย์สินของตนเอง	1	1	1	1.00
7. มีเจ้าหน้าที่สำรวจ ประจำดูแลบริการ ตู้ยาม ทุกจุด ชาน แผนพัฒนาฯ 3 ปี	1	1	1	1.00
8. สำรวจชุมชนสัมพันธ์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการ ป้องกัน ป้องกันทรัพย์สินของตนเอง	1	1	1	1.00
9. แนะนำการไปแจ้งความที่สถานีตำรวจนครบาล	1	1	1	1.00
10. อบรมสำรวจอาสา อาสาสมัคร	1	1	1	1.00
11. สำรวจได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการ แจ้งเบาะแสข่าวอาชญากรรม	1	1	1	1.00
12. ออกให้ความรู้กฎหมายจราจรตามโงเรียน และ สถานการศึกษา	1	1	1	1.00

ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น			คะแนนโดยเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
13. ฝึกอาสาสมัครด้านการบริการสาธารณะ	1	1	1	1.00
14. ช่วยเหลือชุมชนในการรักษาความสะอาดตามหมู่บ้าน	1	1	1	1.00
15. จัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานราชการอื่น	1	1	1	1.00
16. ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่เพื่อลดช่องโถกในการแก้ปัญหาสาธารณสุข	1	1	1	1.00
17. การประสานความร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ภายในชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	1	1	1	1.00
18. การแก้ไขปัญหาสาธารณสุขใช้กระบวนการประชาคมหมู่บ้านเป็นหลักในการดำเนินงาน	1	0	1	0.67
19. กำหนดแนวทางวิธีการในการแก้ไขปัญหาสาธารณสุข	1	1	1	1.00
20. ประกาศเกียรติคุณตำราชุมชนและมวลชน สมพันธ์หมู่บ้านเป้าหมายหรือชุมชนดีเด่น สมสำเณอ	1	1	1	1.00

ภาคผนวก ง  
หนังสือราชการขอความอนุเคราะห์



ที่ ศธ ๐๕๔๐.๑๖/๑ ๐๐๓๐

คณบดีรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์  
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เขียนข้ามูลตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ

เรียน พันตำรวจโทหญิงพรยุพา โนนตาไท

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ จำนวน...๑...ชุด

ด้วย ต.ต.เกรียงศรี อุดคำ รหัสประจำตัว M ๕๕๒๖๐๑๖๐๓๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขา  
รัฐศาสตร์ ภาคสมภาค ศูนย์มหาสารคาม กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ความพึงพอใจของชุมชนต่อการ  
ให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครองหัวน้ำ อำเภอเมือง จังหวัด  
มหาสารคาม” เพื่อให้การค้นคว้าอิสระดำเนินไปอย่างความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณบดีรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเรียนเชิญท่านเป็น  
ผู้เขียนข้ามูลตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ โดยตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้าน  
เนื้อหา ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และ  
ขอขอบคุณมาก โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้เขียนข้ามูลอาจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)  
คณบดีคณบดีรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์



ที่ ศธ ๐๕๔๐.๑๖/ว ๐๐๗๐

คณบดีรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์  
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ

เรียน นางสุราทิพย์ เจริญรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ จำนวน...๒...ชุด

ด้วย ต.ต.เสรีธนารี อุดคำ รหัสประจำตัว M ๔๔๒๖๐๑๒๐๓๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขา  
รัฐศาสตร์ ภาคสมภาค ศูนย์มหาสารคาม กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ความพึงพอใจของชุมชนต่อการ  
ให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครรดอนหัวร้อน อำเภอเมือง จังหวัด  
มหาสารคาม” เพื่อให้การค้นคว้าอิสระดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณบดีรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเรียนเชิญท่านเป็น  
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ โดยตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้าน  
เนื้อหาภาษา ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี  
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุกานพร ยุภาณ)  
คณบดีคณบดีรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

*น.*  
(๒๕๖๗ ดู ท ๙๙๙ ก๗๙๙ ก๗๙๙)

๐๓๐-๑๘๑-๔๔๙



ที่ ศธ ๐๔๕๐.๑๖/ว ๐๐๗๐

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์  
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ

เรียน นางพัทธ์ภรณ์ ต่อตั้น:

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ จำนวน...๒...ชุด

ด้วย ต.ด.เศรษฐี อุดคำ รหัสประจำตัว M ๕๕๘๖๐๑๖๐๓๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขา  
รัฐศาสตร์ ภาคสมบูรณ์ ศูนย์มหาสารคาม กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ความพึงพอใจของชุมชนต่อการ  
ให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสถานีตำรวจนครบาลหัวร้อน อําเภอเมือง จังหวัด  
มหาสารคาม” เพื่อให้การค้นคว้าอิสระดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงโปรดขอเรียนเชิญท่านเป็น  
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ โดยตรวจสอบความถูกต้อง เนrmะsmด้านการ  
วัดผลและประเมินผล สถิติ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และ  
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาพร)  
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

## ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	ตามที่ตรวจสอบเสริฐศรี อุตคำ
วัน เดือน ปี เกิด	16 ธันวาคม 2508
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	52 หมู่ 5 ตำบลคลองหัวว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้บังคับหน่วยงานป้องกันปราบปราม
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถานีตำรวจนครรดอนหัวว่าน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2532	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2558	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม